

Birleşmiş Milletler
Eğitim, Bilim ve Kültür
Kurumu

UNESCO
Türkiye
Millî Komisyonu

UNESCO TÜRKİYE MİLLÎ KOMİSYONU 2012-2013 FAALİYET RAPORLARI

www.unesco.org.tr

UNESCO
Türkiye Millî Komisyonu
2012 - 2013
Faaliyet Raporları

Editörler

Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ
Şule ÜRÜN

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu
tarafından hazırlanmıştır.

Kapak Tasarımı

Tevfik AKBABAĞLU

**UNESCO prestij listelerine alınmış
miraslarımızdan oluşan ve
kapak bölümünde yer alan fotoğraflar sırasıyla;**
Çatalhöyük Neolitik Kenti (2012)
Türk Kahvesi ve Geleneği (2013)
Evliyâ Çelebi Seyahatnamesi (2013)
Mesir Macunu Festivali (2012)
Kula Kakaumene Yanık Ülke Jeoparkı (2013)

Sayfa Tasarımı

Baskı ve Cilt

Grafiker®

Grafik-Ofset Matbaacılık Reklamcılık
Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

1. Cadde 1396. Sokak No: 6
06520 (Oğuzlar Mahallesi)
Balgat-ANKARA

Tel : 0 312. 284 16 39 Pbx

Faks : 0 312. 284 37 27

E-mail : grafiker@grafiker.com.tr

Web : grafiker.com.tr

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	5
TÜRKİYE’NİN UNESCO YÜRÜTME KURULU ÜYELERİ	7
UNESCO TÜRKİYE MİLLÎ KOMİSYONU (UTMK) ÖNCEKİ BAŞKANLARI	7
UTMK XXV. DÖNEM YÖNETİM KURULU ÜYELERİ	8
EĞİTİM SEKTÖRÜ	9
UTMK Eğitim İhtisas Komitesi	9
DOĞA BİLİMLERİ SEKTÖRÜ	13
UTMK Jeopark İnceleme ve Araştırma Grubu	13
UTMK MaB İhtisas Komitesi	15
UTMK Temel Bilimler İhtisas Komitesi	23
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER SEKTÖRÜ	28
UTMK Biyoetik İhtisas Komitesi	29
UTMK Beden Eğitimi ve Spor İhtisas Komitesi	30
UTMK Felsefe İhtisas Komitesi	31
UTMK İnsan Hakları İhtisas Komitesi	34
UTMK MOST İhtisas Komitesi	36
UTMK Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi	36
KÜLTÜR SEKTÖRÜ	38
UTMK Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi	40
UTMK Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesi	42
UTMK Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi	45
UTMK Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi	52
UTMK Sualtı Kültürel Miras İhtisas Komitesi	62
UTMK Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıkları İhtisas Komitesi	64
BİLGİ VE İLETİŞİM SEKTÖRÜ	66
UTMK Dünya Belleği İhtisas Komitesi	68
UTMK İletişim İhtisas Komitesi	69
UTMK UNESCO Uluslararası Anlaşmalar İhtisas Komitesi	70
SEKTÖRLER VE KOMİTELER ARASI İŞBİRLİĞİ	72
UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Büyük Buluşması	72
13 Şubat 2012 Dünya Radyo Günü Paneli	73
13 Şubat 2013 Dünya Radyo Günü Paneli	73

Sivil Toplum Kuruluşları ile Bilgi Paylaşımı ve İşbirliği Çalıştayı	74
Kültürel Miras Aktarımı: 81 İl 81 Öğretmen	74
Sosyal Dönüşüm, Biyoetik ve Kamu Politikaları Konferansı	75
Gaziantep Sığınmacı Kampları Ziyareti	76
BÖLGESEL VE ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ	78
Alevi Bektaşî Ritüeli Semah ve Mevlevî Sema Törenleri	78
Somut Olmayan Kültürel Miras Güneydoğu Avrupa 6. Bölgesel Semineri	79
Türkiye-Kazakistan Ortak Müzik Etkileşimi Projesi	79
Birleşmiş Milletler İttifakı İştirakçiler Forumu	80
3. TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları Toplantısı	80
2. Uluslararası Bakü İnsani Forumu	81
Kültür: Kalkınma için Köprü İnisiyatifi Çerçevesinde Balkan Köprüleri Konuşuyor "Meriç Köprüsü Konuşuyor" Toplantısı	82
Türkiye ve Azerbaycan Geleneksel El Sanatları Araştırma Projesi	83
UNESCO Kürsüleri ve UNITWIN Ağları Güneydoğu Avrupa Bölgesel Forumu	84
4. TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları Toplantısı	85
Sürdürülebilir Kalkınma için Somut Olmayan Kültürel Miras Sergisi	87
3. Bakü Uluslararası İnsani Forumu	87
UNESCO Millî Komisyonlar Toplantıları	88
UNESCO 37. GENEL KONFERANSI	90
UNESCO ANMA VE KUTLAMA YILDÖNÜMLERİ	99
TÜRKİYE'NİN HÜKÜMETLER ARASI KOMİTE VE KONSEY ÜYELİKLERİ	101
UNESCO MİRAS LİSTELERİNDE TÜRKİYE	104
Doğal ve Kültürel Miras Alanları Listesi	104
Dünya Kültürel ve Doğal Miras Geçici Listesi	104
İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi	105
Dünya Belleği Listesi	105
Biyosfer Rezervleri Listesi	105
Jeopark Listesi	105
2012-2013 YILLARINDAKİ YAYINLAR	106
ZİYARETLER	109
DESTEKLENEN FAALİYETLER	113
WEB SAYFASI	123

SUNUŞ

Prof. Dr. M. Öcal Oğuz

Elinizdeki *UNESCO Türkiye Millî Komisyonu 2012-2013 Faaliyet Raporları* adlı bu kitap, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu (UTMK) olarak 2012 ve 2013 yıllarında gerçekleştirdiğimiz faaliyetlerin Yönetmeliğimiz gereğince Genel Kurulun bilgisine sunulması maksadıyla hazırlanmıştır. Raporda, Komisyonumuzun 2012 ve 2013 yıllarını içine alan her düzeydeki çalışmalarıyla, katkı veya desteğiyle ülkemizin 2012 ve 2013 yıllarında UNESCO ile ilgili konularda gerçekleştirdiği faaliyetler ve elde ettiği sonuçlar özetlenmiştir.

Millî Komisyonumuz öncelikle daha demokratik, daha katılımcı ve daha paylaşımcı bir yapının inşası için kolları sıvayarak 2012 yılında UTMK tarihinde bir ilk olan Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetim

Kurulu ve İhtisas Komiteleri üyelerinin bir araya geldiği *UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Büyük Buluşmasını* gerçekleştirmiştir. İki günlük bir kamp çalışması şeklinde planlanan toplantı, Türkiye’de UNESCO için çalışanları bir araya getirerek mensubiyet duygusunu güçlendirirken ve kısa, orta uzun vadeli çalışma program ve hedeflerini belirlerken, 2011 yılında yapılan 36. Genel Konferans kararlarının gözden geçirilmesi ve 2013 yılında yapılacak olan 37. Genel Konferansa nasıl hazırlanılması gerektiği konularının da ele alınmasını sağlamıştır. Toplantıya UNESCO Genel Direktörlüğünden Millî Komisyonlar ve Sivil Toplum Bölümü Direktörü Genc SEITI katılarak Millî Komisyonlar ile Genel Direktörlük ilişkilerine yönelik soru ve cevaplarla zenginleşen bir konferans vermiştir. İhtisas Komitelerimizin çalışmalarının ayrı ayrı ele alındığı ve soru ve cevaplarla tartışmaya açıldığı toplantının son bölümünde kültürel ve doğal miras alanında uluslararası uzman kuruluşlar olan *ICOMOS* ve *IUCN* temsilcilerinin katılımıyla *Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme* ile ilgili işleyişin ele alındığı bir panel gerçekleştirilmiştir. *UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Büyük Buluşması*, ulusal düzeydeki birçok olumlu sonucunun yanında, *ICOMOS* ve *IUCN*’in temsilcilerinin katılımıyla yapılan panel de Türkiye’nin 2013 yılında başarıyla sonuçlandırdığı *Dünya Miras Komitesi* adaylık sürecinin başlatılması ve UTMK uzmanlık birikiminin uluslararası toplumla paylaşılması bakımından önemli bir etkinlik olmuştur.

UNESCO’nun 36. ve 37. Genel Konferanslarında alınan kararları ve öne çıkan temaları Türkiye’ye aktarmak ve Türkiye deneyim ve birikimini uluslararası toplumla paylaşmak amacıyla birçok etkinlik gerçekleştiren Komisyonumuz, öncelikle UNESCO ile ilgili konularda toplumsal duyarlılık, farkındalık ve her kesimden katılımı hedefleyen çalışmalara imza atmıştır. 36. Genel Konferansın “Açık UNESCO” etkinlikleri kapsamında UNESCO süreçlerine Kadınların, Gençlerin, Sivil Toplum Kuruluşlarının ve Özel Sektörün daha fazla katılımının teşvik edilmesini dikkate alan Yönetim Kurulumuz, başta İhtisas Komiteleri üyelikleri olmak üzere mümkün olan bütün UTMK süreçlerine Kadınların, Gençlerin, STK’ların, Özel Sektörün ve merkezdekilerin dışında kalan Üniversitelerdeki uzmanların katkı ve katılımını güçlendirici kararlar almıştır. Bunlar arasında Türkiye’nin UNESCO çalışmaları ile ilgili STK’ların bir araya geldiği “Sivil Toplum Kuruluşları ile Bilgi Paylaşımı ve İşbirliği Çalıştayı”nı 2013 yılında gerçekleştirmiştir. Komisyonumuz, bu Çalıştayla STK’ların UNESCO süreçlerine daha fazla katılımını ve yönlendirici rol üstlenmelerini hedeflemiştir. Nitekim bu kapsamda Millî Komisyonumuz STK’ların ve Üniversitelerin UNESCO’ya akreditasyon süreçlerine, UNITWIN ağlarına, Kürsü ve Kulüp faaliyetlerine katılımlarını teşvik etmek amacıyla uluslararası uzman toplantıları ve mevzuat düzenlemeleri yapmıştır.

2012 ve 2013 yıllarında UNESCO’da ülkemiz ve Millî Komisyonumuz açısından elde edilen başarılar arasında 2013 yılında *Dünya Miras Komitesi*ne Sözleşme tarihinin en yüksek oyunu alarak seçilmemiz, *Dünya Miras Listesine* 2012 yılında **Çatalhöyük Neolitik Sit Alanının**, 2013 yılında *Geçici Listeye* ilk Doğal Mirasımız olarak **Tuz Gölü**’nün, İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Miras Listesine 2012 yılında **Mesir Macunu Festivalinin**, 2013 yılında ise **Türk Kahvesi Kültürü ve Geleneğinin**, *Dünya Belleği Kütüğüne* 10

yıllık bir aradan sonra 2013 yılında **Evliya Çelebi Seyahatnamesinin** ve Türkiye tarihinde bir ilk olarak **Küresel Jeopark Ağına Kula Kakaumene Yanık Ülke Jeoparkının** kabul edilmesi, 5-20 Kasım 2013 tarihleri arasında gerçekleşen 37. Genel Konferansta 2014 yılının **Halide Edip Adıvar**'ın Ölümünün 50., **Matrakçı Nasuh**'un Ölümünün 450., **İsmail Bey Gaspıralı**'nın Ölümünün 100., **Türk İslam Eserleri Müzesinin** Kuruluşunun 100. ve **Abdülkadir Meragi**'nin **Makasidü'l-Elhan** adlı eserinin yazılışının 600. Yıldönümlerinin UNESCO Anma ve Kutlama Yıldönümleri arasına alınması zikredilebilir.

2012 ve 2013 yıllarında da Millî Komisyonumuz İhtisas Komitelerimizin etkili, başarılı ve verimli çalışmalarıyla Türkiye'nin UNESCO ile ilgili acil konularını, kısa, orta ve uzun vadeli önceliklerini ve bu konularda atılacak adımları belirlemek üzere Faaliyet Raporlarında yer alan son derece önemli toplantılar gerçekleştirmiştir. Tuz Gölünün Türkiye'nin ilk Doğal Mirası olarak Geçici Listeye girilmesiyle ilk olumlu sonucunu veren "Doğal Miras Alanları Geçici Listesine Öneri Sunma Çalıştay", 2013 yılına kadar 10 cilt yayımlanan Herkes İçin Eğitim (EFA) Raporlarının Türkçeye çevrilmesini, Web sayfamızda yayımlanmasını ve Millî Eğitim Bakanlığı ile ele alınmasını sağlayan "UNESCO Herkes İçin Eğitim Raporları Değerlendirme Çalıştay", Dünya Belleği Ulusal Listesinin oluşumunu sağlayan "Dünya Belleğinde Türkiye Çalıştay" ve Dünya Biyosfer Listesindeki Camili'den sonra yeni öneriler sunulmasına imkân sağlamayı amaçlayan "Yeni Biyosfer Rezervleri Belirleme Çalıştay" uzun vadeli sonuçları açısından altı önemle çizilmesi gerekenler arasındadır.

UTMK, 5-20 Kasım 2013 tarihleri arasında Paris'teki UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştiren 37. UNESCO Genel Konferansına iyi bir hazırlık döneminden sonra etkin katılım sağlamış, bu süreçte Türkiye aday olduğu bütün Hükümetler Arası Komite Üyeliklerini kazanarak UNESCO içinde önemli bir temsil gücüne ulaşmıştır. Bu başarılarda Millî Eğitim Bakanı Sayın Prof. Dr. Nabi AVCI'nın Türk heyetinin başkanı olarak Genel Konferansta katılarak Genel Kurula hitabı, başta UNESCO Genel Direktörü Sayın İrina BOKOVA olmak üzere Genel Konferansa katılan meslektaşları ile gerçekleştirdiği ikili temaslar da son derece etkili rol oynamıştır.

UTMK'nın öncülüğünde ilki 2010 yılında Ankara'da başlatılan TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları toplantıları, bünyesine dâhil ettiği Eğitim, Kültürel ve Doğal Miras, Dünya Belleği Somut Olmayan Kültürel Miras Seminerleriyle 2011 yılında Kazan ve 2012 yılında Astana'dan sonra 2013 yılında Eskişehir'de gerçekleştirilmiş, TÜRKSOY Üyesi Ülkelerin UNESCO içinde bir grup kurarak her alanda birlikte hareket etmelerinin yol ve imkânlarını oluşturmaya yönelik kararlar alınmıştır. Bu toplantıların gelecekte ortak eylem planları oluşturma ve miras listelerine ortak dosya hazırlama şeklinde meyvelerini vereceğine inancımız tamdır.

UTMK'nın öncelikle 2014 ve 2015 yıllarını ve orta ve uzun vadede geleceği planlaması açısından 37. Genel Konferans kararları ve konferans kapsamındaki etkinlikleri önem taşımaktadır. Bu dikkatle Genel Konferansın bütün Komisyon Kararları ve Genel Direktörün Açılış ve Kapanış konuşmaları Türkçeye çevrilerek Web sayfamıza konulmuş ve ilgililerinin istifadesine sunulmuştur. 37. Genel Konferansın Açık UNESCO etkinlikleri için belirlediği Bir Gezegen Bir Okyanus, Krizlere Hazırlık ve Reaksiyon, Kültürel Çeşitlilik, Bilgi Paylaşımı, İnsan Hakları ve Barış ve Diyalog temalarının gelecekteki önceliklere işaret ettiği dikkate alınarak 2014 yılında ikincisinin gerçekleştirileceği varsayılan *UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Büyük Buluşmasında* bu temaların ele alınmasının yararı değerlendirilebilir.

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, ürettiği veya paylaştığı bilgilerle Türkiye'de arama motorlarında birinci sırada yer alan Web sayfası, her türlü uzmanlar toplantısına ve düzeyli temsile imkân sağlayan yeni hizmet binası, günden güne deneyim kazanan daimi statülü uzman personeli ve Yönetmeliği gereğince her düzeydeki katkı ve katılıma açık yönetim yapısıyla Türkiye'deki UNESCO farkındalığını ve UNESCO bünyesinde ise Türkiye'nin etkinliğini gelecekte de artırarak sürdürecektir güç ve birikime ulaşmıştır.

Bu duygu ve inanç içinde, UTMK adına yürütülen bütün çalışmalarda emeği bulunan başta Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu, İhtisas Komiteleri üyelerimiz ve Sekreteryamız olmak üzere herkese sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı

TÜRKİYE’NİN UNESCO YÜRÜTME KURULU ÜYELERİ

UNESCO’nun iki yılda bir yapılan Genel Konferanslarından sonra üye devletlerin seçimle görev yaptığı ve 58 üyeden oluşan en önemli yönetim organı Yürütme Kuruludur. Türkiye, UNESCO’ya üye olduktan sonra Yürütme Kurulunda bugüne kadar aşağıdaki isimler tarafından temsil edilmiştir. Bilindiği üzere 2005 yılındaki UNESCO Genel Konferansında alınan karar doğrultusunda UNESCO Yürütme Kurulu Üyeliğine şahıslar yerine doğrudan devletler seçilmektedir. Devletlerin seçildiği 2005 yılından bu yana Türkiye Yürütme Kurulunda görev almamıştır.

Reşat Nuri GÜNTEKİN (1946-1949)
Ahmet Kutsi TECER (1949-1952)
Prof. Dr. Erdal İNÖNÜ (1978-1982)
Prof. Talât Sait HALMAN (1991-1995)
Prof. Dr. Orhan GÜVENEN (2001-2005)

UNESCO TÜRKİYE MİLLÎ KOMİSYONU (UTMK) ÖNCEKİ BAŞKANLARI

Ord. Prof. Dr. Tefik SAĞLAM (25.05.1949 - 27.07.1963)
Prof. Dr. Bedrettin TUNCEL (27.07.1963 - 10.05.1980)
Prof. Dr. Suat SİNANOĞLU (11.05.1980 - 16.06.1993)
Prof. Dr. Oluş ARIK (16.06.1993 - 10.05.1996)
Prof. Dr. Arsin AYDINURAZ (10.05.1996 - 18.05.2010)
Prof. Dr. Nabi AVCI (18.05.2010 - 10.03.2011)

UNESCO TÜRKİYE MİLLÎ KOMİSYONU XXV. DÖNEM YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

(31 Aralık 2013 tarihi itibariyle görevde olanlar)

Başkan

Prof. Dr. Mehmet Öcal OĞUZ

Başkan Vekili

Büyükelçi Melek Sina BAYDUR

Başkan Vekili

Prof. Dr. Halil İbrahim YALIN

Üye

Abdullah KOCAPINAR

Üye

Fatma YÜCEL AYIK

Üye

Prof. Dr. Harun TEPE

Üye

Prof. Dr. İlber ORTAYLI

Üye

Dr. Mahir KÜÇÜK

Üye

Dr. Mehmet KALPAKLI

Üye

Prof. Dr. Mehmet ÖZ

Üye

Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ

Üye

Prof. Dr. Mustafa SAFRAN

Üye

Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI

Üye

Salih ÇELİK

Üye

Ziya YEDİYILDIZ

Dışişleri Bakanlığı Gözlemcileri

Büyükelçi Ahmet Altay CENGİZER
ve Cem KAHYAOĞLU

Kültür ve Turizm Bakanlığı Gözlemcisi

Deniz ÖZTÜRKMEN

EĞİTİM SEKTÖRÜ

UNESCO'nun öncelikli alanlarından biri olan eğitim, sosyal ve ekonomik kalkınmada kilit rol oynamaktadır. Bu nedenle öncelikle, dünya genelinde eğitimi geliştirmek için bütün bireylerin eğitim hakkına ilişkin farkındalık yaratılması temel ve öncelikli amaçtır.

UNESCO, herkes için hayat boyu nitelikli öğrenme sağlamaya yardımcı olmak için ülkelerin gelişmesine ve eğitim sistemlerinin erken çocukluk döneminden yükseköğrenime kadar her düzeyde, örgün, yaygın veya sargın, her çerçevede ve çocuk, genç ve yetişkin olarak bütün bireyler için yeniden düzenlenmesine yardımcı olmaktadır.

UNESCO açısından okuryazarlık, temel insan haklarından biridir ve hayat boyu öğrenmenin temelini oluşturur. Okuryazarlık, bireyleri, aileleri ve toplumları güçlendirir ve yaşam kalitesini yükseltir. Okuryazarlık, yoksulluğun ortadan kaldırılmasına; çocuk ölümlerinin azaltılmasına, nüfus büyümesinin kontrol altına alınmasına; toplumsal cinsiyet eşitliğinin, sürdürülebilir kalkınmanın, barış ve demokrasinin sağlanmasına yardımcı olur.

Bugünün hızla değişen, sosyal ve politik katılımın hem fiziksel hem de sanal olarak yer aldığı bilgi temelli toplumlarda, temel okuryazarlık becerilerinin kazanılması ve bu becerilerin hayat boyu uygulanması ve geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. UNESCO evrensel okuryazarlığı oluşturma çalışmalarını stratejik öncelikleri arasında tutmaktadır. UNESCO'nun bugünkü politikası, okuryazarlığın ve okuryazar çevrelerin hayat boyu öğrenmenin bütünsel bir parçası olarak gelişimini desteklemek ve okuryazarlığı ulusal ve uluslararası gündemde tutmaktır. UNESCO'nun okuryazarlığa yönelik hedefleri: Erken çocukluk bakımı ve eğitim yoluyla güçlü temeller kurmak; bütün çocuklar için nitelikli eğitim sağlamak; gençler ve temel okuryazarlık becerilerinden yoksun yetişkinler için okuryazarlık programlarını artırmak ve okuryazar çevreleri geliştirmektir.

Eğitim hedefleri arasında, Herkes İçin Eğitimin (EFA) gerçekleştirilmesini desteklemeyi; eğitimde evrensel ve bölgesel öncülük sağlamayı; erken çocukluk döneminden yetişkinlik çağlarına kadar dünya genelinde eğitim sistemlerini güçlendirmeyi; eğitim yoluyla çağdaş ve evrensel sorunlara cevap vermeyi öngören UNESCO'nun, eğitim teması altında ilgilendiği konu başlıkları şunlardır:

- a) 21. yy için Eğitim,
- b) Hayat Boyu Öğrenme,
- c) Herkes için Okuryazarlık,
- ç) Öğretmenler,
- d) İş ve Yaşam Becerileri,
- e) Eğitimde Kalkınmayı İzleme ve Koordine Etme,
- f) Kadın ve Kız Çocuklarının Eğitimi.

UTMK Eğitim İhtisas Komitesi

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mustafa SAFRAN başkanlığında 9 Haziran 2010 tarihinde UTMK Yönetmeliği çerçevesinde yeniden kurulan, Başkan Vekilliği Doç. Dr. Adnan BOYACI tarafından yürütülen, üyeleri Ahmet ER, Doç Dr. Bahri ATA, İmdat PEKDEMİR, Mine NARİN, Süheyla DEMİREL, Yrd. Doç. Dr. Şerife Dilek BELET, Yeşim DİZDAROĞLU, Prof. Dr. Yüksel KAVAK, Ziya YEDİYILDIZ'dan oluşan ve 2012-2013 yıllarında beş kez Millî Komisyonumuzda bir kez Eskişehir'de toplanan Eğitim İhtisas Komitesi,

UNESCO'nun yukarda belirtilen hedeflerine gerek Türkiye'de gerekse bölgemizde ve uluslararası alanda ulaşma yönünde çalışmalarını 2012 ve 2013 yıllarında da aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinliklerle sürdürmüştür.

UNESCO Herkes İçin Eğitim Raporları Değerlendirme Çalıştayı

Açılış Konuşmalarını TBMM Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Nabi AVCI, MEB Müsteşar Yardımcısı Salih ÇELİK, UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve Eğitim İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Mustafa SAFRAN'ın yaptığı 1 Kasım 2012 tarihli çalıştayda 2000 yılında, Dakar Dünya Eğitim Forumu'nda kabul edilmiş olan UNESCO Herkes İçin Eğitim (EFA) hedefleri doğrultusunda 2002 yılından bu yana yayımlanmakta olan Herkes İçin Eğitim Küresel İzleme Raporları, ele alınmıştır. Bilindiği üzere EFA Raporları, dünya genelinde eğitim ile ilgili verilerin toplandığı, değerlendirildiği ve ülkelerin eğitim konusundaki ilerleyişine eleştirel boyutta yaklaşılan, sayısal ve istatistiksel değerlere dayanılarak hazırlanan raporlardır. UNESCO tarafından 2013 yılı sonuna kadar on adet rapor yayımlanmıştır. Türkiye ile ilgili değerlendirmelerin, sayısal verilerin ve eleştirilerin de yer aldığı bu raporlar, Millî Komisyonumuz tarafından bu çalıştayda değerlendirilmiştir. Ankara'da yapılan çalıştayda Eğitim İhtisas Komitemiz, Herkes İçin Eğitim Küresel İzleme Raporlarının ve Türkiye ile ilgili verilerin değerlendirildiği, ülkemizin eğitim konusundaki yönetici ve uzmanlarını bir araya getirmeyi hedeflemiştir. Çalışma kapsamında bütün EFA raporları, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Sektör Uzmanları tarafından Türkçeye çevrilmiş ve elektronik ortamda ilgililerinin dikkatine sunulmuştur.¹

TBMM Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Nabi AVCI (solda) ve UTMK Eğitim İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Mustafa SAFRAN (sağda) Açılış Konuşmaları

“2015 Okuryazarlık Hedefine Ulaşmak: Vaadi Yerine Getirmek” Uluslararası Yüksek Düzey Yuvarlak Masa Toplantısı

6-7 Eylül 2012 tarihlerinde UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilen “2015 Okuryazarlık Hedefine Ulaşmak: Vaadi Yerine Getirmek” Uluslararası Yüksek Düzey Yuvarlak Masa Toplantısına UNESCO Türkiye Millî Komisyonunu temsilen gözlemci olarak UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi ve Beden Eğitimi İhtisas Komitesi Başkanı Salih

¹ <http://unesco.org.tr/?page=3:68:2:turkce>

ÇELİK, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi ve Eğitim İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Mustafa SAFRAN ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Sektör Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır.

Toplantıda dünyadaki 775 milyon okuma yazma bilmeyen yetişkin nüfusun yaklaşık % 85'inin yaşadığı 41 Afrika, Arap, Asya-Pasifik, Latin Amerika ve E-9 ülkesinin eğitim konusunda UNESCO eğitim hedefleri bakımından günümüzdeki durumu, bu ülkelerin ilerlemenin neresinde olduğu tartışılmıştır. Pek çok ülkeden Millî Eğitim Bakanı düzeyinde katılım olan toplantının sonunda eğitim hedeflerine en kısa zamanda ulaşılması konusunda geleceğe yönelik olarak özellikle hükûmetler arası işbirliği içinde hareket edilmesi durumunda UNESCO'nun eğitim hedeflerine ulaşılması konusunda ilerlemenin sağlanabileceği görüşü yaygın kabul görmüştür.

Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim Uluslararası Konferansı

22-24 Mayıs 2013 tarihleri arasında Rusya, Khanty-Mansiysk'de gerçekleştirilen "Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim Uluslararası Konferansı"na UTMK Eğitim İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Adnan BOYACI ve UTMK Sektör Uzmanı Esra TAŞKIRAN katılmıştır.

Temsilcilerin kendi ülkelerinde son 10 yılda sürdürülebilir kalkınma programları kapsamında özellikle eğitim politikalarında yapılan değişiklikler, uygulama önerileri, yeni programlar ve gelişim süreçleri hakkında bilgi verdiği konferansta; sürdürülebilir kalkınma için eğitim sürecinde sağlanan kazanımlar, sürdürülebilir kalkınma için nitelikli eğitimin rolü, sürdürülebilir kalkınma için eğitim sürecinde sürdürülebilirliğe ilişkin karşılaşılan zorluklar ve sürdürülebilir kalkınma için eğitimin geleceği konuları görüşülmüştür. Ülkemiz adına söz alan Doç. Dr. Adnan BOYACI, Türkiye'nin 2000'li yılların başında yaşanan krizden sonra 2011 yılı itibariyle büyüme hızı, gayri sâfi millî hâsılası, alım gücü ve işsizlik oranlarındaki düşüşüne ilişkin iktisadi iyileşme verilerini belirterek, ASDEP (Aile Sosyal Destek Programı), SODES (Sosyal Destek Programı) ve Şartlı Nakit Transferi (ŞNT) gibi projeler hakkında bilgi paylaşımında bulunmuştur.

Uluslararası Öğrenen Şehirler Konferansı

UNESCO Hayat Boyu Öğrenme Enstitüsü ve UNESCO Çin Millî Komisyonu tarafından düzenlenen "Uluslararası Öğrenen Şehirler Konferansı"nın temel amacı kentlerin sahip oldukları kaynak ve kapasitelerini yaşam boyu öğrenme ekseninde geliştirebilmeleri için bir platform oluşturmayı amaçlayan ve 19-24 Ekim 2013 tarihleri arasında Çin'in Başkenti Pekin'de gerçekleştirilen konferansa, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mustafa SAFRAN ve UTMK Eğitim İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Adnan BOYACI katılmıştır.

Konferans sonunda yayımlanan bildirgeyle UNESCO'ya, öğrenen şehirler ağı kurarak, dünya genelinde hayat boyu öğrenme uygulamalarını destekleme, dünyanın her tarafındaki şehir ve bölgelerin bu ağa katılımını teşvik etme, uluslararası ve bölgesel örgütlere ağın aktif partnerleri olmalarını sağlama, ulusal makamlarla işbirliği yaparak yerel yönetimlerin öğrenen şehirler inşa etmelerini özendirme çağrısında bulunulmuştur.

Temelde tüm amaçlar öğrenen şehirlerin geliştirilmesi için Pekin Deklarasyonu² adı altında somutlaştırılmıştır. Deklarasyondaki temel başlıklar ise şu şekilde özetlenebilir:

- Sosyal dayanışmayı güçlendirmek ve bireylerin refahlarını desteklemek,
- Ekonomik gelişmeyi ve kültürel zenginliği artırmak,
- Sürdürülebilir kalkınmayı ön plana çıkarmak,
- Temel eğitimden yükseköğrenime kadar tüm kesimleri kapsayan öğrenme sürecini gerçeleştirmek,
- Ailede ve toplumda öğrenmeyi yeniden canlandırmak,
- İş içinde ve iş için öğrenmeyi kolaylaştırmak,
- Modern öğrenme teknolojileri kullanımını artırmak,
- Öğrenmede kaliteyi artırmak,
- Yaşam boyu öğrenme kültürünü güçlendirmek,
- Öğrenen kentlere ilişkin politik iradeyi ve eylemi güçlendirmek,
- Bütün paydaşların katılımını ve yönetişimi güçlendirmek,
- Kaynakların paylaşımına yönelik hareketliliğini ve kaynaklardan yararlanmayı artırmak.

Eğitim İhtisas Komitemiz, iş ve etkinliklerinde bu hususları ilgili kurumlarla paylaşmaya devam etmektedir.

² http://www.unesco.de/fileadmin/medien/Dokumente/Bildung/Beijing_Declaration_EN.pdf

DOĞA BİLİMLERİ SEKTÖRÜ

UNESCO'nun bilim alanındaki etkinlikleri, üye devletler ile işbirliği içinde barış, sürdürülebilir kalkınma, insanlığın refahı ve güvenliği konularında bilimin teşviki ve ilerlemesi için sürdürülen çalışmalardan oluşmaktadır. UNESCO, Birleşmiş Milletler teşkilatının bilimi himayesine almış tek kuruluşudur.

UNESCO, doğa ve çevre koruma, biyolojik çeşitlilik gibi çok bilinen alanlar ve terimlerle birlikte tatlı su, deniz, ekoloji, yer bilimleri ve temel bilimler gibi uluslararası programlara ev sahipliği yapmaktadır. Ulusal ve sektörel seviyelerde bilim ilkeleri, UNESCO'nun bilim alanındaki çalışmalarının temel noktasını oluşturmaktadır. Afrika gibi gelişmekte olan bölgelere ve bilimde toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına özellikle önem verilmektedir. Bilim konusundaki önemli temalar doğal felaketlerin azaltılması, biyoçeşitlilik, bilim eğitimi, iklim değişikliği ve gelişmekte olan küçük ada devletlerinde sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması olarak sıralanabilir.

İklim değişikliği ve gençlerin işsizliği gibi günümüz küresel sorunlarına UNESCO'nun eğitim, kültür, sosyal ve beşerî bilimler ve iletişim konularındaki disiplinler arası yapısı ile bilimsel bilgiyi harekete geçirmesiyle çözüm yolları bulunacağı gün geçtikçe anlaşılmaktadır.

Bilim Sektörü, 2010 yılından bu yana, bilimden sorumlu ilk kadın Genel Direktör Yardımcısı olan Gretcen KALONJI tarafından yaklaşık 150 personel ile birlikte Paris'teki genel merkez ve dünya genelinde beş farklı alan ofisi (Nairobi, Jakarta, Venedik, Kahire ve Montevideo) ile çalışmalarını sürdürmektedir.

Organizasyonun bünyesindeki Uluslararası Bilim Programları ise, Uluslararası Hidroloji Programı (International Hydrological Programme, IHP), Hükûmetler Arası Oşinografi Programı (Intergovernmental Oceanographic Commission, IOC), İnsan ve Biyoküre Programı (Man and Biosphere Programme, MaB), Uluslararası Yer Bilimleri Programı (International Geoscience Programme, IGCP) ve Uluslararası Temel Bilimler Programı (International Basic Sciences Programme, IBSP) olarak sıralanmaktadır.

Bilim Sektörü ayrıca programlarını UNESCO-IHE Su Eğitimi Enstitüsü (Hollanda), Abdus Salam Uluslararası Teorik Fizik Merkezi (İtalya), UNESCO İstatistik Enstitüsü (Kanada) ve su, yenilenebilir enerji, bilim politikası, biyoteknoloji, yer bilimleri, temel bilimler ve uzaktan algılama alanlarındaki 40 birleşik merkez aracılığıyla yürütmektedir. Bilim ile ilgili yaklaşık 200 UNESCO/UNITWIN Kürsüsü bulunmaktadır.

UNESCO Jeoparkları ve Küresel Jeopark Ağı

Günümüzde jeopark düşüncesi UNESCO üyesi birçok devlet tarafından benimsenmektedir. Jeoparklar, koruma, sürdürülebilir kalkınma ve toplum katılımının ortaklaşa uygulanabildiği alanlar olmaları nedeniyle, dünyada tanınırlıkları giderek artmaktadır.

UNESCO, 1999 yılından itibaren bu alanda aktif olarak yer almaya başlamıştır. Günümüzde UNESCO, Küresel Jeopark Ağı (Global Geopark Network) ile ulusal Jeopark üyelik ve çalışmalarını desteklemektedir.

Jeoparklar yalnızca jeoloji ile ilgili değil, aynı zamanda, dünyamızın 4.600 milyon yıllık uzun geçmişinin hayatımızın her yönünü ve toplumları nasıl şekillendirdiğini kavramak ile ilgilidir.

Uluslararası önem taşıyan jeolojik miraslar olmalarının yanı sıra, jeoparkların amacı, jeolojik miras ve bölgenin doğal, somut ve somut olmayan kültürel mirasları arasındaki bağı keşfetmek ve geliştirmektir.

İlk Uluslararası Jeoparklar Konferansı, 2004 yılında, Pekin, Çin Halk Cumhuriyeti'nde gerçekleştirilmiştir. UNESCO Küresel Jeopark Ağında 2013 yılı itibarıyla 29 ülkeden 100 Jeopark alanı bulunmaktadır. Diğer yandan, Avrupa Küresel Jeopark Ağına ise 21 Avrupa Ülkesi'nden 58 Jeopark alanı bulunmaktadır.

UTMK Jeopark İnceleme ve Araştırma Grubu

UTMK Doğa Bilimleri Sektörü içerisinde faaliyet göstermek üzere, Yönetim Kurulunun 02 Mayıs 2013 tarihli oturumunda alınan karara göre Jeopark İnceleme ve Araştırma Grubu Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI başkanlığında kurulmuştur ve üyeleri Prof. Dr. M. Cemal GÖNCÜOĞLU, Dr. Fuat ŞAROĞLU, Prof. Dr. İhsan ÇİÇEK'tir. 2013 yılında üç kez toplanan Çalışma Grubu, UNESCO'nun jeopark anlayışı ve uygulamaları çerçevesinde ulusal düzeyde farkındalık oluşturmaya yönelik çalışmalarını sürdürmektedir.

Kula Jeoparkı

Uzun zamandır yapılanma çalışmalarını sürdüren Kula "Kakaumene" Yanık Ülke Jeoparkı, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu'nun gerekli inceleme ve buna dayalı tavsiye kararından sonra Eylül 2013'de UNESCO'nun Küresel Jeopark Ağına (Global Geopark Network) üye olarak kabul edilmiştir. Bu üyelik aynı zamanda Avrupa Jeopark Ağına da üye olunduğu anlamına gelmektedir.

3. Uluslararası Jeolojik Koruma, Jeoturizm ve Jeopark Yönetimi Çalıştayı

Kızılcahamam Belediyesi'nin ev sahipliğinde Ankara Üniversitesi, Ankara Valiliği ve Jeolojik Mirası Koruma Derneği öncülüğünde çok sayıda kurum ve kuruluşun katılımıyla 16-18 Mayıs 2013 tarihlerinde Ankara'nın Kızılcahamam ilçesinde gerçekleştirilen Çalıştaya Türkiye ile birlikte, Almanya, Fas, İran, Irak, Kazakistan ve Yemen'den 73 yerbilimci katılmış, 11 sunu, üç saha gezisi ve iki adet yuvarlak masa toplantısı düzenlenmiştir. Anılan toplantıya Millî Komisyonu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmış ve UTMK'nın jeopark yaklaşımı hakkında bilgi veren bir açılış konuşması yapmıştır.

İnsan ve Biyosfer (MaB) Programı

UNESCO İnsan ve Biyosfer Programı insan ve çevre arasındaki ilişkiyi bilimsel bir tabanda değerlendiren ve koruma yaklaşımları geliştiren hükûmetler arası bilimsel bir programdır. 1970'li yılların başında UNESCO tarafından başlatılan bu programın temel amacı, insan ile doğal kaynak kullanımı arasında sürdürülebilir ve dengeli ilişkilerin kurulmasıdır. Bilim ve sürdürülebilir kalkınma ile ekonomi aracılığıyla doğal ve sosyal bilimlere ortak bir uygulama alanı oluşturur. Bu amaçla geliştirilen Biyosfer Rezervleri ve Biyosfer Rezervleri Ağı bu programın temel uygulama araçlarıdır.

MaB programı kapsamında geliştirilen bölgesel ağlar sayesinde biyolojik çeşitliliğin korunması, sürdürülebilir kalkınma, sınır ötesi işbirliğinin teşvik edilmesi, kurumsal ve kişisel kapasite geliştirilmesi gibi konularda işbirliği desteklenmektedir.

Türkiye, UNESCO MaB Programının üyesidir ve UNESCO'nun diğer programlarında olduğu gibi MaB Programı kapsamında da Avrupa grubu içerisinde yer almaktadır. MaB programının en büyük bölgesel faaliyeti iki yılda bir düzenlenen bölgesel toplantılardır.

İspanya'nın Sevilya kentinde 1995 yılında düzenlenen Biyosfer Rezervleri Kongresi sonucunda "Sevilya Stratejisi ve Biyosfer Rezervleri Ağının Yasal Çerçevesi" hazırlanmıştır. Sevilya Stratejisi, biyosfer rezervlerinin daha da geliştirilmesi için yürütülecek çalışmalar ve alınması gereken önlemler ile biyosfer rezervleri için küresel ağın kurulmasının genel prensiplerini içermektedir.

2008 yılında Madrid'de düzenlenen ve ülkemizin katkı verdiği 3. Dünya Biyosfer Rezervleri Kongresi ise "Madrid Eylem Planı" adlı belgeyle sonuçlanmıştır. Madrid Eylem Planı, Sevilya Stratejisinin araçlarını kullanarak 21. yüzyılda sürdürülebilir kalkınmaya adanmış uluslararası alanlar olarak biyosfer rezervlerini öne çıkarmayı hedefleyen eylemler paketidir.

Biyosfer Rezervleri Ağında 2013 yılı itibarıyla 117 ülkeden 621 biyosfer rezervi bulunmaktadır. Türkiye'nin ilk ve şimdilik tek biyosfer rezervi Artvin ili Borçka ilçesi sınırları içerisinde yer alan Camili Biyosfer Rezervi'dir.

Programın yönetimi MAB Uluslararası Eşgüdüm Konseyi (ICC) ile gerçekleştirilmektedir. Anılan Konsey, iki yılda bir yapılan UNESCO Genel Konferanslarında seçilmektedir. MAB ICC'de 34 üye ülke bulunmaktadır. 2009 yılında gerçekleştirilen UNESCO 35. Genel Konferansı'nda Türkiye 2009-2013 dönemi MAB Uluslararası Eşgüdüm Konseyi üyeliğine seçilmiştir.

UTMK MaB İhtisas Komitesi

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Mahir KÜÇÜK başkanlığında 9 Haziran 2010 tarihinde UTMK Yönetmeliği çerçevesinde yeniden kurulan, Başkan Vekilliği Yıldırım LİSE tarafından yürütülen ve üyeleri Erdoğan ERTÜRK, Dr. Gaye TUNCER TEKSÖZ, Harun BAŞARA, Hüma ÜLGEN ZEYDANLI, Hüseyin AYTAÇ, Mustafa YURDAER, Prof. Dr. Nilgöl KARADENİZ, Dr. Sedat KALEM'den oluşan ve 2012-2013 yıllarında Millî Komisyonumuzda 15 kez toplanan UNESCO Türkiye Millî Komisyonu MaB İhtisas Komitesi, korunan alanlar, biyosfer rezervi ve ekosistem hizmetleri konularında ulusal düzeyde farkındalık çalışmalarını sürdürmekte ve uluslararası alanda programın gereklerine uygun işbirliğini, bilgi ve deneyim paylaşımını sürdürmektedir.

Yeni Biyosfer Rezervleri Belirleme Çalıştayı

Türkiye'de doğa koruma ve sürdürülebilir kalkınma çalışmalarının daha etkin uygulanacağı alanlar olan Biyosfer Rezervlerinin sayılarının artırılması önemlidir. Bu amaçla Türkiye'de ilk defa yapılan Yeni Biyosfer Rezervleri Belirleme Çalıştayı 7 Mart 2013 tarihinde Ankara'da gerçekleştirmiştir. Çalıştaya Türkiye'nin farklı bölgelerinden 65 uzman katılmıştır.

Yeni Biyosfer Rezervleri Belirleme Çalıştayı iki bölüm hâlinde düzenlenmiştir. İlk bölümde, uluslararası ve ulusal uzmanlar tarafından bilgilendirme sunumları yapılmış ve katılımcıların soruları cevaplandırılmıştır.

Çalıştayanın ikinci bölümünde ise katılımcılar dört farklı gruba ayrılarak ön değerlendirme sonucunda oluşturulan taslak listedeki korunan alanları değerlendirmiştir. Grup çalışmaların-

da aşağıda belirtilen Orman ve Su İşleri Bakanlığı Bölge Müdürlükleri temsilcileri ve bu bölgelerde çalışan uzmanlar yer almıştır.

Çalıştayın amacı; Biosfer Rezervleri yaklaşımı deneyimlerinin paylaşılması ve Türkiye’de yeni Biosfer Rezervleri için aday alanların belirlenmesidir.

Çalıştay sonunda şu çıktılarına ulaşılmıştır:

- Biosfer Rezervi yaklaşımının devlet kurumları, üniversite ve sivil toplum örgütleri ile paylaşılması,
- UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ihtisas komiteleri arasında işbirliklerinin geliştirilmesi,
- Geniş katılım ile Türkiye’nin yeni Biosfer Rezerv alanları için aday listenin oluşturulması.

Yeni Biosfer Rezervleri Belirleme Çalıştayı

Çalıştay öncesinde Türkiye’deki 40 Millî Park (MP), 180 Tabiat Parkı (TP), 31 Tabiatı Koruma Alanı (TKA), 107 Tabiat Anıtı (TA) ve 80 Yaban Hayatı Geliştirme Sahası (YHGS) uzmanlar tarafından değerlendirilmiştir. Ön değerlendirmede alanın büyüklüğü ve özelliklerinin yanında uluslararası bir koruma statüsü durumu göz önüne alınmıştır. Toplam 438 alandan 75 alan için Çalıştayda gruplar tarafından tartışılmak üzere, korunan alanlar ön değerlendirme listesi oluşturulmuştur.

Grup çalışmalarında uzmanlar tarafından hazırlanmış olan değerlendirme formları kullanılarak alanlar Biosfer Rezervi adaylığı açısından değerlendirmiştir. Bu değerlendirmede aşağıdaki ana kriterler kullanılmıştır:

1. Alanda endemik, nadir ve küresel ölçekte nesli tehlike altında olan türler vardır.
2. Alanda ulusal olarak ekonomik öneme sahip türler vardır.
3. Alanda nadir habitatlar vardır.
4. Alanın önemli jeolojik / jeomorfolojik özellikleri vardır.
5. Bölgede biyolojik çeşitliliği korumaya yardımcı arazi kullanım yöntemleri (örneğin, geleneksel tarım, otlatma, ormancılık veya ekoturizm faaliyetleri) vardır.
6. Kültürel açıdan ulusal öneme sahip bir alandır.
7. Alanın yönetimine ilişkin ortaklıklar/işbirlikleri kurma imkânı olan bir alandır.

Grup çalışmaları ve genel değerlendirme tartışmaları sonucunda değerlendirilen bütün alanlardan en yüksek puanları alanlar için 1. Öncelik ve 2. Öncelik Listesi oluşturulmuştur. Bu alanların bazıları bir korunan alan ve çevresini tanımlarken, bazıları ise birkaç korunan alandan oluşan daha geniş bir bölgeyi tanımlamaktadır. Oluşturulan öncelik listesi ilgili kurumlarla paylaşılmıştır.

Korunan Alanlar ve Biyosfer Rezervleri Tanıtım Posterleri

Komitemiz tarafından hazırlanan ve konusunda Türkiye’deki ilk eğitim materyali olma özelliği taşıyan korunan alanlar ve biyosfer rezervleri posterleri öğrencilere biyosfer rezervi ve korunan alan kavramlarını anlatmak üzere hazırlanmış olup, Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulunun tavsiye kararı ile 5000 adet basılarak, MEB tarafından okullara dağıtılmıştır. Postere³ Millî Komisyonumuz internet sitesinden erişim mümkün olmaktadır.

Korunan Alanlar ve Biyosfer Rezervleri Tanıtım Posterleri

³ http://www.unesco.org.tr/dokumanlar/mab/unesco_A3_2.pdf

Camili Biyosfer Rezervi Belgeseli

UNESCO Türkiye Millî Komisyon tarafından desteklenen “Türkiye Doğasının Korunmasında Camili Biyosfer Rezervi Deneyimi Belgeseli” projesi kapsamında Türkiye’nin ilk belgesel kanalı olan İZ TV ortaklığında Camili Biyosfer Alanı (Camili’de Yaşam) belgeseli hazırlanmıştır.

Projenin temel hedefi, Türkiye doğasının korunmasında önemli bir adım olan Camili Biyosfer Rezervi deneyimlerinin görsel olarak ulusal ve uluslararası ortamlarda paylaşılmasıdır. Temel hedefe ek olarak hedeflenen diğer konular şunlardır:

- UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ve MaB İhtisas Komitesi farkındalık çalışmalarına katkıda bulunmak;
- Camili Biyosfer Rezervine olan ilginin artmasını sağlamak;
- Doğa koruma ve sürdürülebilir kalkınma süreçlerinde elde edilen deneyimler belgelenecek insan ve doğa etkileşiminin sürdürülebilir örneği paylaşılacaktır.

Belgesel; Camili Biyosfer Rezervinin doğası, tarihi, kültürel değerleri, ekonomisi, yaşam tarzı ve ekoturizm değerleri ile doğa koruma ve sürdürülebilir kalkınma deneyimlerini yöre halkının gözünden anlatmaktadır.

Belgesel, Aralık 2013’ten itibaren İZ TV’de yayınlanmaktadır.

Ayrıca İZ TV tarafından Türkçe, İngilizce, Rusça, Almanca ve Fransızca altyazılı belgesel DVD’si ve İngilizce altyazılı kısa Camili Biyosfer Rezervi tanıtım filmi hazırlanmıştır.

Sürdürülebilir Kalkınma İçin Eğitim Alanı Olarak Camili Projesi

Sürdürülebilir Kalkınma İçin Eğitim Alanı Olarak Camili projesinin amacı, sürdürülebilir kalkınmayı Camili’de yaşam örneğinden yola çıkarak anlatan “Sürdürülebilir Kalkınma Eğitimi İçin Biyosfer Rezervleri: Camili’de Yaşam, Mısır Ekmeği, Yoğurt Ve Bal...” kitabını hazırlamaktır. Bu amaç, Camili’de günlük yaşamdan ve insanların hayatlarından kesitlerle anlatılmaktadır. Kitabın içeriği Camili’de yaşamakta olan kişilerle yapılan görüşmeler ve biyosfer rezervinin tarihi, coğrafyası, ekolojisi, kültürel değerleri, ekonomisi, doğası, yaşam tarzı ile ilgili bilgileri içermektedir. Bu kitap ile başta gençler olmak üzere, sürdürülebilir kalkınma kavramını bütün yaş, sosyal ve ekonomik seviyedeki insanlarla tanıtmaya amaçlanmıştır.

Camili’de sürdürülebilir yaşamdan kesitler sunan kitap, Biyosfer Rezerv alanlarının Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim materyali olarak Türkiye’de önemli bir açığı doldurmakta; öğretmenlere, karar vericilere, öğrencilere hitap etmektedir.

Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı Rio+20

13-22 Haziran 2012 tarihleri arasında Rio De Janeiro’da gerçekleştirilen konferansta, Kalkınma Bakanlığı tarafından düzenlenen yan etkinlikte Camili Biyosfer Rezervindeki sürdürülebilir kalkınma çalışmaları anlatılmıştır.

UTMK MaB İhtisas Komitesi Üyesi Erdoğan ERTÜRK Birleşmiş Milletler Rio+20 Konferansında Camili konulu sunumunu yaparken

Konferans Sonuç Raporuna (The Future We Want⁴) bakıldığında, biyolojik çeşitliliğin sürdürülebilir kalkınma ve insan refahı için önemli hizmetler sağlayan ekosistemlerin devamlılığı üzerindeki rolüne vurgu yapılmıştır. Yerel toplulukların geleneksel bilgilerinin, yeniliklerinin ve uygulamalarının biyolojik çeşitliliğin korunması ve sürdürülebilir kullanımına önemli katkılar sağladığı belirtilerek, bunun yaygınlaşmasının sosyal refah ve sürdürülebilir geçim kaynakları açısından destek sağlayacağı ifade edilmiştir.

Ekoturizm ve kültürel turizm dâhil, fakir ve yerel topluluklara mikro krediler sağlayan küçük ve orta ölçekli işletmeleri içeren sürdürülebilir turizm faaliyetlerinin desteklenmesinin teşvik edilmesi gerektiği vurgulanmıştır. İklim değişikliğine adaptasyonun çok acil bir küresel öncelik olduğu ifade edilmiş ve sera gazı emisyonlarının azaltılması konusunda ülkeler uluslararası sorumluluğa davet edilmiştir. Ormansızlaşma ve orman bozulmasından kaynaklanan emisyonların azaltılmasına yönelik faaliyetlerin, sürdürülebilir orman yönetimi ve ormanların karbon depolamasının güçlendirilmesi faaliyetlerinin önemi ifade edilmiştir.

UNESCO İnsan ve Biyosfer Programı Uluslararası Eşgüdüm Konseyi 24. Dönem Toplantısı

08-13 Temmuz 2012 tarihleri arasında Fransa'nın başkenti Paris'te gerçekleştirilen 24. MaB ICC Toplantısında üzerinde odaklanılan konular, Madrid Eylem Planının değerlendirilmesi ile Sevilya Stratejisi ve Dünya Biyosfer Rezervleri Ağı (WNBR) kriterlerine uygun olmayan biyosfer rezervlerinin statülerinin değiştirilmesi hususları olmuştur.

Toplantıda üye ülkeler söz alarak ülke raporlarını sunmuşlardır. Ülkemiz adına söz alınıp, ülke raporu sunulmuş ve özellikle Rio+20 Konferansı'nın konusunun yeşil ekonomi ve sürdürülebilir kalkınma odaklı olması ve konferansın sonuç raporunda özellikle kırsalda yaşayan yöre halkının geçim kaynaklarının artırılması ve biyolojik çeşitliliğin korunması ifadelerinin beraber yer alması Biyosfer Rezerv kavramının önemini daha da arttırdığı dile getirilmiştir.

⁴ <http://www.uncsd2012.org/content/documents/727The%20Future%20We%20Want%2019%20June%201230pm.pdf>

UNESCO MaB Uluslararası Eşgüdüm Konseyi 24. Dönem Toplantısında öne çıkan en önemli konu, Biyosfer Rezervlerinin daha etkin ve verimli yönetiminin sağlanması ve Dünya Biyosfer Rezerv Ağı'nın daha da geliştirilmesi amacıyla 2008 yılında hazırlanmış olan ve 2008-2013 yılları faaliyetlerini kapsayan Madrid Eylem Planının (MAP) biyosfer rezervlerde uygulanmasının başarısının ölçülmesi olmuştur. 2014-2021 yılları için yeni bir strateji ve plan hazırlanması hedeflenmektedir. Yeni stratejinin hazırlanmasında MAP'ın ne ölçüde başarılı olduğu olgusu önemli bir etken olacaktır. MAP'ın hedef ve faaliyetleri içerisinde başarılı olamamış olan faaliyetlerin sebeplerinin araştırılıp, bunların başarılı olarak uygulanması için ne gibi düzenlemeler yapılması gerektiği ve bunun yeni stratejiye nasıl aktarılacağı belirlenecektir. Bu amaçla hazırlanan ve MaB Sekreteryası tarafından bütün üye ülkelere gönderilen "MAP Değerlendirme Anketi" hem Camili Biyosfer Rezervi hem de MaB Komitesi çalışmaları düzeyinde UTMK MaB İhtisas Komitesi tarafından birlikte değerlendirilerek UNESCO Sekreteryasına gönderilmiştir.

Biyosfer Rezervlerde Ekosistem Hizmetleri Çalıştayı

13-14 Eylül 2012 tarihlerinde İsveç'te gerçekleştirilen çalıştayın amacı, ekosistem hizmetleri konusunu daha iyi öğrenmek ve bu konunun biyosfer rezervlerinde uygulanması hususunda daha aktif bir çalışma ortaya koymak olmuştur. Ekosistem hizmetlerinin tedarik edici, düzenleyici, kültürel ve destekleyici olmak üzere dört genel unsuru bulunmaktadır. Ülkemizde orman, dağ, step, sulak alan vs. gibi birçok ekosistem çeşitleri bulunmakla birlikte bunların sağladığı faydalar (ekonomik, ekolojik, sosyal...) henüz tam olarak değerlendirilememektedir. İsveç'te yapılan çalıştayda, diğer ülkeler ile bilgi ve fikir alışverişi sağlanmış ve ekosistem hizmetlerinin önemi ve uygulanması konusunda deneyimler paylaşılmıştır.

İsveç'in East Vattern Scarp Landscape Biyosfer Rezervinde organize edilen ve Stockholm Direnç Merkezi ve UNESCO İnsan ve Biyosfer Programı tarafında desteklenen ekosistem hizmetleri çalıştayında, biyosfer rezervleri, ekosistem hizmetleri, biyolojik çeşitlilik, sürdürülebilirlik ve insan refahı konulu sunumlar gerçekleştirilmiştir.

Ekosistem Hizmetlerinin Değerlendirilmesi - Türkiye Balkanlar ve Kafkasya Çalıştayı

Orman Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Avrupa Çevre Ajansı (AÇA) işbirliğinde 20-22 Kasım 2012 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilen çalıştaya, Millî Komisyonu temsilen MaB İhtisas Komitesi Üyesi Erdoğan ERTÜRK katılmıştır.

Çalıştayda, özellikle orman ve su ekosistemleri üzerinde durulmuş, ekosistemlerin özelliklerinin ne olduğu, ne gibi hizmetler sunduğu ve bu hizmetlerin tedarik edici, düzenleyici, destekleyici ve kültürel unsurlarının doğrudan kullanılan, dolaylı kullanılan, tercihen kullanılabilen ve kullanılmayan değerlerinin belirlenmesi üzerine farklı ülkelerden deneyimler ifade edilmiş olup, bu konu ile ilgili olarak Avrupa Çevre Ajansı temsilcileri ile Türkiye, Bulgaristan, Slovakya deneyimleri, ilgili ülkelerin temsilcileri tarafından katılımcılar ile paylaşılmıştır.

EuroMAB 2013 Toplantısı

15-19 Ekim 2013 tarihlerinde Kanada'da gerçekleştirilen toplantıda, biyosfer rezervlerde sosyal girişimcilik; sınır ötesi biyosfer rezervler; biyosfer rezervler ile EuroMAB ilişkisi ve pazarlama stratejileri; biyosfer rezervler ve toplum işbirliğinin güçlendirilmesi; yerli halklar ile

işbirliği; eğitim; alan yönetimi; sürdürülebilir turizm; arazi yönetiminde işbirliği ve uzlaşma; sürdürülebilir madencilik; biyosfer rezervleri ağı yönetiminin güçlendirilmesi ve ekosistem hizmetleri konuları üzerinde durulmuştur. Toplantıya EuroMAB üyesi ülkelerden toplam 190 kişi katılım sağlamıştır.

Toplantı sonunda, biyosfer rezervlerin özellikle sosyal girişimcilik açısından bir model olarak geliştirilmesinin önemi vurgulanmıştır. Sınır ötesi biyosfer rezervlerinin giderek önem kazandığı ve bu konuda uluslararası işbirliklerinin artırılması önerilmiştir. Biyosfer rezervlerin tanıtımı ve pazarlanması için sosyal medya ve diğer iletişim unsurlarının kullanılması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Yöre halkının biyosfer rezerv uygulamalarına katılımının teşvik edilmesinin önemi vurgulanmıştır.

Bu toplantı sonucunda, öncelikle ülkemizdeki biyosfer rezervi sayımızın arttırılması gerektiği açık olarak ortaya çıkmıştır. Birçok ülke sahip olduğu biyosfer rezervler arasında bir network oluşturarak güçlü bir yönetim modeli ortaya koyarken, ülkemiz sahip olduğu tek biyosfer rezervi ile bu tür bir organizasyon modelini oluşturmakta güçlük çekmektedir.

Sürdürülebilir Kalkınma İçin Eğitim Çalıştayı

EuroMAB 2013 Toplantısını müteakiben Mont Saint Hilarie Biyosfer Rezervi'nde 19-20 Ekim 2013 tarihlerinde düzenlenen Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim Çalıştayı MaB İhtisas Komitesi Başkan Vekili Yıldırım LİSE katılmıştır. Bu çalıştayda EuroMAB ağına "Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim" en iyi örnekleri sunulmuş ve grup çalışmaları ile sonraki yıllar için öncelikler ve önemli aktiviteler belirlenmiştir.

UNESCO İnsan ve Biyosfer Programı Uluslararası Eşgüdüm Konseyi 25. Dönem Toplantısı

UNESCO İnsan ve Biyosfer Programı Uluslararası Eşgüdüm Konseyi (MaB ICC) 25. Dönem Toplantısı Paris'te 27-30 Mayıs 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda MaB ve Biyosfer Rezervleri Dünya Ağı (WNBR), Rio+20 sonrası fırsatlar, 2014-2021 stratejisi hazırlıkları ve biyosfer rezervlerinin periyodik değerlendirmesi konusunda çıkış stratejisi öne çıkan konular arasındadır.

Toplantıda gündeme gelen en önemli konulardan biri MaB ve Dünya Biyosfer Rezervleri Ağı (WNBR) kapsamında Rio+20 sonrası ortaya çıkan fırsatlar ve 2014-2021 yıllarını kapsayan bir strateji hazırlanması konusu olmuştur. Görüşmelerde özellikle Biyolojik Çeşitlilik ve Ekosistem Servisleri Hükûmetler Arası Platformu (IPBES) ve Future Earth Initiative ile sıkı işbirliği kurulması gündeme gelmiştir. Tartışmalar sonucunda Madrid Eylem Planı değerlendirme komitesinin taslak bir strateji hazırlama konusunda da çalışması ve 26. Dönem toplantısında bu taslağın tartışmaya açılması kararlaştırılmıştır.

Toplantı sırasında yeni biyosfer rezervi teklifleri görüşülmüş ve 12 alanın Dünya Biyosfer Rezervleri Ağına (WNBR) kabulüne, bir alanın zonlamasının genişletilmesine ve bir biyosfer rezerv alanının da statüsünün geri alınmasına karar verilmiştir. Bu ilaveler ile birlikte WNBR'deki biyosfer rezervi sayısı 117 ülkeye ait 12'si sınır ötesi alan olmak üzere toplam 621'e yükselmiştir.

8. Karaburun Bilim Kongresi

MaB İhtisas Komitesi Başkan Vekili Yıldırım LİSE 4-8 Eylül 2013 tarihlerinde İzmir'in Karaburun ilçesinde düzenlenen 8. Karaburun Bilim Kongresine katılmış olup, 4 Eylül 2013'te "Korunan Alanlar, Biyosfer Rezervleri ve Karaburun" başlıklı sunumu ile toplantıya akademik destek sağlanmış, biyosfer rezervlerinin önemi ve adaylık süreçleri hakkında bilgiler verilmiştir.

Yeni Yüksektepe Kültür Derneği Geleneksel Türkiye Fotoğraf Yarışması

Yeni Yüksektepe Kültür Derneği tarafından her yıl düzenlenen Türkiye fotoğraf yarışmasının 2013 yılı konusu "Orman ve İnsan" olmuştur. 2 Şubat 2013 tarihinde düzenlenen XIV. Geleneksel Türkiye Fotoğraf Yarışması ödül töreni paneline MaB İhtisas Komitesi Başkan Vekili Yıldırım LİSE katılmış ve "Ormanlarımız ve Biz" konulu bir sunum yapmıştır.

Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik ve Ekosistem Hizmetleri Hükûmetler Arası Platformu (IPBES) 2. Genel Kurul Toplantısı

9-14 Aralık 2013 tarihleri arasında Antalya'da Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen "Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik ve Ekosistem Hizmetleri Hükûmetler Arası Platformu (IPBES)" 2. Genel Kurul Toplantısına, MaB İhtisas Komitesi Üyeleri Erdoğan ER-TÜRK ve Hüma ÜLGEN ZEYDANLI katılmıştır.

Toplantıda özetle, IPBES'in işlevsel hale gelebilmesi maksadıyla taslak çalışma programı, kavramsal çerçeve, paydaş katılım stratejisi, kural ve prosedürler ve bütçe konuları görüşülmüştür. Bir haftalık yoğun müzakereler sonucunda delegeler bundan böyle "Antalya Konsensüsü" olarak adlandırılacak olan ve Platform faaliyetlerinin ivedilikle uygulamaya geçirilmesini sağlayan kararlara imza atmıştır.

UNESCO Uluslararası Temel Bilimler Programı

Üye Devletler tarafından kurulan ve disiplinler arası bir program olan UNESCO Uluslararası Temel Bilimler Programının amacı, hükûmetler arası işbirliği ve bilimde ortak kuruluşların işbirliğinin teşviki ile ulusal düzeyde bilim eğitimi ve bilim kapasitesinin artırılmasının sağlanmasıdır.

UNESCO Uluslararası Temel Bilimler Programı özellikle ulusal, bölgesel, uluslararası ağlar ve temel bilimler alanında mükemmeliyet merkezleri oluşturulmasına odaklanır. Kuzey-Güney ve Güney-Güney işbirliklerinin stratejisini oluşturduğu programın, Gelişen Dünya İçin Bilimler Akademisi (Academy of Sciences for the Developing World, TWAS), Uluslararası Bilim Konseyi (International Council for Science, ICSU) Avrupa Nükleer Araştırma Organizasyonu (European Organization for Nuclear Research, CERN), diğer bilim merkezleri, hükûmetler arası organizasyonlar ve sivil toplum kuruluşları partnerleri arasındadır.

2005 yılından bu yana, program çerçevesinde dünya çapında 40 proje desteklenmiş olup, bu projeler fiziki ve biyolojik bilimler alanlarında kapasite geliştirme, okullar ve yükseköğretim kurumlarında temel bilimler alanında deneysel eğitimin yaygınlaşmasının teşviki alanlarındadır.

Türkiye 37. UNESCO Genel Konferansında 2013-2017 Dönemi Uluslararası Hidroloji Programı Hükûmetler Arası Konsey (IHP) üyeliğine seçilmiştir.

UTMK Temel Bilimler İhtisas Komitesi

UTMK Doğa Bilimleri Sektörü içinde faaliyet göstermek üzere UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ başkanlığında Yönetim Kurulunun 12 Eylül 2011 tarihli oturumunda alınan kararla ilk kez kurulan, başkanlığı 29 Şubat 2012 tarihli Yönetim Kurulu kararıyla Yönetim Kurulu üyesi Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ tarafından üstlenilen ve Başkan Vekili Prof. Dr. Ekrem SEZİK, üyeleri Prof. Dr. Emin ÖZSOY, Prof. Dr. Hayri DUMAN, Levent KESKİN, Prof. Dr. Mehmet EKMEKÇİ, Prof. Dr. Y. Murat ELÇİN, Prof. Dr. Reşat KASAP, Prof. Dr. Salih Bülent ALTEN ve Prof. Dr. Zeki KAYA'dan oluşan ve 2012-2013 yıllarında beş kez Millî Komisyonumuzda bir kez Eskişehir'de toplanan Temel Bilimler İhtisas Komitesinin ana çalışma grupları biyoçeşitlilik, deniz bilimleri ve hidroloji alanlarında oluşturulmuştur. Komite, UNESCO'nun IOC, IHP Hükûmetler Arası Komite çalışmalarını takip etmek, UTMK'ya danışmanlık yapmak ve bilgi aktarmakla sorumludur.

UNESCO Dünya Doğal Miras Alanları Geçici Listesine Öneri Sunma Çalıştayı

UNESCO Doğal Miras Alanları Geçici Listesine Öneri Sunma Çalıştayı 9 Temmuz 2012 tarihinde UNESCO Türkiye Millî Komisyonu seminer salonunda gerçekleştirilmiştir.

Bilindiği üzere, Türkiye kültürel, tarihî ve biyolojik çeşitlilik bakımından çok zengin olmasına ve doğal oluşumlar alanında dünya mirasına katkı sağlayabilecek potansiyele sahip olmasına rağmen, bu alanda önemli bir varlık gösterememiştir.

Bu çalıştayın amacı, Türkiye'nin doğal alanlarının uzman kişilerin katılımıyla UNESCO Doğal Miras Alanları bakımından değerlendirilmesinin yapılması ile öncelikli alanların belirlenmesi ve bu alanda UNESCO Dünya Mirası Listesine başvuruları konusunda sorumlu kurum olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü başta olmak üzere ilgililere danışmanlık etmek ve bilimsel bilgi desteği sağlamak olarak özetlenebilir.

Çalıştaya Türkiye genelinde doğal alanlar hakkında uzman akademisyenler ve ilgili kurum ve kuruluşlar davet edilmiş olup, Türkiye'nin UNESCO doğal miras listesine önerilebilme potansiyeli olan doğal alanların belirlenmesine çalışılmıştır.

UTMK Temel Bilimler İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Zeki KAYA sunumunu yaparken

Çalıştayda öncelikle UNESCO Dünya Miras Listeleri, Geçici Listeleri ve UNESCO dünya miras listelerine başvurular hakkında bilgi paylaşılmış, daha sonra çalıştayın işleyişi, Türkiye'nin doğal miras alanlarının belirlenmesi için uygulanacak değerlendirme, anket formlarının doldurulması ve değerlendirilmesi, kısa öncelik listesinin oluşturulması hakkında katılımcılar yapılan sunumlarla bilgilendirilmiştir. Ardından katılımcılardan UNESCO doğal alan kriterleri (7, 8, 9 ve 10 numaralı) dikkate alınarak dağıtılan anket formlarının doldurulması sağlanmıştır.

UNESCO Doğal Miras Kriteri 7- Olağanüstü doğal güzellik ve estetik önem veya üstün doğa oluşumuna (fenomeni) sahip olması, 8- Yaşamın izlerini ve arazi oluşumlarında devam etmekte olan önemli jeolojik süreçler veya önemli jeomorfik / fizyografik özellikler gibi yerkürenin oluşumundaki evrelerinin olağanüstü örneklerini içermesi, 9- Yeryüzü, tatlı su, kıyı ve deniz ekosistemleri ve bitki ile hayvan topluluklarının evriminde rol oynamış, hâlen devam etmekte olan biyolojik ve jeolojik süreçlerin olağanüstü örneklerini içermesi, 10- Koruma ve bilimsel açıdan önemi olan tehlike altındaki türlerin olağanüstü evrensel değerdeki örneklerini de içerecek şekilde biyolojik çeşitliliğin yerinde korunması açısından en önemli doğal habitatları içermesi

gibi kriterlerin yanında alanın korunması, yönetimi, otantik oluşu ve bütünlüğü de göz önünde bulundurulmaktadır.

UNESCO Dünya Doğal Miras Alanları Geçici Listesine Öneri Sunma Çalıştayının somut çıktılarından biri olarak, Dünya Mirası Komitesinin 16-27 Haziran 2013 tarihleri arasında Kamboçya'nın Başkenti Phnom Penh'de gerçekleşen 37. toplantısında ilk kez bir doğal miras alanımız UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesine yer almaya hak kazanmıştır.

2013 UNESCO Türkiye Millî Komisyonu - L'Oréal Türkiye Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları

UTMK Başkan Vekili Büyükelçi M. Sina BAYDUR Açılış Konuşmasını yaparken

UNESCO-L'Oréal ortaklığı ile “Uluslararası Bilim Kadınları İçin Yaşam Bilimleri Burs Programı” kapsamında “Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları” ulusal programı 2013 yılı itibariyle UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ve L'Oréal Türkiye işbirliğiyle “Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları” adıyla takdim edilmeye başlanmıştır.

Burs kapsamında Yaşam Bilimleri ve Malzeme Bilimleri alanlarında araştırma yapmakta olan üçer genç kadın araştırmacı bu program çerçevesinde 15.000 Dolar değerinde birer yıllık burs ile desteklenmiştir. Bursa hak kazanan adaylar, akademik özgeçmişleri ve gerçekleştirmek istedikleri araştırma projesinin önemi, niteliği, bilimsel yeniliği ve bilime yapacağı katkı ölçüt alınarak Yaşam Bilimleri ve Malzeme Bilimleri seçim komiteleri tarafından belirlenmiş, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından onaylanmıştır.

Jüri Üyeleri ve Bursiyerler UNESCO-L'Oréal Ödül Töreninde

Malzeme Bilimleri alanında Solmaz KARABULUT (Hacettepe Üniversitesi), Özge AKBULUT (Sabancı Üniversitesi) ve Dilek ODACI DEMİRKOL (Ege Üniversitesi), Yaşam Bilimleri alanında ise Çiler ÇELİK ÖZENCİ (Akdeniz Üniversitesi), Tuğba BAĞCI ÖNDER (Koç Üniversitesi) ve Öznur TAŞTAN (Bilkent Üniversitesi) ödül almaya hak kazanmışlardır. Kazanan adayların kamuoyuyla paylaşılması amacıyla Ödül Töreni 9 Mayıs 2013 tarihinde İstanbul'da düzenlenmiştir.

UNESCO Uluslararası Hidroloji Programı 20. Hükûmetler Arası Konsey Toplantısı

Paris'teki UNESCO Genel Merkezinde 4-7 Haziran 2012 tarihlerinde gerçekleştirilen Uluslararası Hidroloji Programı 20. Hükûmetler Arası Konsey Toplantısına UTMK'yı temsilen Temel Bilimler İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Mehmet EKMEKÇİ katılmıştır.

Toplantıda stratejik plan, diğer UNESCO programları, uluslararası, hükûmetler arası kuruluşlar ve Birleşmiş Milletler organizasyonları arasında işbirliğinin artırılması, hidroloji araştırmalarında kapasite geliştirmek üzere Kategori 2 Merkezleri kurulması, Uluslararası Hidroloji Programı'nın 40. Yıldönümü kutlamaları, Rio+20 Konferansı'nın önemi gibi konular görüşülmüştür.

Toplantıda öne çıkan konulardan, Uluslararası Hidroloji Programının 2014-2021 stratejisi "Su Güvenliği" temasına odaklı olup, bu doğrultuda öne çıkacak başlıklar suya ilişkin afetler, yeraltı suları, su kıtlığı, su kalitesi, yerleşim alanları için su, sürdürülebilir bir dünya için ekohidroloji ve su eğitimi gibi temaların "Su Güvenliği" açısından başlıca konuları oldukları vurgulanmıştır.

Narman - Uzundere Bölgesi UNESCO Süreci Tecrübe Paylaşımı Semineri

"UNESCO Doğal Miras Alanları Geçici Listesine Öneri Sunma Çalıştayı" öncelik listesinde de bulunan Erzurum, Narman'daki Narman Kanyonlarının Jeopark alanı olarak UNESCO Miras Listesine olası başvuru sürecinin değerlendirilmesine yönelik gerekli çalışmaların yapılmasına yardımcı olmak için Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından 16-17 Mayıs 2013 tarihleri arasında Erzurum'da "Narman-Uzundere Bölgesi UNESCO Süreci Tecrübe Paylaşımı Semineri" düzenlenmiştir.

Seminer'e katılan UTMK temsilcileri uzmanlıkları doğrultusunda, Narman Kanyonlarının UNESCO Dünya Miras Listesi veya UNESCO Küresel Jeopark Ağına olası başvuru süreci için öncelikle alanda yapılması gerekenler konusunda görüşlerini dile getirmişlerdir.

21. Yüzyılda Su Güvenliği ve Türkiye Toplantısı

2013 yılı Birleşmiş Milletler tarafından Su Dayanışma Yılı ilan edilmiş olup, Birleşmiş Milletler anılan yılın yönetişiminin doğa bilimleri, sosyal bilimler, eğitim, kültür ve iletişim alanlarındaki disiplinler arası yapısı nedeniyle UNESCO tarafından yürütülmesi çağrısında bulunmuştur.

1993 yılından bu yana 22 Mart günü Dünya Su Günü olarak kutlanmaktadır. Her yıl farklı temalarla kutlanan günün 2012 teması "Su ve Gıda Güvenliği" iken, 2013 yılının teması ise "Su Dayanışması" olmuştur.

2013'ün Uluslararası Su Dayanışma Yılı ilan edilmesinin temel amaçları; suyun doğru kullanılması, işbirliğinin artırılması, su yönetiminde karşılaşılan sorunlar, suya erişim, su paylaşımı ve su hizmetleri konularında farkındalık yaratmaktır. Yıl boyunca tarihteki başarılı su işbirliği girişimleri, su eğitimi, su diplomasisi, sınır aşan su yönetimi, işbirliğinin

finanse edilmesi, ulusal ve uluslararası yasal sistemler ve bütün bunların Milenyum Kalkınma Hedefleri ile ilişkisi vurgulanmıştır.

ODTÜ Jeoloji Mühendisliği Bölümü tarafından 12-13 Aralık 2013 tarihlerinde UNESCO Su Dayanışma Yılı münasebetiyle gerçekleştirilen “21. Yüzyılda Su Güvenliği ve Türkiye” konulu toplantıya UTMK Temel Bilimler İhtisas Komitesi üyesi Prof. Dr. Mehmet EKMEKÇİ “Mevcut Yaklaşımlar Geleceği Kurtarabilir mi?” ve UTMK Yönetim Kurulu üyesi Prof. Dr. Harun TEPE “Su ve Değerler: Kaynak mı? Varlık mı? Eder mi? Değer mi?” adlı sunumlarla akademik katkıda bulunmuş ve UTMK Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda etkinliğe logo desteği verilmiştir.

Avrupa Bölgesi Odaklı Uluslararası IUCN Dünya Doğal Miras Çalışmalarının Geliştirilmesi Uzmanlar Toplantısı

Almanya Doğa Koruma Federal Ajansı (BfN), Dünya Korunan Alanlar Komisyonu (WCPA) ve Uluslararası Doğa Koruma Birliği (IUCN) tarafından 7-11 Kasım 2013 tarihlerinde Almanya’nın Vilm adasında gerçekleştirilen toplantıya UNESCO Türkiye Millî Komisyonunu temsilen UTMK Temel Bilimler İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Zeki KAYA katılmıştır.

Toplantı çerçevesinde, IUCN Dünya Miras programı ve Dünya Miras Sözleşmesi birlikte ele alınarak daha etkin hâle getirilmesi konusunda sunumlar yapılmıştır. Sunumları takiben, uzmanlar gruplara ayrılarak Avrupa için “IUCN Dünya Miras programı ve Dünya Miras Sözleşmesi birlikte ele alınarak nasıl daha etkin olunabilir?” konusuna yönelik olarak “amaç, beklenen sonuçlar, paydaşlar ve zaman planı” alt başlıkları altında Avrupa için eylem planı hazırlık çalışmaları yürütölmüştür.

SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER

Sosyal ve Beşerî Bilimler Sektörünün öncelikli görevi, adalet, özgürlük ve insan yüceliğinin evrensel değerlerine katkı sağlayacak sosyal dönüşümleri desteklemek için bilgi, standart ve düşünsel işbirliklerini arttırmaktır.

Sosyal ve beşerî bilimler, sosyal, ekonomik ve düşünsel çevreyi anlamak ve yorumlamakta hayati bir role sahiptir. Sektör, araştırma, tanımlama ve trend analizlerini destekler, onlara hareket yolları önerir. UNESCO, Sosyal ve Beşerî Bilimler sektörünü kendi içinde Bilim ve Teknoloji Etiği, İnsan Hakları, Felsefe, Sosyal Dönüşümler ve Ortaklar ve Destek Sistemi şeklinde görev alanlarına ayırmıştır.

Sosyal ve Beşerî Bilimler, toplumun içerisinde bulunduğu sosyal, kültürel ve ekonomik ortamın algılanması ve anlaşılması açısından çok önemli rol oynamaktadır.

UNESCO Sosyal Bilimler bağlamında mevcut durum ile yapılması gerekenler arasındaki boşluğun saptanmasında çeşitli çalışmalar yürütmektedir. UNESCO, söz konusu çalışmalara dayanarak etik ve insan hakları konusunda yapılması gerekenler, felsefe alanında yapılabilecekler ile sosyal bilimlerde deneysel araştırma yöntemleri konusunda plan ve politikalar oluşturmaktadır.

UNESCO Biyoetik Programı

Yaşam bilimleri alanında meydana gelen ilerlemeler ve geliştirilmiş teknolojiler insanoğluna sağlığını ve yaşayan bütün canlıların gelişme süreçlerini kontrol etmek için yeni bir güç sağlamıştır. Bu teknolojilerin uygulamalarının sosyal, kültürel, etik boyutları hakkında endişeler geçtiğimiz yüzyılın en önemli tartışmalarından birine yol açmıştır. Bu endişeleri kapsayacak yeni bir terim olan “biyoetik” bir UNESCO programı olarak 1993 yılında ortaya çıkmıştır.

Biyoetik Programı şu anda UNESCO’nun bilim etiği ve teknoloji programı altında yer almaktadır. Program ilk büyük başarısını 1997 yılında İnsan Genomu ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin, biyoetik alanında tek uluslararası belgenin Genel Konferans tarafından kabul edilmesi ve 1998 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca benimsenmesi ile elde etmiştir.

UNESCO’nun etik alanındaki izleme görevi her geçen gün kendini haklı çıkarmış ve güncel bilimsel gelişmeler ile bunların toplum için kapsamlı etkileri çerçevesinde giderek daha önemli hâle gelmiştir. Standart belirleyici çalışmaları, çok kültürlü ve disiplinler arası entelektüel forumları ile program UNESCO’nun biyoetik alanında uluslararası seviyede öncü rolünü kanıtlamıştır.

Biyoetik Programı dört temel eylem alanı geliştirmiştir:

Entelektüel Forum

Program, IBC (International Bioethics Committee) ve IGBC (Intergovernmental Bioethics Committee) aracılığıyla ve konferanslar, sempozyumlar düzenleyerek ve bunlara katılarak çok disiplinli, çoğulcu ve çok kültürlü bir biyoetik yaklaşımı için entelektüel ortam sağlamaktadır.

Standart belirleyici eylem

Program devletlerin biyoetik alanında kendi politikalarını oluşturur ve uygulamaya koyarken kullanabilecekleri ortak etik standart belirleme çerçeveleri oluşturmayı ve geliştirmeyi hedeflemektedir.

Bu amaçla üç temel bildirge yayımlanmıştır:

1. İnsan Genomu ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi
2. İnsan Genetik Verileri Uluslararası Deklarasyonu
3. Biyoetik ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi

Danışmanlık Rolü ve Kapasite Geliştirme

Program, biyoetik tartışmalarına katkı sağlamak isteyen, ulusal etik komiteleri oluşturmak isteyen ve bu alanda ulusal standartlar ve/veya yasal düzenlemeler geliştirmek isteyen taraf devletler için bir danışman gibi hareket eder. Program aynı zamanda, biyoetik alanında kuruluşların ve uzman ağlarının oluşturulmasını kolaylaştırarak ulusal ve bölgesel kapasite geliştirilmesine katkı sağlar, bölgesel biyoetik enformasyon ve dokümantasyon merkezlerinin kurulmasını veya güçlendirilmesini teşvik eder.

Program belirli bölgeler için etik meseleleri belirlemeye, bu alanlardaki etik yansımaları geliştirmek ve güçlendirmek için uygun stratejilerin belirlenmesi ve uygulanması gayretiyle, çaba sarf eder.

Eğitim ve Farkındalık Yaratma

Program, uzmanlar (araştırmacılar, yargıçlar, gazeteciler vb.), karar vericiler ve kamu ve belirli hedef grupları arasında biyoetik hakkında farkındalık yaratmakta ve biyoetik eğitiminde rol alır. Üniversite seviyesinde biyoetik alanında faaliyet gösteren UNESCO Kürsüleri, üniversiteler ile UNESCO arasında biyoetik eğitimi alanında bölgesel işbirliğini kolaylaştırır. UNESCO ayrıca, biyoetik eğitimi veren üniversiteleri, bilgi alış verişini teşvik etmek ve özellikle de onları Tıp Etiği Kurumları Ağına (NIMED) dâhil etmek üzere belirler.

Biyoetik Programı UNESCO'nun Sosyal ve Beşerî Bilimler Sektörü Bilim ve Teknoloji Etiği Bölümünün bir parçasıdır ve temel olarak iki tavsiye organının sekretaryasını yürütmekle sorumludur. Bunlar; 36 bağımsız uzmandan oluşan Uluslararası Biyoetik Komitesi (IBC) ve 36 taraf devlet temsilcisinden oluşan Hükûmetler Arası Biyoetik Komitesi (IGBC)' dir. Bu komiteler UNESCO'nun yönetici organları tarafından değerlendirilmek üzere Genel Direktöre sunulan öneri, tavsiye ve teklifler üretmek üzere işbirliği yaparlar.

Hükûmetler Arası Biyoetik Komitesi (IGBC), Uluslararası Biyoetik Komitesi (IBC) ile birlikte çalışmakta, adı geçen Komitenin biyoetik alanındaki raporlarının ve tavsiye kararlarının üye devletler tarafından benimsenmesi ve iç hukuka yansıtılması için görev yapmaktadır. Hükûmetler Arası Biyoetik Komitesi, günümüzde hızla ilerleyen, toplumu ve toplum sağlığını derinden etkileyen teknolojilerin etik çerçeveler içinde geliştirilmesi ve uygulanmaları açısından biyoetik alanında siyasa oluşturmak ana amacını taşımaktadır.

Türkiye üç kez Uluslararası Biyoetik Komitesi'nde (IBC) şahsi kapasiteleriyle seçilen bağımsız üyeler tarafından temsil edilmiş olup, 5-20 Kasım 2013 tarihlerinde gerçekleştirilen 37. UNESCO Genel Konferansında ise 2013-2017 dönemi Hükûmetler arası Biyoetik Komitesi (IGBC) üyeliğine seçilmiştir.

UTMK Biyoetik İhtisas Komitesi

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ başkanlığında 9 Haziran 2010 tarihinde UTMK Yönetmeliği çerçevesinde yeniden kurulan ve üyeleri Prof. Dr. Berna ARDA, Prof. Dr. Gülriz UYGUR, Prof. Dr. Hakan Sedat ORER, Dr. Kumru ARAPGİRLİÖĞ-

LU, Prof. Dr. Nüket Örnek BÜKEN, Doç. Dr. Uygur Halis TAZEBAY'dan oluşan Biyoetik İhtisas Komitesi, UNESCO'nun biyoetik alanında yukarıda işaret edilen hedeflerine gerek Türkiye'de gerekse bölgemizde ve uluslararası alanda ulaşma yönündeki çalışmalarını 2012 ve 2013 yıllarında da aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

Beden Eğitimi ve Spor Programı

Sosyal bağları kuvvetlendirmede güçlü bir araç olan spor, coğrafi sınırları ve sosyal sınıfları reddeden; farklı coğrafi, kültürel ve politik bağlamlarda sosyal birleşme ve ekonomik kalkınmayı teşvik eden önemli bir katalizördür.

UNESCO'nun spor programı, Barış ve Kalkınma için Spor, Kaliteli Beden Eğitimi, Geleneksel Spor ve Oyunlar, Kadın ve Spor, Anti-Doping gibi çeşitli konular üzerine odaklanmaktadır.

UTMK Beden Eğitimi ve Spor İhtisas Komitesi

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Salih ÇELİK başkanlığında 9 Haziran 2010 tarihinde UTMK Yönetmeliği çerçevesinde yeniden kurulan, Başkan Vekilliği Prof. Dr. Haydar DEMİREL tarafından yürütülen ve üyeleri Alettin ÇILGIN, Ayhan PALA, Doç. Dr. Canan KOCA ARITAN, Doç. Dr. Hasan AKKUŞ, Prof. Dr. İbrahim YILDIRAN, Dr. Metin ŞAHİN, Olga Şanlı GERGER, Prof. Dr. Ömer ŞENEL, Safiye Anıl SOYLU, Prof. Dr. Sami MENGÜTAY, Doç. Dr. Sema ALAY ve Yrd. Doç. Dr. Seyfi SAVAŞ'tan oluşan, 2012-2013 yıllarında beş kez Millî Komisyonumuzda toplanan Beden Eğitimi ve Spor İhtisas Komitesi, UNESCO'nun beden eğitimi ve spor alanında belirlenen hedeflerine gerek Türkiye'de gerekse bölgemizde ve uluslararası alanda ulaşma yönündeki çalışmalarını 2012 ve 2013 yıllarında da aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

Beden Eğitimi ve Spor Hükümetlerarası Komitesi (CIGEPS) Toplantısı

1978 yılında kurulan Uluslararası Beden Eğitimi ve Spor Komitesi (CIGEPS), içlerinde Türkiye'nin de yer aldığı 18 üye devletten oluşmaktadır. Dört yılda bir yapılan seçimle oluşturulan komite, insanlar arasında barışı, anlayışı, saygıyı güçlendirmek için fiziksel aktivite alanında uluslararası işbirliğini teşvik etmektedir.

16-20 Nisan 2012 tarihleri arasında, İsviçre'nin Lozan şehrinde düzenlenen Beden Eğitimi ve Spor Hükümetler Arası Komite Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Beden Eğitimi ve Spor İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Haydar DEMİREL katılmıştır. Toplantıda, nitelikli bir beden eğitiminin uluslararası göstergelerinin neler olduğu, sporun sosyo-ekonomik yararları konulu araştırma, V. Beden Eğitimi ve Spordan Sorumlu Bakanlar ve üst düzey yöneticileri toplantısına ilişkin görüşler, stratejik ortaklıklar, programın ekonomik yükünü hafifletmek için neler yapılabileceği konuları görüşülmüştür.

Her temsilcinin kendi ülkesindeki Beden Eğitimi ve Spor'un durumuna ilişkin beşer dakikalık sunum yaptığı oturumda, Türkiye'nin nüfusu, bu nüfusta ilköğretim ve lise düzeyinde eğitim gören öğrenci sayısı, toplam okul sayısı, öğretmen sayısı, beden eğitimi öğretmeni sayısı, haftalık beden eğitimi dersi sayısı gibi, beden eğitimi öğretmeni yetiştiren üniversite sayısı gibi rakamlarla ülkemize ilişkin verilere değinilmiştir. Türkiye'nin beden eğitimi ders müfredatı ve

spor uygulamaları konusunda ciddi bir deneyimi ve başarısı olduğu ortaya konulmuş, inaktivite sorununun çözümünde beden eğitimi derslerinin önemi yanı sıra, inaktivitenin önlenmesi için ciddi tedbirler alınması gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca spor konusunda, Türkiye'nin 2012 yılında ev sahipliği yaptığı ve yapmayı planladığı uluslararası spor organizasyonlarından, faaliyet gösteren spor federasyonu üç milyonu bulan lisanslı sporcu sayısından bahsedilmiştir.

5. Uluslararası Beden Eğitimi ve Spordan Sorumlu Bakanlar ve Üst Düzey Yetkililer Konferansı

28-30 Mayıs 2013 tarihleri arasında Berlin'de, UNESCO üye devletlerinden bakanların ve üst düzey yetkililerin bir araya geldiği "V. Uluslararası Beden Eğitimi ve Spordan Sorumlu Bakanlar ve Üst Düzey Yetkililer Konferansı" (MINEPS V) gerçekleştirilmiştir. Konferansta tartışılan temel konular arasında; herkes için temel bir hak olarak spora erişim, spor ve beden eğitimi programlarına yatırıma teşvik ve sporun birleştiriciliğini koruma yer almaktadır. Kadın ve kız çocuklarının spora erişimi, engelli bireylerin dâhil edilmesi, kaliteli fiziksel eğitimi teşvik etme, spor etkinlikleri düzenleme ve bunların sürdürülebilirliği gibi konuların detaylı olarak görüşüldüğü konferansın sonunda 121 üye devletin temsilcileri tarafından benimsenen "Berlin Deklarasyonu"⁵ yayımlanmıştır.

UNESCO Sporda Doping Karşıtı Uluslararası Kurultayı 4. Taraflar Konferansı

Sporda dopinge karşı mücadelede öncü paydaşlar olan UNESCO ve Dünya Anti-Doping Ajansı (WADA), sporculara zarar veren; tarafsız oyuna, eşit şartlarda yarışmaya ket vuran bu salgınla mücadelede, uluslararası düzeyde birlikte çalışmaktadırlar. Bu amaçla 19-20 Eylül 2013 tarihlerinde UNESCO Genel Merkezinde düzenlenen "UNESCO Sporda Doping Karşıtı Uluslararası Kurultayı 4. Taraflar Konferansı"na ülkemizi temsilen Beden Eğitimi ve Spor Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Haydar DEMİREL ve Beden Eğitimi ve Spor Komitesi üyesi Prof. Dr. Ömer ŞENEL katılmışlardır. Toplantıda, dopinge mücadelede önemi; UNESCO, WADA ve IOC'nin işbirliği; bu amaçla yapılan girişim ve yeniliklerle oluşturulan parasal kaynaklardan söz edilmiş; 2013 Mayıs ayında yapılan "5. Uluslararası Beden Eğitimi ve Spordan Sorumlu Bakanlar ve Üst Düzey Yetkililer Konferansı"nda (MINEPS V) dopinge mücadele konusunda alınan güçlü kararların altını çizerek dopinge karşı mücadelede verilecek eğitimin önemi vurgulanmıştır. 2015 yılından itibaren geçerli olacak yeni Dopinge Mücadele Kodu hakkında kısa bilgi verilmiş, dopinge mücadelede Dünya Sağlık Örgütü (WHO)'nün de devreye girdiğinden bahsedilmiştir. WADA'nın 2014 yasaklı madde ve uygulamalar listesi tartışmaya açılmış ve üye ülkeler tarafından kabul edilmiştir.

UTMK Felsefe İhtisas Komitesi

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Harun TEPE başkanlığında 9 Haziran 2010 tarihinde UTMK Yönetmeliği çerçevesinde kurulan, Başkan Vekilliği Prof. Dr. Betül ÇOTUKSÖKEN tarafından yürütülen ve üyeleri Prof. Dr. Halil TURAN, Doç. Dr. H. Haluk ERDEM, Prof. Dr. İoanna KUÇURADI, Prof. Dr. Kadir ÇÜÇEN, Yrd. Doç. Dr. Mustafa GÜNAY, Doç. Dr. Taşkın KETENCİ'den oluşan ve 2012-2013 yıllarında 10 kez Millî Komisyonumuzda top-

⁵ <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002211/221114e.pdf>

lanan Felsefe İhtisas Komitesi, UNESCO'nun Felsefe alanındaki hedeflerine gerek Türkiye'de gerekse bölgemizde ve uluslararası alanda ulaşma yönündeki çalışmalarını 2012 ve 2013 yıllarında da aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

Felsefenin dünya barışının sağlanmasında ve güçlendirilmesinde önemli bir rol oynamakta olduğu noktasından hareket eden Komite, bütün kültürlerin ürünü olan felsefenin, insan hakları ve demokrasi temelinde yeni ve yaratıcı düşüncelerin ortaya çıkmasını sağlayıcı gücüne işaret ederek, çağdaş dünyada küreselleşme, çeşitlilik, kalkınma, kimlik, etik ve algılama gibi günümüz toplumlarının baş etmek zorunda kaldığı konulara öncelik veren UNESCO'nun öncelikleri temelinde çalışmalarını 2012 ve 2013 yıllarında da sürdürmüştür.

Bilindiği üzere 2005 yılında, Türkiye'nin girişimiyle UNESCO sektörler arası Felsefe Stratejisini kabul etmiş ve 2006 yılında bu stratejiyi yürütmeye başlamıştır. Bu stratejinin temel hedefleri; fikir laboratuvarı oluşturmak, belli başlı ulusal bilim kuruluşları arasında ve bunlar ile siyasetçiler ve genel olarak karar vericiler arasında belirli konular üzerinde diyalogu geliştirmek, ilk, orta ve yükseköğretimde felsefe eğitiminin kalitesini yükseltmek ve bu hedefler doğrultusunda, uluslararası işbirliği yapmaktır.

Güçlü bir barış kültürünün tesis edilmesi için ele alınması zorunlu olan mevcut ve yeni ortaya çıkan güçlükleri belirlemek ve çözümlemek, karşılıklı görüş alışverişi için alanlar yaratarak ve felsefenin okullarda ve okul dışı eğitimde yer almasını temin ederek çağdaş toplumlarda felsefi refleksiyon ve eleştirel düşünme yetisini teşvik etmek gerekmektedir.

"Yeni hümanizma" anlayışı toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde, çevreyle kültürler arasında ve gelecek nesillerle yeni ilişkilerin kurulması olarak anlaşılabilir. Bu anlayış çerçevesinde, çevrenin kırılganlığı ve sınırlılıkları, kültürlerin farklılıkları ve karşılıklı saygı için eğitim yoluyla kurulacak karşılıklı ilişkiler dikkate alınmalıdır.

Yükseköğretimde Felsefe Eğitimi Çalıştayı

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Felsefe İhtisas Komitesi, Mersin Üniversitesi Rektörlüğü işbirliğiyle 30-31 Mart 2012 tarihlerinde Mersin'de Yükseköğretimde Felsefe Eğitimi Çalıştayı⁶ düzenlemiştir. Çalıştayda, Felsefe alanında Lisans (örgün ve açıköğretim olmak üzere) ve Lisansüstü eğitimin ele alındığı oturumlar yanında, felsefe eğitiminin kalitesi ile mezunların istihdamı da çalıştayı konuları arasında yer almıştır.

Çalıştayı kapanış oturumunda, felsefeci yetiştirmek yerine, felsefe yapma cesareti olan bireylere odaklanmak ve bu amaçla öğrencilerin özellikle yazarak düşünmelerinin teşvik edilmesi gerektiği, öğrencilerin ders sayısının azaltılarak yoğunluğun artırılması ve üniversitelere bütün bölümlerde felsefe dersleri verilmesi gerektiği gibi konular dile getirilmiştir.

Anadolu'da Felsefeye Yolculuk - Hierapolis'li Bir Filozof: Epiktetos

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Felsefe İhtisas Komitesi, ülkemiz topraklarında yaşayan filozofları bölgenin arkeolojik ve tarihsel ortamında ele alarak, felsefeci, arkeolog ve (sanat) tarihçilerinin katılacağı çeşitli sempozyumlar düzenleme kararı almış ve ilk etkinliği Pa-

⁶ http://unesco.org.tr/dokumanlar/duyurular/felsefe_calistay.pdf

mukkale Üniversitesi Rektörlüğüyle birlikte 2-3 Kasım 2012 tarihinde Stoa okulu filozoflarından Epiktetos'un doğduğu yer olan Denizli-Hierapolis'te "Anadolu'da Felsefeye Yolculuk - Hierapolis'li Bir Filozof: Epiktetos Çalıştayı"⁷ gerçekleştirmiştir.

Anadolu'da Felsefeye Yolculuk- Sinop'lu Bir Filozof: Diogenes Sempozyumu

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Felsefe İhtisas Komitesi, Anadolu'da Felsefeye Yolculuk - Sinoplu Bir Filozof: Diogenes Sempozyumunu Sinop Üniversitesi ve Türkiye Felsefe Kurumunun işbirliğiyle 19-20 Nisan 2013 tarihlerinde Sinop'ta gerçekleştirmiştir.

Sinop'lu Bir Filozof: Diogenes Sempozyumu Konuşmacılar

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Sinop Üniversitesi ve Türkiye Felsefe Kurumunun işbirliğiyle düzenlenen Anadolu'da Felsefeye Yolculuk: "Sinoplu Bir Filozof: Diogenes" konulu sempozyum, Sinop Valisi Dr. Ahmet CENGİZ, Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı ve UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Özgür ÖZASLAN, Sinop Belediye Başkanı Baki ERGÜL, Sinop Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Dursun DİLEK'in katılımlarıyla, Sinop Üniversitesi Bilimsel ve Teknolojik Araştırmalar Uygulama ve Araştırma Merkezinde gerçekleştirilmiştir.

Anadolu'da Felsefeye Yolculuk - Miletos'lu Filozoflar: Thales, Anaksimandros ve Anaksimenes

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Felsefe İhtisas Komitesi, Adnan Menderes Üniversitesi ve Türkiye Felsefe Kurumunun işbirliğiyle Anadolu'da Felsefeye Yolculuk - Miletoslu Filozoflar: Thales, Anaksimandros ve Anaksimenes etkinliğini 8-9 Kasım 2013 tarihlerinde Aydın'da gerçekleştirmiştir. Etkinlikte "Thales'in Gözüyle Antik Milet" "Miletoslu Filozofların İzinde", "Anaksimandros Düşüncesinde Apeiron ve Tanrısal Olan İlişkisi", "Doğa Bir Şey Söylemez", "The Milesians and the Law" başlıklı konuşmalar yapılmıştır.

⁷ http://unesco.org.tr/dokumanlar/duyurular/felsefe_calistayi.pdf

UTMK İnsan Hakları İhtisas Komitesi

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Harun TEPE Başkanlığında 27 Eylül 2010 tarihinde UTMK Yönetmeliği çerçevesinde kurulan ve üyeleri Prof. Dr. Gülriz UYGUR, Prof. Dr. Hasan Tahsin FENDOĞLU, Prof. Dr. Ioanna KUÇURADI, Prof. Dr. İbrahim KABOĞLU, Yrd. Doç. Dr. Kerem ALTIPARMAK, Prof. Dr. Mesut GÜLMEZ, E. Büyükelçi Ömür ORHUN, Rıza TÜRMEK, Prof. Dr. Sevgi İYİ'den oluşan ve 2012-2013 yıllarında sekiz kez Millî Komisyonumuzda toplanan İnsan Hakları İhtisas Komitesi, UNESCO'nun bu alandaki hedeflerine gerek Türkiye'de gerekse bölgemizde ve uluslararası alanda ulaşma yönündeki çalışmalarını 2012 ve 2013 yıllarında da aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

İhtisas Komitesi, UNESCO'nun insan haklarına olan bağlılığının ve insan hakları alanındaki çalışmalarının gerekçesinin, temellerini Kuruluş Anlaşmasının birinci maddesinden aldığını ve bu maddenin "... Birleşmiş Milletler Anayasasında dünya milletlerine tanınan insan hakları ve esas hürriyetlerine, kanunlara ve adalete müşterek bir saygı yaratmak için, milletler arasındaki işbirliğine eğitim, bilim ve kültür yoluyla yardım ve böylelikle barış ve güvene hizmet etmek" olarak ifadesini bulduğunu dikkate alarak çalışmalarını yürütmektedir.

Bilindiği üzere, UNESCO insan haklarının teorik temelleri hakkında çalışan ve alanında önde gelen entelektüelleri, düşünürleri ve siyaset bilimcileri bünyesinde barındıran bir Komite yardımıyla 1947 yılında temel ve evrensel insan haklarına ilişkin bir rapor hazırlanmıştır. Bu rapor ve devamındaki etkinlikler, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 10 Aralık 1948 tarihinde kabul edilmesini sağlamıştır. Anılan tarihten bir gün sonra UNESCO, bir karar ile Bildirgenin Kurumun bütün eylemleri için önemini vurgulamış ve Bildirgenin mümkün olan en geniş çerçevede bilinirliğini arttırmayı üstlenmiştir. İnsan Hakları İhtisas Komitesi kuruluşundan başlayarak bugüne kadar UNESCO'nun insan hakları alanındaki çalışmalarını yakından izlemekte ve çalışmalarını bu eksende yürütmektedir.

Komite, UNESCO İnsan Hakları Stratejisini devletlerin insan haklarının korunması ve geliştirilmesi amacının altını çizen ve "Birleşmiş Milletlerin geniş kapsamlı faaliyetlerinin tamamına insan haklarının dâhil edilmesi ve insan hakları programının güçlendirilmesinin gelecek için temel görevi olacağını" ifade eden Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin Reform Programına UNESCO'nun yaklaşımı olarak yorumlayarak etkinliklerini gerçekleştirmiştir.

Komite ayrıca, insan hakları temelli yaklaşımın UNESCO'nun bütün programlarına entegre edilmesi fikrinin ulusal düzeyde gerçekleştirilmesi için de sektörler arası işbirliği çalışmalarını sürdürmektedir.

Türkiye İnsan Hakları Kurumu Tasarısı Üzerine Çalışmalar

Komite, İnsan Hakları Kurumunun oluşturulması çalışmalarının UNESCO İnsan Hakları Stratejisi doğrultusunda yürütmesine katkıda bulunmak için İnsan Hakları Kurumunun kuruluş esasları üzerinde çalışmalar yapmış, Kurumun kuruluş amaçlarını gerçekleştirebilmesi için sahip olması gereken yapısal özellikleri gerek hazırladığı taslak metinle gerekse TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonunu ziyaret ederek dile getirmiş, ilgili ve yetkili kurum ve kuruluşlar için danışsal nitelikli çalışmalar yapmıştır.

Yüksek Öğretimde İnsan Hakları Dersleri Çalışması

UNESCO İnsan Hakları Stratejisi devletlerin insan haklarının korunması ve geliştirilmesi amacının altını çizmekte ve insan hakları eğitim ve öğretiminin önemini vurgulamaktadır. UNESCO'nun vizyonu ve hedefleri doğrultusunda, İnsan Hakları İhtisas Komitesinin çalışma konularından birini insan hakları eğitimi oluşturmaktadır.

Konuyla ilgili temel verilerin güncelliğine ve bu alanda yapılan çalışmalara ve kurumlarımızca insan hakları öğretimi ve eğitimiyle ilgili yürütülen çalışmalara ilişkin bilgilerin derlenmesine katkı sağlamak üzere bir çalışma başlatılmıştır.

Bu bağlamda, insan hakları derslerinin üniversitenin hangi fakülte ve bölümlerinde verildiği, dersin adı, önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora düzeylerinin hangilerinde dersin verildiği, dersin saati-kredisi, dersi veren öğretim üyesi, dersin zorunlu olup olmadığı sorularına yer verilmiş bir soru formu hazırlanarak bu form aracılığıyla bilgi toplanmıştır.

Bilgi toplanması ilgili kurumlardan yazıyla ve soru formu aracılığıyla veri sağlanması ve internet sayfalarında sunulan verilerin kullanılması vasıtasıyla gerçekleştirilmiş ve edinilen bilgiler ışığında üniversitelerin insan hakları eğitimi alanında genel durumunu ve yerini gösteren çizelge ve içerik hazırlama çalışması yürütülmüştür.

İnsan Hakları 6. stratejik amaç içerisinde kendine yer bulmuştur. Anılan stratejik amacın V. bendi insan hakları başlığını düzenlemekte olup gelecek dönem çalışmalarının temel çerçevesini "insan hakları temelli yaklaşımın bütün program ve aktivitelerde uygulanmasının, Evrensel Periyodik Değerlendirme gibi Birleşmiş Milletler insan hakları mekanizmalarına verilecek katkının, Birleşmiş Milletler kurumları arası icraatların koordine edilmesi " olarak belirlemiştir.

Sosyal Dönüşüm Yönetimi Programı (MOST)

Sosyal Dönüşüm Yönetimi Programı (Management of Social Transformations Programme) araştırma, siyasa ve uygulamalar arasında etkili köprüler inşa etmeye odaklanır. UNESCO'nun sosyal bilim araştırmalarını destekleyen ve teşvik eden tek program olması nedeniyle, UNESCO'nun genel hedeflerinin belirlenmesinde MOST Programı son derece önemli bir yere sahiptir.

Program, UNESCO bünyesinde Mart 1994 yılında Sosyal ve Beşerî Bilimler Sektörünün bir parçası olarak kurulmuştur. Programın asli görevi karşılaştırmalı, uluslararası, disiplinler arası ve ilgili politikalarla araştırma eğilimleri arasında güçlü bir bağ kurmaktır. Program aynı zamanda kapasite inşasına dikkat çekmek ve sosyal bilimler alanında arındırılmış temiz bilgi yuvası oluşturmak için uluslararası araştırma alanlarını organize etmek ve desteklemek için tasarlanmıştır.

MOST'un öncelikli hedefi, ilgili sosyal bilimler araştırma bulgularını ve verilerini karar vericilere ve diğer ilgili paydaşlara ulaştırmaktır.

Siyasa formülasyonlarının geliştirilmesine duyulan ihtiyacın artması nedeniyle MOST Programı, tematik olarak ve operasyon modellerinde revizyona gitme kararı almıştır. Bu karar, Şubat

2003 tarihinde icra edilen VI. MOST Hükûmetler Arası Konseyi ve akabinde gerçekleştirilen UNESCO Yürütme Kurulunun 166. oturumuyla hayata geçirilmiştir.

UNESCO'nun 27. Genel Konferansı tarafından kurulan ve 35 üye devletten oluşan MOST Hükûmetler Arası Konseyi'ne Türkiye, 36. Genel Konferans kapsamında 2 Kasım 2011 tarihinde seçilmiştir. Mevcut Komite Üyeliği 2015 yılında düzenlenecek olan UNESCO 38. Genel Konferansına kadar devam edecektir.

UTMK Sosyal Dönüşüm Yönetimi (MOST) İhtisas Komitesi

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Halil İbrahim YALIN başkanlığında 2010 yılında UTMK Yönetmeliği çerçevesinde yeniden kurulan, Başkan Vekilliği Doç. Dr. Mehmet Akif KİREÇÇİ tarafından yürütülen ve üyeleri Dr. Cengiz BUCAK, Prof. Dr. Jülide YILDIRIM ÖCAL, Dr. Mehmet Ali DOMBAYCI, Mehmet KÖSE, Doç. Dr. Mesut ÖZCAN'dan oluşan ve 2012-2013 yıllarında üç kez Millî Komisyonumuzda toplanan MOST İhtisas Komitesi, UNESCO'nun yukarıda ifade edilen alandaki hedeflerine gerek Türkiye'de gerekse bölgemizde ve uluslararası alanda ulaşma yönündeki çalışmalarını 2012 ve 2013 yıllarında da aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

Sosyal Dönüşüm Yönetimi (MOST) İhtisas Komitesinin öncelikli konuları arasında sosyal dönüşümler ve bunların yarattığı sorunlar yer almaktadır.

UNESCO Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Küresel Önceliği

UNESCO Toplumsal Cinsiyet Eşitliği kavramı küresel öncelik olarak 2011 yılında gerçekleştirilen 36. UNESCO Genel Konferansında kabul edildikten sonra, 37. UNESCO Genel Konferansında da Afrika ile birlikte iki küresel öncelik olarak korunmuştur.

37. UNESCO Genel Konferansında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı 2014-2021 kabul edilmiş olup, anılan eylem planında öncelik toplumsal cinsiyet eşitliği kavramının arka plan ve politikalara yerleştirilmesi ve bu konuda kapasite geliştirilmesinin sağlanmasıdır. UNESCO'nun toplumsal cinsiyet eşitliği kavramını bütün programlarına yerleştirmesi yaklaşımı, kadınların ve erkeklerin programlar ve politika desteğinden eşit şekilde yararlanmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

UTMK Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Fatma YÜCEL AYIK başkanlığında 9 Haziran 2010 tarihinde UTMK Yönetmeliği çerçevesinde Kadın İhtisas Komitesi adıyla yeniden kurulan ve daha sonra adı 28 Ağustos 2012 tarihli Yönetim Kurulu kararıyla Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi olarak değiştirilen Komitenin Başkan Vekilliği Yrd. Doç. Dr. Armağan ERDOĞAN tarafından yürütülmektedir. Üyeleri Prof. Dr. Aylin GÖRGÜN BARAN, Aysel ERGÜL, Fatma KARAKOÇ, Emine KIRAÇ, Burcu ÇAKIR AKARSU'dan oluşan ve 2012-2013 yıllarında iki kez Millî Komisyonumuzda toplanan Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi, UNESCO'nun bu alanda işaret edilen hedeflerine gerek Türkiye'de gerekse bölgemizde ve uluslararası alanda ulaşma yönündeki çalışmalarını 2012 ve 2013 yıllarında da olağan Komite

toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi çalışmalarına başladığı ilk günden beri UNESCO'nun sektörleri olan eğitim, bilim, kültür ve iletişim konularında kadınların derinleşen sorunları üzerine çalışmalar yapmış ve çözüm yolları aramayı kendine görev edinmiştir. Bu bağlamda adı geçen komite sektörler arası işbirliğinin önemini vurgulayarak, çok paydaşlı projeler gerçekleştirmiştir.

Uluslararası Platformda Sanatta Kadının Yeri Çalıştayı

25 Ekim-10 Kasım 2011 tarihlerinde Paris'te gerçekleştirilen UNESCO'nun 36. Genel Konferansında alınan karar gereğince Mayıs ayının 4. haftası "Uluslararası Sanat Eğitimi Haftası" olarak ilan edilmiştir. Bu vesileyle 31 Mayıs 2012 tarihinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi tarafından "Uluslararası Platformda Sanatta Kadının Yeri" çalıştayı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu çalıştaya; Fas, Azerbaycan, Bangladeş ve Türkiye'den katılan uzmanlarla kadının kültür taşıyıcılığındaki önemi ve rolü, kadının sanat ile kurduğu bağ tartışılmıştır.

Uluslararası Platformda Sanatta Kadının Yeri Çalıştayı Katılımcılar

KÜLTÜR SEKTÖRÜ

Günümüz dünyasında, kültürün toplumları dönüştürmedeki gücü açıktır. Kültürün, tarihî anıtlardan müzelere, geleneksel uygulamalardan çağdaş sanata kadar uzanan farklı kolları sayesinde hayatımız birçok alanda zenginleşmektedir. Bu bağlamda kültürel miras kavramı, toplumlar için bir yakınlaşma, diyalog, uyum ve kimlik kaynağını oluşturmaktadır. UNESCO'nun kültür çalışmaları, sürdürülebilir barışa, yaratıcılığın teşvik edilmesine, açık ve katılımcı toplumlar oluşturulmasına ve sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

UNESCO, arkasında güçlü bir kültür bileşeni olmayan hiçbir kalkınma çeşidinin sürdürülebilir olmayacağı görüşüyle hareket ederek, kültürler arasında karşılıklı anlayış ve diyaloga dayanan insan merkezli bir yaklaşım hedeflemekte ve bu temeller üzerine oturtulan sürdürülebilir kalkınmanın mümkün olabileceğini savunmaktadır.

Kültürün kalkınma strateji ve süreçlerinde hak ettiği yeri almasını temin edebilmek için UNESCO, üç temel yaklaşım belirlemiştir: kültür ve kalkınma için dünya genelinde farkındalık yaratılmasına öncülük etmek, mirasın korunabilmesi için hükûmetler ve yerel yönetimleri desteklemek amacıyla yasal çerçeve ve çalışma araçları oluşturulmasına katkı sağlamak ve yaratıcı endüstrileri güçlendirerek, katılımcı toplumları teşvik etmek.

UNESCO'nun geniş çevrelerce tanınan kültür sözleşmeleri, uluslararası işbirliği için benzersiz bir küresel platform sağlamakta, insan haklarına ve paylaşılan değerlere dayalı bütüncül kültür yönetimi sistemi kurmaktadır. Bu uluslararası anlaşmalar dünyanın arkeolojik alanlar da dâhil olmak üzere doğal ve kültürel mirası, sualtı kültürel ve somut olmayan kültürel mirası, müze koleksiyonları ve mirasın diğer formlarını korumak ve muhafaza etmek için çaba göstermekte, yaratıcılık, inovasyon ve dinamik kültür sektörlerinin ortaya çıkmasına destek olmaktadır.

UNESCO'nun kültür sektörüyle ilişkili toplam sekiz sözleşmesi bulunmaktadır. Anılan sözleşmelerden özellikle 2005 Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi, 2003 Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi, 2001 Sualtı Kültürel Mirasının Korunması Sözleşmesi, 1972 Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme, 1970 Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması İçin Alınacak Tedbirlerle İlgili Sözleşme, 1954 Silahlı Bir Çatışma Halinde Kültür Mallarının Korunmasına Dair Sözleşme olmak üzere altısı UNESCO'nun temel kültür sözleşmeleri olarak anılmaktadır. Türkiye, bu sözleşmelerden 2003 Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi, 1972 Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme, 1970 Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması İçin Alınacak Tedbirlerle İlgili Sözleşme, 1954 Silahlı Bir Çatışma Halinde Kültür Mallarının Korunmasına Dair Sözleşme olmak üzere toplam dördüne taraftır.

2011 yılında gerçekleştirilen 36. Genel Konferansında UNESCO, kültür için sektörel önceliklerini; miras ve kültürel ifadelerin korunması ve teşviki ile barış kültürü ve şiddete başvurma-
manın teşviki için kalkınma politikalarına kültür ve kültürlerarası diyalogun dâhil edilmesinin savunulması olarak belirlemiştir. Anılan sektörel önceliklerin uygulanması için altı temel eylem alanı belirlenmiştir:

- a) 1972 Sözleşmesinin etkin uygulanması yoluyla doğal ve kültürel mirasın korunması ve muhafazası; 1954,

- b) 1970 ve 2001 Sözleşmelerinin etkin uygulanması yoluyla kültür varlıklarının korunması-
nın ve yasadışı yollarla transferine karşı sürdürülen mücadelenin güçlendirilmesi,
- c) 2003 Sözleşmesinin etkin uygulanması yoluyla somut olmayan kültürel mirasın korun-
ması, ç) 2005 Sözleşmesinin etkin uygulanması yoluyla kültürel ifade çeşitliliğinin sürdür-
ülmesi ve teşviki,
- d) Kültürün kalkınmadaki rolünün küresel, bölgesel ve ulusal düzeyde teşviki,
- e) Kültürlerarası diyalog, sosyal uyum ve barış kültürü ve şiddetten kaçınmanın teşviki.

UTMK tarafından iki yıllık dönemde sürdürülen çalışmalar anılan eylem alanları üzerinden yürütülmüştür.

UNESCO 37. Genel Konferansında kabul edilen ve UNESCO çalışmalarını gelecek dönemde şekillendirecek olan Orta Vadeli Stratejisi ile Program ve Bütçe Belgelerinde (C/4 ve C/5) ise kültür sektörü için stratejik hedefler; mirasın korunması, teşviki ve aktarılması ile kültürel ifadelerin çeşitliliği ve yaratıcılığın teşviki olarak belirlemiştir. Anılan stratejik hedeflerin uygulanması için diyalog ve kalkınma için kültür, miras ve tarihin korunması, teşviki ve aktarılması, kültürel ifade çeşitliliğinin desteklenmesi ve teşviki, somut olmayan kültürel mirasın korunması, kültürel ve yaratıcı ekonomilerin geliştirilmesi temel eylem alanları olarak belirlenmiştir.

Gerek 37. Genel Konferansta gerekse ilgili Hükûmetler Arası Komite toplantılarında alınan kararlar çerçevesinde yeni dönemde kültür sektörü çalışmalarının UNESCO Kültür Sözleşmeleri üzerinden ve bunlara ağırlık verilerek sürdürülmesi benimsenmiştir. 37. Genel Konferans akabinde kültür çalışmalarına ilişkin konu başlıkları; dünya mirası, somut olmayan kültürel miras, risk altındaki miras, sürdürülebilir kalkınma için kültür, kültürel ifadelerin çeşitliliği, sanat ve sanatçılar ve müzeler olarak şekillendirilmiştir. Sayılan başlıklara ilave-
ten, kültür alanını ilgilendiren çok disiplinli program, proje ve platformlar kültür çalışmalarına katkı sağlayacaktır. UNESCO'nun gelecek dönem kültür çalışmaları, yukarıda aktarılan çerçevede, disiplinler arası işbirliği ve etkileşim içerisinde yürütülecektir.

Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi

2005 yılında yapılan UNESCO Genel Konferansında kabul edilen Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Geliştirilmesi ve Korunması Sözleşmesi, kültürel zenginliklerden yararlanarak kültür endüstrisi alanında yeni üretimler yapmayı ve bu yolla kültürel çeşitliliğin korumasını teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Bu Sözleşmenin hazırlık süreçlerinde önemli motivasyon konularından birini sinema sanayini küreselleşmenin etkisinden korumak oluşturmuş ve bu alana hâkim kimi ülkelerin film, çizgi film ve belgesel sanayinin ortaya koyduğu ürünlerin günden güne dünyanın çeşitliliğini ortadan kaldırdığı, bu nedenle küresel endüstrilerin kültürel tek-tipleşmeye neden olduğu savı ortaya atılmıştır.

UNESCO'nun bu konuya eğilmesinin ticari mal ve hizmetler alanında haksız rekabet oluştu-
racağını, bu tür konuların Dünya Ticaret Örgütü bünyesinde görüşülmesi gerektiğini savunan
ülkelerin karşı çıkışlarına rağmen kabul edilen ve Avrupa Birliğinin yanı sıra üçüncü dünya-
dan da büyük destek alan Sözleşme, kısa sürede yürürlüğe girmiştir.

Türkiye henüz taraf olmamakla birlikte kültür endüstrisi alanında önemli bir enstrüman olan bu Sözleşmeyi UNESCO Türkiye Millî Komisyonu bünyesinde kurmuş olduğu Kültürel İfadele-
rin Çeşitliliği İhtisas Komitesi kanalıyla izlemektedir.

Sözleşme ile kültürün endüstriye dönüştüğü sinema, müzik, basın, televizyon, yayıncılık, ti-
yatro gibi alanlar ve bunlarla ilgili kültürel endüstri ürünlerinin insanlığın kültürel zenginliğini
korumak ve tek-tipleşmeyi önlemek gayesiyle desteklenmesi amaçlanmaktadır. Bu süreçler-
de özellikle sivil toplum ve özel sektörün bilinçlenmesi için önemli çalışmalar yapılmaktadır.

Türkiye'nin bir yandan küresel güçteki kültür endüstrilerinin etki alanında kalarak, öz kül-
tür varlığını değerlendirememesi sorunlarının yanında günden güne gelişen sinema ve müzik
endüstrisi ile çevre ülkelere etki eden bir konuma gelmesi, Sözleşmenin farklı açılardan ele
alınmasını gerektirmektedir. Avrupa Birliği müktesebatı kapsamında taraf olunması söz ko-
nusu olan ve ilgili Komisyonların olumlu görüşleriyle TBMM Genel Kurulunda görüşülmeyi
bekleyen Sözleşmenin kültür, kültür sanayi, ticaret hukuku, Dünya Ticaret Örgütü gibi birçok
alanın aktörleri arasında yakın gelecekte daha fazla konuşulacağı beklenmektedir.

UTMK Kültürel İfadelerin Çeşitliliği (KİFAÇ) İhtisas Komitesi

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ Başkanlığında
9 Haziran 2010 tarihinde UTMK Yönetmeliği çerçevesinde yeniden kurulan, Başkan Vekilliği
Doç. Dr. Serhan ADA tarafından yürütülen ve üyeleri Canan TANRIÖVER, Deniz ÖZTÜRKMEN,
Doç. Dr. Gülin ÖĞÜT EKER, Cem KAHYAĞLU, Dr. Hamit ERSOY, Prof. Dr. Nezh ERDOĞAN,
E. Büyükelçi Numan HAZAR, Prof. Dr. Serdar ÖZTÜRK, Tolga TUNCER, Doç. Dr. Tuba Işınsoy
DURMUŞ, Dr. Yeliz ÖZAY ve Yusuf GÜRSOY'dan oluşan ve 2012-2013 yıllarında sekiz kez Millî
Komisyonumuzda toplanan Kültürel İfadelerin Çeşitliliği (KİFAÇ) İhtisas Komitesi çalışma-
larını 2012 ve 2013 yıllarında da aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan
ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi, Sözleşmenin Hükûmetler Arası Komitesi, Ta-
raflar Konferansı, UNESCO Genel Konferansları ve uzman toplantılarını izleyerek ulusal dü-
zeyde uygulamaya yönelik çalışmalara zemin hazırlamaya, birikim sağlamaya ve bu alanlarda
faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlarımıza karşı danışmanlık rolünü gerçekleştirmeye çalış-
maktadır.

Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi Hükûmetler Arası Komitesi 6. Olağan Toplantısı

Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi Uluslararası Komi-
tesinin 6. Olağan Toplantısı 10-14 Aralık 2012 tarihleri arasında UNESCO'nun Paris'teki Genel
Merkezinde gerçekleşmiş, toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Kültürel İfade-
lerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Serhan ADA ile Komite Raportörü Dr.
Yeliz ÖZAY katılmışlardır.

Toplantı öncesinde "Fırsatları Ortaya Koymak: Gelişme için Kültür Yönetimi-2005 Sözleşme-
sinin Uygulanmasında UNESCO ve AB Ortaklığı" başlıklı bir brifing gerçekleştirilmiştir. Top-
lantıda dört konu öne çıkmıştır: Komitenin 5. Olağan Toplantısında aldığı karar doğrultusunda
Sözleşme Taraflarının sunduğu dört yıllık periyodik raporların tartışılması, Kültürel Çeşitlilik

Uluslararası Fonunun pilot uygulamasının (2010-2012) yönlendirici hükümlerinin ve 2012’de sunulan projelerin değerlendirilmesi, 21. maddenin (Uluslararası Danışma ve İşbirliği) mevcut durumunun tartışılması ve Sözleşme’nin ambleminin seçilmesi.

30 Nisan Uluslararası Caz Günü

UNESCO’nun, 25 Ekim - 10 Kasım 2011 tarihleri arasında gerçekleştirdiği 36. Genel Konferansında 30 Nisan gününün “Uluslararası Caz Günü” ilan edilmesi vesilesiyle dünyanın her yerindeki caz severlerin caz sanatının kökleri, geleceği ve etkileri hakkında daha fazla bilgiye ulaşmasını sağlamak için bir araya gelmesi planlanmıştır. Bu önemli uluslararası sanat formu, barışı, insan hakları ve insan haysiyetine saygıyı, düşünce özgürlüğünü, kültürlerarası diyalogu ve çeşitliliği sağlamak; ayrımcılığı ortadan kaldırmak, cinsiyet eşitliğini geliştirmek ve gençlerin sosyal değişimdeki rolünü teşvik etmek için kutlanmaktadır.

UNESCO Genel Direktörü İrina Bokova’nın katılımıyla, Kültür ve Turizm Bakanı Ömer Çelik’in ev sahipliğinde Dışişleri Bakanlığı ve KİFAÇ İhtisas Komitemizin danışmanlığında Millî Komisyonumuzun da katkılarıyla Uluslararası İkinci Caz Günü 29-30 Nisan 2013 tarihlerinde İstanbul’da gerçekleştirilmiştir. Etkinliklere dünyaca tanınan çok sayıda caz sanatçısı katılmış Aya İrini Müzesinde Uluslararası Caz Günü Gala Konseri icra edilmiştir.

Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi 4. Taraflar Konferansı

Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi Taraflar Konferansının 4. Olağan Toplantısı 11-13 Haziran 2013 tarihleri arasında UNESCO Genel Direktörlüğünde gerçekleşmiş, toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Serhan ADA ile Komite Üyesi Doç. Dr. Tuğba İŞINSU DURMUŞ katılmışlardır.

Toplantıda yedi başlık öne çıkarılmıştır: Sözleşmenin kabulünden sonra taraf devletlerin kültür politikalarındaki değişimleri izlemeye ve yönlendirmeye yönelik bilgi yönetimi sisteminin kurulması, Sözleşmenin uygulanması açısından öncelikli alanlar ve Komitenin gelecekteki etkinlikleri için başlıklar belirlenmesi, Uluslararası Kültürel Çeşitlilik Fonunun pilot aşaması dört yıllık gelişim raporları, Sözleşmenin logosunun kullanım ilkeleri, Uluslararası Kültürel Çeşitlilik Fonunun kaynaklarının kullanımına ilişkin yönetici ilkeler revize edilmesi, Sözleşmeye taraf devletlerin sunmuş oldukları birinci dört yıllık periyodik raporlar, Sözleşmenin 21. maddesinin (Uluslararası Danışma ve İşbirliği) etkin olarak uygulanabilmesi için bilgilerin veri tabanıdır.

Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi Hükûmetler Arası Komitesi 7. Olağan Toplantısı

Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi Uluslararası Komitesinin 7. Olağan Toplantısı 10-13 Aralık 2013 tarihleri arasında Genel Direktörlüğünde gerçekleşmiş, toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Serhan ADA ve Komite Raportörü Dr. Yeliz ÖZAY ile UTMK Sektör Uzmanı İrem ALPASLAN katılmışlardır.

Toplantıda taraf devletlerin hazırladıkları yeni periyodik raporların sunumu ve bunların analitik özetleri paylaşılmış, UNESCO Kültürel Çeşitlilik Fonunun (IFCD) uygulamasına ilişkin Sekretaryanın raporu ve Fonun kaynak yaratma stratejisinin uygulanmasına ilişkin rapor incelenmiş, Fonun mali kaynaklarının kullanımı gibi konular tartışılmış ve gelecekteki eylemler için öneriler dile getirilmiştir.

Uluslararası Kültürel Çeşitlilik Fonuna dördüncü dönem başvuru süreci 2013 yılı Mart ayı içinde başlatılmıştır. Dördüncü dönemde kapasite geliştirme projelerine öncelik verilmiştir. Bu dönemde Fona 196 başvuru olmuş, bunlardan 56'sı başvuru kriterlerine uygun bulunmuş ve uzman paneli tarafından ayrıntılı incelemeye alınarak puanlandırılmıştır. Toplam on proje Hükûmetler Arası Komiteye sunulmuş ve Komite tarafından kabul edilerek Fondan faydalanmaya hak kazanmıştır.

2015 yılı için öngörülen 10. Yıl kutlamalarının finansal etkisinin olmayacağı ayrıca belirtilmiş, dijital teknolojiler, kamu hizmeti yayıncılığı, sivil toplumun sözleşmelerin uygulanmasına katılımı konularında periyodik raporlarda sunulan bilgilerin Sekretarya tarafından analiz edilmesi kararlaştırılmıştır.

Kültürlerarası Diyalog

UNESCO'nun başlıca misyonlarından biri dünya kültürlerinin kendilerini özgürce ifade edecekleri bir alan sağlamaktır. Bu bağlamda diyalog, UNESCO'nun kültür alanındaki faaliyetlerinin beslendiği temel kavramlardan biridir, çünkü hedeflenen kültürlerin bir yalıtılmışlık içinde korunup kollarlanması değil, aksine canlandırılması, gündelik hayata dâhil edilmesi ve en önemlisi farklı kültürlerle etkileşim ve iletişim hâlinde olmasıdır. Bu amaç doğrultusunda UNESCO, dünya kültür mirasının ve çeşitliliğinin korunabilmesinin, gerektiği biçimde takdir edilmesinin ve sürdürülmesinin yöntemi olan kültürlerarası diyalogu benimsemektedir. Özellikle küreselleşmenin hızla deneyimlendiği, iletişim teknolojilerinin sınırları sanal ortamlarda artık geçersiz kıldığı günümüzde kültürlerarası diyalog özel bir önem kazanmakta, dünya barışının sağlanmasında etkili bir araç hâline gelmektedir.

Medeniyetler, kültürler ve halklar arasında eşit bir alışveriş ve karşılıklı saygıya, anlayışa dayanan özgür bir diyalog ortamı UNESCO'nun daha sonra başlatılan programları için de zemin hazırlamıştır. Örneğin Diyalog Yolları (Routes of Dialogue) ve Kültürel Koridorlar (Cultural Corridors) kavramları, diyalog kavramından yola çıkarak geliştirilmiştir. Tarih boyunca halklar kültürel deneyimlerini, düşüncelerini, değerlerini ve mallarını paylaşmış, bunu zaman zaman sanat, zaman zaman ticaret, zaman zaman ise göç yoluyla, ama en önemlisi bu vesilelerle girdikleri diyalog yoluyla yapmışlardır. İnsanlık tarihinin aslında bir anlamda insanlığın yolculuğunun tarihi olduğunu düşünen UNESCO, İpek Yolu projesiyle attığı adımı "kültürel koridorlar" kavramıyla daha ileri taşımış, daha kapsamlı bir çerçeve oluşturmuştur.

UTMK Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesi

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Mehmet KALPAKLI Başkanlığında 9 Haziran 2010 tarihinde UTMK Yönetmeliği çerçevesinde yeniden kurulan ve 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla üyeleri Ergin SONER, Ersu PEKİN, Prof. Dr. Ertuğrul BAYRAKTARKATAL, Dr. Fahri ATASOY, Doç. Dr. İbrahim KALIN, Prof. Dr. Kutalmış GÖRKAY, Neslihan DEMİRKOL, Prof. Dr. Orhan TEKELİOĞLU, Özcan YÜKSEK, Prof. Dr. Serpil BAĞCI, Prof. Dr. Suavi AYDIN'dan olu-

şan ve 2012-2013 yıllarında yedi kez Millî Komisyonumuzda toplanan Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesi çalışmalarını 2012 ve 2013 yıllarında da aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

Büyük İpek Yolu Uluslararası Forumu

14-16 Ekim 2013 tarihleri arasında Kazakistan'ın Almatı şehrinde UNESCO Kazakistan Millî Komisyonunun ev sahipliğinde düzenlenen Büyük İpek Yolu Uluslararası Forumuna, Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Kültürlerarası Diyalog Komitesi  yesi Prof. Dr. Suavi AYDIN katılım sağlamıştır. Toplantıda, tarihî İpek Yoluna ilişkin bilgi aktarımı sağlanmıştır.

İpek Yolunun, mek nsal, tarihsel ve maddi-manevi kültür yönlerinden sergilediği özelliklerin pek çok açıdan bir kültür koridoru ve kültürel diyalog ve etkileşim mecrası olarak arz ettiği ortaya konulmuş olup, gerçekleştirilen tartışmalar sonunda yararlı fikir alışverişleri gerçekleştirmiştir.

Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme

UNESCO,  st n evrensel değere sahip doğal ve kültürel mirasların bütün dünyada belirlenmesi, korunması ve muhafazasını teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç, 1972 yılında kabul edilen Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme ile vücut bulmuştur.

Mirasın korunması için uluslararası girişim fikri UNESCO'nun temel motivasyonlarından birini oluşturmuştur. 1972 Sözleşmesi, biri kültürel alanların diğeri doğanın korunmasıyla ilgilenen iki ayrı hareketin bir araya getirilmesiyle ortaya çıkmıştır. Birinci hareketin bir sonucu olarak UNESCO, kültürel mirasın korunması için bir uluslararası anlaşma taslağının hazırlanması amacıyla Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyinin (ICOMOS) yardımıyla bir girişim başlatmıştır. Uluslararası Doğayı ve Doğal Kaynakları Koruma Birliğinin (IUCN) ve diğer paydaşların kültürel ve doğal mirasların korunmasına ilişkin düzenlemelerin birleştirilmesine önerilerinin de dikkate alınması sonrasında son h lini alan Sözleşme, UNESCO Genel Konferansında 1972 yılında kabul edilmiştir.

Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşmenin en önemli özelliği doğa koruması ve kültürel alanların korunmasına ilişkin kavramları tek bir belgede bir araya getirerek birbirine bağlamasıdır. Sözleşme insanların doğayla etkileşim yolu ile insan ve doğa arasındaki dengeyi koruma temel ihtiya ını tanımaktadır. Dünya Miras Listesine kaydı değerlendirilebilecek doğal ve kültürel alanların türlerini tanımlamakta, taraf devletlerin potansiyel alanlarının belirlenmesinde görevlerini ve bu alanların korunmasında rollerini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda taraf devletler, doğal ve kültürel mirasların bölgesel koruma programlarına entegre edilmesi, alanlarına personel ve hizmet sağlama, bilimsel ve teknik koruma araştırmaları üstlenme, toplulukların gündelik yaşantılarında mirasa işlev kazandıran önlemler kabul etme ve ayrıca dünya mirasının eğitim ve bilgi programları aracılığıyla koruma yönünde teşvik edilmektedirler. Sözleşme, taraf devletlerin düzenli olarak Dünya Miras Komitesine Dünya Miras Alanlarının korunma durumu ile ilgili rapor sunma yükümlülüğünü belirtmektedir. Bu raporlar, alanların durumlarının değerlendirmesine ve tekrar eden sorunlar ile belirli program ihtiyaçlarının kararlaştırılmasına imkân sağladığından Dünya Miras Komitesinin  alışmaları için büyük önem taşımaktadırlar. Sözleşme ayrıca, Dünya Miras Fonunun nasıl kullanılacağını ve yönetileceğini, hangi koşullar altında uluslararası finansal destek sağlanabileceğini açıklamaktadır.

Sözleşme, Taraf Devletler Genel Kurulu ve Dünya Miras Komitesi eliyle yürütülmektedir. Ayrıca Sözleşmede Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi (ICOMOS), Uluslararası Doğayı ve Doğal Kaynakları Koruma Birliği (IUCN) ve Kültürel Varlıkların Muhafazası ve Restorasyonu Çalışmaları Uluslararası Merkezi (ICCROM) Dünya Miras Komitesinin müzakerelerine tavsiyede bulunmak üzere belirlenmiştir.

Sözleşmeye Türkiye'nin katılımı 14.04.1982 tarih ve 2658 sayılı Kanunla uygun bulunmuş, 23.05.1982 tarih ve 8/4788 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla Sözleşme onaylanarak, 14.02.1983 tarih ve 17959 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmış ve 16 Mart 1983 tarihinde Sözleşmeye taraf olunmuştur. Dünya Miras Komitesi 19. Genel Kurulunda gerçekleştirilen seçimlerde aday ülkeler arasında ve Sözleşme tarihinde en yüksek oyu alarak Komitede yer almaya hak kazanan Türkiye, 2013-2017 döneminde Komite Üyeliği görevini üstlenmiştir.

Sözleşmenin en önemli görünürlükleri arasında yer alan Dünya Miras Listesi, her yıl yapılan Dünya Miras Komitesi toplantılarıyla güncellenmektedir. Dünya Miras Listesinde 2013 yılında gerçekleşen Dünya Miras Komitesi toplantısında kabul edilenlerle birlikte 981 miras yer almaktadır. Türkiye'nin bu listede 9'u kültürel, 2'si karma olmak üzere 11 mirası bulunmaktadır.

Dünya Miras Listesinin yanı sıra bir de bu listeye önerilmesi öngörülen ancak henüz adaylık süreçleri tamamlanmayan miraslardan oluşan Dünya Mirası Geçici Listesi bulunmaktadır. UNESCO'nun Dünya Mirası Geçici Listesinde 162 ülkenin 1583 mirası yer almaktadır. Türkiye'nin bu Listede 38 kültürel, 2 karma ve 1 doğal olmak üzere toplam 41 mirası bulunmaktadır.

Sözleşme kapsamında geliştirilmiş bir diğer liste Tehlike Altındaki Dünya Mirasları Listesidir. Anılan liste Dünya Miras Listesine kaydedilmiş bir alanın temel karakteristiklerini tehdit eden koşullar hakkında uluslararası toplumu bilgilendirmek ve düzeltici eylemleri teşvik etmek üzere tasarlanmıştır. Bir alanın Tehlike Altındaki Dünya Miras Alanları Listesine kaydedilmesi Dünya Miras Komitesinin Dünya Miras Fonundan acil yardım desteği sunabilmesine imkân vermektedir.

En İyi Uygulama Örneği Olarak İstanbul'un Tarihî Alanları

Sözleşmenin diğer bir aracı Dünya Miras Komitesi tarafından talep edilen ve 2012 yılında gerçekleştirilen Dünya Mirası Yönetiminde En İyi Uygulamaların Tanınması Girişimidir. Anılan girişim, taraf devletler ve alan yöneticileri için yönetim uygulamalarını yansıtabilecekleri ve gelişim olanaklarını keşfedebilecekleri bir ortam sağlamaktadır. Dünya miras alanlarının yönetiminde yeni ve yaratıcı yöntemler bu girişimle ortaya konmuştur. Bu bağlamda, başarılı ve sürdürülebilir yönetim uygulamaları, alan yönetiminde yerel halkların dâhil edilmesinden turizm düzenlemelerinin üretilmesi ve inovasyon politikalarının yaratılmasına kadar pek çok konuyu içerebilmektedir.

Kapasite geliştirme girişimlerine yenilikçi bir örnek teşkil eden girişimde İstanbul'un Tarihi Alanları Türkiye örneği olarak yer almaktadır. İstanbul'un Tarihî Alanları ilçe yenileme projeleri, kamu katılımı ve yenileme alanları beyanı açılarından ilginç bulunarak en iyi uygulama örnekleri arasına alınmıştır.

UTMK Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Gül İREPOĞLU Başkanlığında 9 Haziran 2010 tarihinde UTMK Yönetmeliği çerçevesinde yeniden kurulan, kendisinin Yönetim Kurulu Üyeliğinden ayrılmasından sonra Eylül 2012 - Eylül 2013 döneminde Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve 2013 yılı Eylül ayından sonra Prof. Dr. İlber ORTAYLI'nın başkanlığını üstlendiği, Başkan Vekilliği Eylül 2012'den sonra Doç. Dr. Yonca KÖSEBAY ERKAN tarafından yürütülen ve üyeleri 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla Yrd. Doç. Dr. Ahmet Vefa ÇOBANOĞLU, Atila EGE, Prof. Dr. Aykut KARAMAN, Burcu ÖZÜPAK GÜLEÇ, Cem KAHYAĞLU, Davut Gazi BENLİ, Dr. Gaye ÇULCUOĞLU, Prof. Dr. Haluk ABBASOĞLU, İpek ÖZBEK, Osman ÖZTÜRK, Özgü YILDIRIM, Yrd. Doç. Dr. Özlem KARAKUL, Prof. Dr. Zeynep ENLİL'den oluşan ve 2012-2013 yıllarında dokuz kez Millî Komisyonumuzda bir kez Eskişehir'de toplanan Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi çalışmalarını 2012 ve 2013 yıllarında da aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

Türkiye Dünya Miras Alanlarında Yönetim Planı Hazırlıkları Deneyim Paylaşımı Çalıştayı

Periyodik raporlama konusunda bilgi paylaşımını ve kapasite gelişimini teşvik etmeye yardımcı olmak amacıyla 25-26 Mayıs 2012 tarihleri arasında Bursa Atatürk Kongre Merkezinde UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı işbirliğinde Türkiye Dünya Miras Alanlarında Yönetim Planı Hazırlıkları Deneyim Paylaşımı Çalıştayı düzenlenmiştir.

Alan yönetim planlarında hazırlık süreçleri, yönetim planı değerlendirme ve onay süreçleri hakkında bilgilendirici sunumlar yapılmış, Selimiye Camii Külliyesi, Afrodisias, Bursa, Bergama, Komagene Nemrut Alan Yönetim Planları hakkında sunumlar gerçekleştirilmiştir. Çalıştay sonrasında Bursa Cumalıkızık köyü ve Hanlar Bölgesine alan gezisi düzenlenmiştir.

Türkiye Dünya Miras Alanlarında Yönetim Planı Hazırlıkları Deneyim Paylaşımı Çalıştayı

36. Dünya Miras Komitesi

Dünya Miras Komitesinin 36. Oturumu, Rusya Federasyonu'nun St. Petersburg şehrinde 24 Haziran-7 Temmuz 2012 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Anılan toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ, Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Gül İREPOĞLU, Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Yonca ERKAN KÖSEBAY katılmışlardır.

Toplantı boyunca gerek doğrudan miras alanları ve Dünya Miras Listesini konu alan başlıklar, gerek uygulamaya ilişkin genel konular geniş bir gündemde görüşülmüştür. Bu bağlamda; Tehlike Altındaki Miras Listesinde yer alan alanların koruma durumları, listenin güncellenmesi ve listeye alınmaya yol açan etmenlerin görüşülmesi, Dünya Miras Listesinde yer alan alanların koruma durumları ile yeni adaylıklar ve Geçici Listeye alınacak aday alanların görüşülmesi, Dünya Miras Merkezinin çalışma ilkeleri ve stratejileri, Sözleşmenin geleceği, Sözleşmenin uygulama kılavuzunun gözden geçirilmesi ve Kapasite Geliştirme Stratejisinin kabulü gündemde öne çıkan başlıklar olmuştur.

Toplantının Türkiye açısından önemli bir diğer konusu ise 1 Temmuz 2012 tarihinde Çatalhöyük Neolitik Kentinin Dünya Miras Listesine kabul edilmesi olmuştur.

Dünya Miras Sözleşmesi: Geleceği Düşünmek

"Dünya Miras Sözleşmesi: Geleceği Düşünmek" başlıklı Dünya Miras Sözleşmesinin geleceğini konu alan toplantı 2-3 Ekim 2012 tarihleri arasında UNESCO Genel Direktörlüğünde gerçekleştirilmiştir. Anılan toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Yonca KÖSEBAY ERKAN katılmıştır.

Miras Alanlarının korunması, adaylık dosyalarının hazırlanması ve devletlerin kapasitelerinin güçlendirilmesi amacıyla yenilikçi fikirler üretilmesi, sivil toplum ile özel sektörün koruma çabalarına dâhil edilmeleri, ulusal, bölgesel, uluslararası uzman kuruluşlarla taraf devletler arasındaki işbirliği, 1972 Sözleşmesiyle UNESCO'nun diğer kültür sözleşmeleri arasındaki etkileşimin geliştirilme yollarının aranması konuları toplantıda öne çıkan konular olmuştur.

Dünya Miras Sözleşmesi 40. Yıl Etkinlikleri Kapanış Töreni

UNESCO 40. Yıl Etkinlikleri Kapanış Töreni 6-8 Kasım 2012 tarihleri arasında Japonya'nın Kyoto şehrinde gerçekleştirilmiştir. Anılan toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Başkan Vekili Büyükelçi Melek Sina BAYDUR ve Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Yonca ERKAN KÖSEBAY katılmışlardır.

40.Yıl etkinliği çerçevesinde çeşitli tartışma ve sunumlar gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda, Dünya Mirası ve sürdürülebilir kalkınma, Afrika'daki Dünya Mirası, Dünya Mirası gönüllüleri, eko-turizmin rolü, yerel toplumların korumadaki rolü, afet riskinin azaltılması, bilinç geliştirme ve eğitim, Sözleşmenin kredibilitésinin artırılması, hakkında toplantılar düzenlenmiş, silahlı çatışmalar sonucu tahrip edilen alanların korunması öne çıkan konular olmuştur. Toplantının sonuçları "KYOTO VISION" adı ile kaleme alınmış ve yayımlanmıştır.

İstanbul İzleme Misyonu

Dünya Miras Dünya Miras Komitesinin 36. Oturumunda aldığı karar uyarınca düzenlenen İstanbul'un izlenmesi misyonu, Dünya Miras Merkezi temsilcisi Junaid SOROSHWALI ve Ulus-

lararası Anıtlar ve Sitler Konseyinin (ICOMOS) temsilcisi Paul DRURY tarafından 19-22 Kasım 2012 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

Kentte gerçekleşecek değişikliklerin İstanbul'un Üstün Evrensel Niteliğine olumsuz bir etki yapıp yapmayacağı Misyon heyetinin temel inceleme konusunu oluşturmuş, bu amaçla 36COM 7B.89 sayılı kararda dile getirilen konular incelenmiştir. Adı geçen karar bağlamında Haliç Metro Köprüsü, raylı sistemler ve Yenikapı Alanı, İstanbul'un tarihî silueti, Alan Yönetim Planının revizyonu ve uygulanması, yenileme alanları, Avrasya Tüneli, Karayolu Lastik Tekerlekli Geçiş Projesi inceleme başlıklarını oluşturmuştur. Anılan toplantı Millî Komisyonumuz adına Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Zeynep ENLİL ve Başkan Vekili Doç. Dr. Yonca KÖSEBAY ERKAN tarafından takip edilmiştir. Misyon heyetine yapılan sunumlar, UTMK dışında, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi (ICOMOS) Türkiye Millî Komitesi tarafından izlenmiştir.

Toplantı, 19-22 Kasım 2012 tarihleri arasında dört gün boyunca İstanbul Alan Başkanlığı yönetiminde ilgili yetkililerin sunumlarının dinlenmesi ve Metro Köprüsü, Yenileme Alanları (Sulukule, Ayvansaray, Süleymaniye), Yenikapı Dolgu Sahasına yapılan saha ziyaretleri ile tamamlanmıştır.

İstanbul Sit Alanları Başkanlığı Danışma Kurulu Toplantısı

İstanbul Sit Alanları Başkanlığı Danışma Kurulu Toplantısı 10 Ocak 2013 ve tarihinde düzenlenmiştir. İstanbul Alan Başkanlığının projeleri, siluet plan notları ile alanlara ilişkin çevre etki değerlendirmelerinin ele alındığı toplantılara Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Yonca KÖSEBAY ERKAN katılmışlardır.

Dünya Miras Alanlarında Turizm Semineri: Güçlükler ve Fırsatlar

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü Avrupa Komisyonunun 55. Toplantısı kapsamında düzenlenen Dünya Miras Alanlarında Turizm Semineri 26 Mart 2013 günü İzmir-Çeşme'de gerçekleştirilmiştir. Seminere Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Yonca ERKAN KÖSEBAY katılmıştır.

İki panelden oluşan seminerin birinci kısmı "Miras Alanlarının Sürdürülebilir Yönetimi" başlığı altında Marjan HRİBAR'ın moderatörlüğünde Avusturya, Türkiye, Sırbistan, Bulgaristan ve Polonya temsilcilerinin ülkelerindeki durumunu anlatan sunumları çerçevesinde yapılmıştır.

Kültürel mirasımız için iletişim stratejilerinin nasıl ve neden gerekli olduğunun araştırıldığı ikinci panel, ICOMOS'un eski başkanı Graham BROOKS'un moderatörlüğünde yürütülmüş ve bu kapsamda "Miras İletişiminin Rolü" başlıklı bir sunum yapılmıştır. Panelde iletişimin alana gelmeden, alanda, miras alanında ve anıları paylaşırken gerçekleştiğinden bahisle, bunun planlamasının da uygun olarak ele alınması gerektiği ifade edilmiştir. Sunumlarda Azerbaycan, İsrail, Yunanistan, Türkiye katılımcıları tarafından konunun farklı yönleri ele alınmıştır. Bu bağlamda, turizmin korumanın itici gücü olduğu ancak artan turist sayılarının zararlarından miras alanlarının korunması gerektiği ve bunun için değişik ülkelerde farklı yöntemler benimsendiği değerlendirilerek, konunun dikkatle ele alınması ve bilimsel yöntemlerle hem turistlerin ihtiyaçlarını gözeten hem de miras alanının tahribini engelleyen yaratıcı çözümlerin geliştirilmesinin önemi vurgulanmıştır.

Diyarbakır Kalesi ve Tarihi Şehri ICOMOS/ICOFORT 2013 Toplantısı

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Diyarbakır Valiliği, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ve ICOFORT (ICOMOS Uluslararası International Committee on Fortifications and Military Heritage) işbirliğiyle 11- 14 Nisan 2013 tarihleri arasında Diyarbakır'da "Diyarbakır Kalesi ve Tarihi Şehri ICOMOS/ICOFORT 2013 Toplantısı" düzenlenmiştir. Toplantı kapsamında ayrıca, Diyarbakır Valiliğinde Diyarbakır Valisi ve Diyarbakır Belediye Başkanının da katılımıyla bir değerlendirme ve tartışma oturumu da gerçekleştirilmiştir. Anılan toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Dr. Gaye ÇULCUOĞLU katılmıştır.

Dört günlük yoğun program içerisinde bildiri ve poster sunumlarının yanı sıra, Diyarbakır Tarihi Kent Merkezine, Diyarbakır Kalesine ve Diyarbakır ilçelerine inceleme gezileri de düzenlenmiş, UNESCO'nun Dünya Mirası Geçici Listesinde bulunan alanın Dünya Miras Listesine geçme sürecinde yapılacaklar üzerinde çalışma yürütülmüştür.

UNESCO Dünya Miras Komitesi Adaylığı Resepsiyonu

UNESCO Dünya Miras Komitesi Adaylığı Resepsiyonu, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve UNESCO Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliğinin işbirliğiyle 2 Ekim 2013 tarihinde UNESCO Genel Direktörlüğünde gerçekleştirilmiştir. 19-21 Kasım 2013 tarihleri arasında yapılacak olan Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşmenin 19. Genel Kurulunda Dünya Miras Komitesi adaylığımızın tanıtımı amacını taşıyan resepsiyonda UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Dışişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Daimi Temsilcilik yetkili ve görevlileri Türkiye heyetini oluşturmuştur. Anılan resepsiyona Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ, Temel Bilimler İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Zeki KAYA ve Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Yonca ERKAN KÖSEBAY katılmışlardır.

Adaylığımızın duyurulduğu ve uzmanlarımızın tanıtıldığı resepsiyon sırasında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanan broşür ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından hazırlanan kitap yoğun ilgi görmüştür.

Hieropolis/Pamukkale'nin UNESCO Dünya Miras Listesi'ne kabulünün 25. Yıldönümü İstişare Toplantısı

2013 yılı, UNESCO Dünya Miras Listesi'ne kayıtlı 11 miras alanımız arasında yer alan ve 1988 yılında listeye alınan Denizli'deki Hieropolis/Pamukkale listeye kabulünün 25. yıldönümüdür.

Bu vesileyle Hieropolis/Pamukkale ile ilgili olarak Millî Komisyonumuzda Komisyon Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Denizli Valisi Abdülkadir DEMİR, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürü Abdullah KOCAPINAR, Denizli İl Kültür ve Turizm Müdürü Mehmet KORKMAZ, Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Berrin KALMAK, Kültür ve Turizm Bakanlığı Uzmanı İpek ÖZBEK ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Genel Sekreter Yardımcı V. Şule ÜRÜN'ün katılımıyla 17 Mayıs 2013 tarihinde bir istişare toplantısı düzenlenmiştir. Toplantıda Denizli'de 2013 yılı içerisinde Dünya Miras Alanları ve korunmasına yönelik farkındalığı artırmak üzere yapılabilecek çalışmalar, akademik faaliyetler, yayınlar ve etkinlikler ile ilgili görüş alışverişinde bulunulmuş ve kutlamaya yönelik öneriler oluşturulmuştur.

UNESCO Dünya Miras Alanları Eğitim Semineri

UNESCO Dünya Miras Alanları Eğitim Semineri, 28 Mayıs 2013 tarihinde UTMK hizmet binasında Ankara Büyükşehir Belediyesi XVIII. Dönem Çocuk Meclisi Üyelerinin katılımıyla düzenlenmiştir. Seminer kapsamında, Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Atilla EGE tarafından gerçekleştirilen sunumda, ülkemiz ve dünyadaki miras alanlarını görsellerle tanıtılmış, UNESCO değerleri anlatılmış, miras alanlarının evrenselliği, doğal ve kültürel miras alanları seçim kriterleri açıklanarak Çocuk Meclisini oluşturan gençlere dünya miraslarının korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasının önemini anlatılmıştır.

UTMK Dünya Miras Alanları Sergisi

2013 yılında Millî Komisyon bahçe duvarlarında Türkiye'nin Dünya Miras Komitesi adaylık sürecini desteklemek üzere hazırlanan ve UNESCO World Heritage in Turkey kitabında yer alan fotoğraflar sergilenmiştir. Çankaya Belediyesinden alınan izinle UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Miras Listesi'nde yer alan 11 miras alanımızın fotoğrafları Millî Komisyonumuz binasının bahçe duvarlarında sergilenerek, ulusal düzeyde farkındalık oluşturmak amaçlanmıştır.

UTMK Hizmet Binasını Çevreleyen Bahçe Duvarlarında Dünya Miras Alanları Sergisi

37. Dünya Miras Komitesi

Dünya Mirası Komitesinin 37. oturumu, 16-27 Haziran 2013 tarihleri arasında Kamboçya'nın Phnom Penh şehrinde gerçekleştirilmiştir. Anılan toplantıya Millî Komisyonumuz adına Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ, Temel Bilimler İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Zeki KAYA Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Yonca Kösebay ERKAN, Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Dr. Gaye ÇULCUOĞLU ve UTMK Sektör Uzmanı Şule ÜRÜN katılmışlardır.

Dünya Miras Komitesi bu toplantılarında insanlık için üstün evrensel değer taşıyan kültürel ve doğal mirasın tanımlanması, muhafaza edilmesi ve korunmasına yönelik kararlar almaktadır. Bu kapsamda gerçekleşen Komite toplantılarında, kültürel ve doğal varlıkların, Dünya Mirası Listesi ve Dünya Mirası Geçici Listesine alınması konusu da öncelikli konular arasında ele alınmaktadır.

Toplantıda Dünya Mirası Geçici Listesine kaydedilmek üzere sunulan adaylık dosyalarının incelenmesi sonucunda 21 Haziran 2013 tarihinde Türkiye'nin sunduğu Laodikeia Antik Kenti (Denizli), Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi (Ankara-Konya-Aksaray), Sardes Antik Kenti ve Bintepe Lidya Tümülüsleri (Manisa), Ceneviz Ticaret Yolunda Akdeniz'den Karadeniz'e Kadar Kale ve Surlu Yerleşimleri Listeye kabul edilmiştir.

Dünya Miras Sözleşmesi Taraf Devletler Genel Kurulu

1972 Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşmenin 19. Genel Kurulu, 37. Genel Konferansı sonrasında 19-21 Kasım 2013 tarihleri arasında UNESCO Genel Direktörlüğünde gerçekleştirilmiş, Dünya Miras Komitesi için boşalan 12 koltuğun yeni sahipleri, 19 Kasım 2013 tarihinde gerçekleştirilen seçimler sonucunda belirlenmiştir. Genel Kurul Türkiye adına geniş bir katılımı takip edilmiştir.

Toplam 22 taraf devletin seçime girdiği ve 173 taraf devletin oy kullandığı seçimler sonucunda, Türkiye adaylar arasında en yüksek oyu alarak Dünya Miras Komitesinde yer almaya hak kazanmıştır. Türkiye'nin 1983-1987 yılları arasındaki Dünya Miras Listesinde mirası bulunmayan ülkelere tanınan kontenjan kapsamındaki üyeliğinin ardından ilk kez seçim kazanarak Komite Üyesi olması ve Sözleşme tarihinin en yüksek oyunu alması UNESCO çevrelerinde dikkat çekmiştir. UTMK Temel Bilimler İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Zeki KAYA, UTMK Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Yonca ERKAN KÖSEBAY ve Kültür ve Turizm Bakanlığı Uzmanı Şule KILIÇ'ın Türkiye'yi Dünya Miras Komitesinde temsil edeceği bilgisi uluslararası toplumla paylaşılmıştır.

19-21 Kasım 2013 tarihlerinde toplanan Taraf Devletler Genel Kurulunda Dünya Miras Komitesi üyeleri şu devletlerden oluşmuştur: Cezayir, Kolombiya, Hırvatistan, Finlandiya, Almanya, Hindistan, Jamaika, Japonya, Kazakistan, Kore Cumhuriyeti, Lübnan, Malezya, Peru, Filipinler, Polonya, Portekiz, Katar, Senegal, Sırbistan, Türkiye ve Viet Nam.

Dünya Miras Listesine Kayıtlı Alanlarımıza İlişkin Periyodik Raporlama Anketi Toplantısı

18 Aralık 2013 tarihinde Ankara'da Kültür ve Turizm Bakanlığında gerçekleştirilen Dünya Miras Listesine kayıtlı alanlarımıza ilişkin periyodik raporlama anketinin doldurulmasına yönelik toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Yonca ERKAN KÖSEBAY, UTMK Genel Sekreter Yardımcısı Vekili Şule ÜRÜN ve Sektör Uzmanı Deniz TORCU katılmışlardır.

Dünya Miras alanlarının korunma durumlarıyla ilgili her altı yılda bir rapor hazırlanması gerekmekte olup, Türkiye'nin de içinde bulunduğu ülkeler grubunun altı yıllık raporlarını teslim için son tarih Temmuz 2014 şeklinde belirlenmiştir. İki aşamadan oluşan raporlandırmanın ilki ülke içerisindeki genel mevzuat ve uygulamalara ilişkin bir anketlemeden oluşurken; ikinci aşamada Dünya Miras listesine kaydedilmiş tüm alanlara ilişkin ayrı değerlendirme yapılması gerekmektedir. Bu vesileyle raporlandırmanın ilk aşamasını bütün paydaşların katılımıyla gerçekleştirmek amacıyla düzenlenen toplantıda, Türkiye'deki kültürel ve doğal varlıklara ilişkin envanterleme süreçleri, koruma mevzuatları, uygulamaları, vb. konulara değinen anket soruları incelenerek, uzman görüşleri sunulmuş, kültürel ve doğal miras alanlarında değerlendirmelerde bulunularak, karşılıklı istişareler gerçekleştirilmiştir.

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi, 2003 yılındaki UNESCO 32. Genel Konferansında kabul edilmiştir. Sözleşmenin ikinci maddesi Somut Olmayan Kültürel Mirası şu şekilde tanımlamaktadır: "Somut Olmayan Kültürel Miras, toplulukların, grupların ve

kimi durumlarda bireylerin, kültürel miraslarının bir parçası olarak tanımladıkları uygulamalar, temsiller, anlatımlar, bilgiler, beceriler ve bunlara ilişkin araçlar, gereçler ve kültürel mekânlar anlamına gelir. Kuşaktan kuşağa aktarılan bu somut olmayan miras, toplulukların ve grupların çevreleriyle, doğayla ve tarihleriyle etkileşimlerine bağlı olarak, sürekli biçimde yeniden yaratılır ve bu onlara kimlik ve devamlılık duygusu verir; böylece kültürel çeşitliliğe ve insan yaratıcılığına duyulan saygıya katkıda bulunur.”

Sözleşmenin aynı maddesinin 2. fıkrası Somut Olmayan Kültürel Mirasın belirttiği alanları şu şekilde tanımlamaktadır:

- Somut olmayan kültürel mirasın aktarılmasında taşıyıcı işlevi gören dille birlikte sözlü gelenekler ve anlatımlar;
- Gösteri sanatları;
- Toplumsal uygulamalar, ritüeller ve şöenler;
- Doğa ve evrenle ilgili uygulamalar;
- El sanatları geleneği.

Sözleşme, bu alanlarda beliren mirasın araştırılmasını, derlenmesini, arşiv ve dokümantasyon merkezlerinin oluşturulmasını, müzelerinin kurulmasını, öğretim kurumlarında ders olarak okutulmasını, kitle iletişim araçlarında olumlu kültür değerleri olarak yer verilmesini ve kuşaklar arasında ortaya çıkan kopuklukları giderecek tarzda etkin biçimde değerlendirilmesini, temel amaçlar ve eylem planları arasında görmektedir.

Sözleşmenin 13. maddesi, somut olmayan kültürel mirasın ulusal ölçekte korunmasına işaret ederken devlet içinde kurumlaşmaların özendirilmesini ve basın yayın organlarında somut olmayan kültürel mirasa belli bir kota ayrılmasını istemektedir. Sözleşmenin 14. maddesi, somut olmayan kültürel mirasın anaokulundan başlayarak bütün eğitim kurumlarında ders olarak okutulmasını veya derslerde öğretilmesini öngörmektedir.

Sözleşme, TBMM’nin 19.01.2006 tarihli oturumunda oy birliği ile kabul edilmiş ve böylece Türkiye’nin Sözleşmeye taraf olma süreci başlamıştır. “Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun” (No: 5448) 21 Ocak 2006 tarih ve 26056 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve UNESCO’ya yapılan başvurunun 27 Mart 2006 tarihinde sonuçlanmasıyla olma süreci tamamlanmıştır.

Sözleşmenin en önemli görünürlükleri arasında Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi yer almaktadır. İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi ve Acil Koruma Gerek-tiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi 2008 yılından bu yana her yıl yapılan Hükümetler Arası Komite Toplantıları ile güncellenmektedir.

2006-2010 Yılları arasında Hükümetler Arası Komite Üyeliği ve 2008-2010 yılları arasında İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi’ne yapılan başvuruları inceleyerek ön karar oluşturan Alt Organ Üyeliği yapan Türkiye, süreç içinde kazandığı deneyimle sözleşmenin önemli uzman ülkelerinden biri hâline gelmiş, Mevlevi Sema Törenleri, Meddahlık Geleneği, Âşıklık Geleneği, Karagöz, Nevruz, Geleneksel Sohbet Toplantıları, Alevi-Bektaşî Ritüeli Semah, Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali, Geleneksel Tören Keşkeği, Mesir Macunu Festivali ve Türk Kahvesi ve Geleneği olmak üzere 11 unsurunun İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine kaydını gerçekleştirmiştir.

31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla Sözleşmeye taraf devlet sayısı 158 olup, Temsilî Listede 281 Acil Koruma Gerektiren Miras Listesinde 35 ve En İyi Uygulama Örnekleri Listesinde 11 Olmak üzere toplam 327 Miras yer almaktadır.

UTMK Somut Olmayan Kültürel Miras (SOKÜM) İhtisas Komitesi

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ Başkanlığında 9 Haziran 2010 tarihinde UTMK Yönetmeliği çerçevesinde yeniden kurulan, Başkan Vekilliği Prof. Dr. Metin EKİCİ tarafından yürütülen ve 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla üyeleri Doç. Dr. Ahmet ARI, Prof. Dr. Ali YAKICI, Cem KAHYAOĞLU, Yrd. Doç. Dr. Evrim Ölçer ÖZÜNEL, Doç. Dr. Fırat PURTAŞ, Prof. Dr. Hayati DEVELİ, Prof. Dr. Muhtar KUTLU, Prof. Dr. Nebi ÖZDEMİR, Dr. Selcan GÜRÇAYIR TEKE, Dr. Serap AKÇAOĞLU SAYDIM, Prof. Dr. Şeref BOYRAZ ve Ziya YEDİYILDIZ'dan oluşan ve 2012-2013 yıllarında on dokuz kez Millî Komisyonumuzda bir kez de Eskişehir'de toplanan Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi çalışmalarını 2012 ve 2013 yıllarında da aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

2012 ve 2013 Anma ve Kutlama Yıldönümleri İstişare Toplantıları

UNESCO'nun 25 Ekim –10 Kasım 2011 tarihleri arasında gerçekleştirilen 36. Genel Konferansında alınan 36 C/15 sayılı kararıyla 2012 yılı şair Yusuf Nâbî (1641-1712) ve müzisyen Buhurizade Mustafa İtrî'nin (1640-1712) ölümlerinin 300. yıldönümü, mimar ve şehir plancısı Kemal Ahmet Aru'nun (1912-2005) doğumunun 100. yıldönümü olarak anma ve kutlama yıldönümleri arasına alınmıştır. Aynı kararla 2013 yılı Pîrî Reis Haritasının (1513) 500. yıldönümü olarak anma ve kutlama programına alınmıştır.

Bu yıldönümlerinin kabul ve ilanının ardından UNESCO Türkiye Millî Komisyonu yazışma ve basın duyuruları ile ilgili kurumları ve kamuoyunu bilgilendirmiş, konuya ilişkin farkındalık oluşturmaya yönelik çalışmalar başlatmış, Türkiye'de ve Türkiye dışında anma toplantıları düzenlenmesi yönünde işbirliği imkânları oluşturmak üzere ilgili kurumlarla temasa geçmiştir.

İlgili kurumlarla yıl içinde yapılabilecek etkinlikler hakkında karşılıklı görüş alış verişinde bulunmak maksadıyla UNESCO Türkiye Millî Komisyonu hizmet binasında danışsal nitelikte beş toplantı düzenlenmiştir. Anılan toplantılarda belirlenen öneriler yıl içinde gerek UNESCO Türkiye Millî Komisyonu gerek ilgili kurumlar bünyesinde hayata geçirilmiştir.

Şair Yusuf Nâbî ve Bestekâr İtrî'yi Anma Etkinliği

Şair Yusuf Nâbî ve Bestekâr İtrî'nin 300. ölüm yıldönümleri nedeniyle 2012 yılında anma ve kutlama yıldönümleri arasına alınması vesilesiyle UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ve Yunus Emre Enstitüsü tarafından düzenlenen tanıtım etkinliği aralarında Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Prof. Dr. Mustafa İSEN' in de bulunduğu çok sayıda seçkin davetlinin katılımıyla 02 Mart 2012 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Etkinlik, Şair Nâbî ve Bestekâr İtrî'nin hayatları ve kültür ve edebiyatımızdaki yeri ile ilgili sunuşlar ile başlamış, sanatçıların eserlerinden seçmelerin icrası ile sürdürülmüş, katılımcılar için düzenlenen kokteyl ile sona ermiştir.

Nevruz Çalışmaları Uluslararası Semineri ve Çok Uluslu Dosyanın Geleceği Yuvarlak Masa Uzmanlar Toplantısı

Nevruz Çalışmaları Uluslararası Semineri katılımcıları toplu hâlde

30 Mart 2012 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen etkinliğe, Nevruz kutlayan ülkelerin uzmanları katılım sağlamıştır. Toplantıda öncelikle Çok Uluslu Dosya sahibi ülkelerin 2009-2012 yılları arasında yaptıkları koruma çalışmaları ele alınmıştır. Azerbaycan, İran, Kırgızistan, Özbekistan, Pakistan ve Türkiye, Nevruz'un İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine alınmasından sonra yaptıkları koruma çalışmaları hakkında bilgi sunmuşlardır.

Toplantıda ayrıca, Nevruz dosyasının yeni üyelerle genişlemesi konusu ele alınmış, uzmanlar dosyaya yeni üyelerin katılımını Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesinin beklentileri bakımından olumlu bulduklarını ifade etmişlerdir.

Uzmanlar, toplantı sırasında Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesine taraf olmakla birlikte mevcut dosyada yer almayan ancak Nevruz kutlayan diğer ülkeler olarak Afganistan, Çin, Gürcistan, Kazakistan, Tacikistan ve Türkmenistan'ın adlarını zikretmişler, bunlardan başka ülkelerin de çok uluslu dosyaya katılımının mümkün olabileceği görüşünü de dile getirmişlerdir.

Hıdrellez/Saint George Çalışmaları Uluslararası Semineri ve Çok Uluslu Dosya Hazırlama Yuvarlak Masa Uzmanlar Toplantısı

4 Mayıs 2012 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen toplantıda, bir araya gelen Hıdrellez/Saint George kutlayan ülkelerin uzmanları, farklı gelenek ve ritüelleri bir araya getirmenin her dosyada tek unsur olmasını öngören UNESCO kriterlerine uygunluğu değerlendirilerek dosyanın UNESCO'nun İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine sunulmasının mümkün olduğunu ifade etmişlerdir.

Yuvarlak Masa Uzmanlar Toplantısı

UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun ev sahipliğinde Irak, Karadağ, Lübnan, Makedonya, Moldova ve Romanya adına toplantıya katılan uzmanlar, dosya hazırlık aşamalarının ilk toplantıyı düzenleyen ülke olarak Türkiye tarafından yürütülmesini önermişler ve bu elemanı ulusal envanterlerine alan diğer bölge ülkelerinin de davet edilmesinin uygun olduğunu değerlendirmişlerdir. Gelişen süreç içinde ilgili ülkelerin katılımıyla Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü'nün ev sahipliğinde 11-12 Aralık 2012 tarihleri arasında Ankara'da yapılan Dosya Hazırlık Çalıştayına Bosna Hersek, Hırvatistan, Karadağ, Makedonya, Moldova, Romanya, Sırbistan katılmış ve 31 Mart 2013 tarihinde Hırvatistan, Makedonya, Moldova, Romanya, Sırbistan ve Türkiye'nin katılımıyla hazırlanan dosya UNESCO Sekreteryasına sunulmuştur.

Itrî Konseri

Müzişyen Buhurizade Mustafa Itrî, ölümünün 300. Yıldönümü vesilesiyle T.C. Cumhurbaşkanını Sayın Abdullah GÜL'ün himayelerinde UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Bahçeşehir Üniversitesi Medeniyet Araştırmaları Merkezi, Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı, Yunus Emre Enstitüsü Başkanlığı ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliğiyle İstanbul'da yapılan Sempozyum ve 3 Aralık 2012 tarihinde UNESCO Genel Merkezinde düzenlenen konserle anılmıştır.

UNESCO Genel Merkezinde Itrî Konseri

Akis Ensemble Grubu tarafından verilen ve İtrî'nin 13 eserinin seslendirildiği konsere ve sonrasında düzenlenen resepsiyona UNESCO Genel Direktör Yardımcısı Getachew ENDİGA ve Türkiye'nin Fransa Büyükelçisi Tahsin BURCUOĞLU, Bahçeşehir Üniversitesi Medeniyet Araştırmaları Merkezi Başkanı Prof. Dr. Bekir KARLIĞA, UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ'un yanı sıra bazı devletlerin UNESCO Nezdindeki Daimi Temsilcileri ve Türkiye Daimi Temsilciliği, UNESCO çalışanları, 3-7 Aralık 2012 tarihleri arasında toplanan Somut Olmayan Kültürel Miras Hükûmetler Arası Komitesi için Paris'e gelen 148 taraf devletin temsilcilerinin yanı sıra Fransa'da yaşayan çok sayıda Türk ve Fransız vatandaşı katılım sağlamıştır. Konser sonrasında Türk mutfak kültürünü yansıtan bir resepsiyon gerçekleştirilmiştir.

Birinci Somut Olmayan Kültürel Miras Araştırmacılar Forumu

Birinci Somut Olmayan Kültürel Miras Araştırmacılar Forumu Taraf Devletler Genel Kurulu öncesinde 03 Haziran 2012 tarihinde, Dünya Kültürler Evi ve Asya Pasifik Bölgesi Somut Olmayan Kültürel Miras Uluslararası Araştırma Merkezi (IRCI) işbirliğinde Paris'te gerçekleştirilmiştir. Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi kapsamında bugüne kadar yapılan uygulamaların ve gelecekte atılacak adımların ele alındığı Forumu dünyadan somut olmayan kültürel miras alanında çalışan 10 uzman davet edilmiş açılış ve kapanış oturumları dışında, biri sabah diğeri öğleden sonra gerçekleştirilen iki oturumda konu ele alınmıştır. Anılan toplantıya Türkiye'den uzman olarak Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ davet edilmiştir.

Açılış oturumunda Sözleşmenin uygulanması sırasında ortaya çıkan sorunlara değinilen kısa bir değerlendirme yapılmıştır. Bu oturumdan sonra birinci oturumda Sözleşme Listeleri ve kriterleri ele alınmış; Fas, Hollanda, Meksika ve Türkiye'den davet edilen dört araştırmacı konu hakkında değerlendirmelerini salondakilerle paylaşmışlardır. İkinci oturumda ise Belçika, Brezilya, Estonya ve Hollanda'dan katılan araştırmacılar tarafından Sözleşme süreçlerine toplulukların ve küçük grupların katılım sorunları ele alınmıştır. Kapanış oturumunda Güney Afrika, İtalya ve Japonya'dan katılan araştırmacılar "Araştırmanın Öncelikli Alanları Nasıl Tanımlanır" başlığını taşıyan konuyu ele almışlardır. Yaklaşık 150 civarında somut olmayan kültürel miras ilgisinin bulunduğu salonda her oturum sonunda soru ve cevaplarla, ele alınan konular tartışılmıştır.

Somit Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi Taraf Devletler 4. Genel Kurulu

4 Haziran 2012 tarihinde UNESCO Genel Müdürlüğünde başlayan Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi Taraf Devletler 4. Genel Kuruluna Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve Komite Raportörü Dr. Selcan GÜRÇAYIR katılmıştır.

Sözleşmenin uygulama yönergesinin gözden geçirilmesi, Komitenin ve ilgili organların kapasitesini dikkate alarak her yıl incelenecek dosya sınırı ve öncelik konusu, Komite üyeliklerinin Seçim Grupları arasındaki dağılımı ve boşalan Komite Üyelikleri için yapılacak seçim, STK'ların akreditasyonu, fon kaynaklarının kullanımı, Sözleşmenin 2013 yılında kutlanacak olan 10. Yılı toplantısının öne çıkan konuları olmuştur.

Somut Olmayan Kültürel Miras Hükûmetler Arası Çalışma Grubu Toplantısı

Somut Olmayan Kültürel Miras Hükûmetler Arası Çalışma Grubu Toplantısı UNESCO Genel Direktörlüğünde 22-23 Ekim 2012 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Anılan toplantı, Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesinin 6. Hükûmetler Arası Komite Toplantısında “eleman/unsur” konusunun bir uzman toplantısında ele alınması kararı doğrultusunda düzenlenmiş olup somut olmayan kültürel miras alanında “eleman/unsur”dan ne anlaşılması gerektiği sorusuna cevap aramak üzere gerçekleştirilmiştir.

Toplantıya Millî Komisyonu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, UTMK Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Raportörü Dr. Selcan GÜRÇAYIR ve UTMK Sektör Uzmanı İrem ALPASLAN katılmıştır.

Yapılan tartışmalarda her topluluğun ve her mirasın farklı olduğu vurgulanarak benzer eleman olmadığı, çok uluslu dosyalarda ortak miras bulunup bulunmadığı ve çok uluslu dosya yerine paylaşılan miras kavramının kullanılması gerektiğine dair görüşler öne çıkmıştır. Ayrıca bu görüşler etrafında Komitenin, Uygulama Yönergesinin 14. maddesini gelecek toplantısında gözden geçirmesi kimi katılımcılar tarafından önerilmiş ve bu öneri destek bulmuştur. Sekreteryanın bu eğilimi öne çıkaran ve uzman toplantısını özetleyen bir raporu Komiteye sunması talep edilmiştir.

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi Hükûmetler Arası Komitesi 7. Olağan Toplantısı

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi Hükûmetler Arası Komitesi 7. Olağan Toplantısı, 3-7 Aralık 2012 tarihleri arasında UNESCO Genel Direktörlüğünde gerçekleştirilmiştir. Anılan toplantıya UTMK’yı temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve Komite Raportörü Dr. Selcan GÜRÇAYIR katılmıştır.

Temsilî Listeye kaydedilen bütün unsurlar ve Sözleşmenin uygulanmasındaki güncel durum hakkında taraf devletlerin sunduğu raporlar, Danışsal Organın 2012 yılı çalışmaları hakkındaki raporu, önerilen adaylık dosyaları ve uluslararası yardım talepleri, 2014 ve 2015 yılları için incelenebilecek dosya limiti, dosya hazırlık süreçlerine halkın ve ilgili grupların katılımı gündemin öne çıkan konuları olmuştur.

Bu bağlamda 2014 ve 2015 yılları için incelenebilecek dosya limiti belirlenmiş, 7 maddeden oluşan ve dosya hazırlık süreçlerine halkın ve ilgili grupların katılımını yeniden düzenleyen Ek kabul edilmiş, kültürlerarası diyalogu ve toplumlararası saygıyı dikkate almayan dosyaların değerlendirilmeyeceğine dair alınan karardan sonra bu yıl da dosyalarda kelime seçiminin özenli yapılması yönünde yeni bir karar alınmıştır.

Toplantının Türkiye açısından önemli konularından biri de İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine aday gösterilen Mesir Macunu Festivali Dosyasının kabul edilmesi olmuştur.

Uluslararası Gölge-Kukla Oyunları Festivali, Paneli ve Çok Uluslu Dosya Hazırlama Yuvarlak Masa Toplantısı

2013 yılının Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi 10. Yıldönümü, Eskişehir'in 2013 yılı için Somut Olmayan Kültürel Miras Başkenti ve Türk Dünyası Kültür Başkenti ilan edilmesi vesilesiyle düzenlenen etkinliklerden biri olan Uluslararası Gölge - Kukla Oyunları Festivali, Paneli ve Çok Uluslu Dosya Hazırlama Yuvarlak Masa Toplantısı 23-25 Nisan 2013 tarihleri arasında Eskişehir'de gerçekleştirilmiştir.

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Eskişehir Valiliği, Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı, Odunpazarı Belediyesi, Milletlerarası Kukla ve Gölge Oyunu Birliği Türkiye Millî Merkezinin işbirliği ve Eskişehir'deki diğer kurumların desteği ile gerçekleşen Festival, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramına denk getirilerek 23 Nisan 2013 günü Yunus Emre Kültür Merkezinde başlatılmış olup aynı gün "Karagöz Tasvirleri ve Kukla Sergisi" düzenlenmiştir.

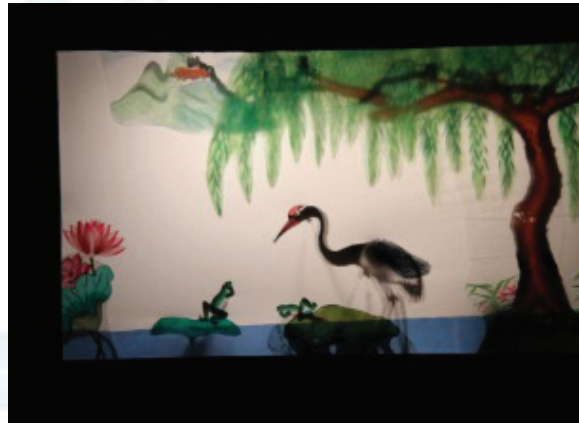
UNIMA Türkiye Millî Merkezi Başkanı Mevlüt ÖZHAN

Tataristan Ekiyet Devlet Kukla Tiyatrosu

Endonezya Sena Wangi

Çin Halk Cumhuriyeti Tangshan Gölge Kukla Tiyatrosu

Festivale; Azerbaycan, Çin, Endonezya, Tataristan'dan birer, ülkemizden iki kukla ve gölge oyunu grubu katılmıştır. Gruplar festivalin devam ettiği üç gün süresince, Odunpazarı Belediyesi Yunus Emre Kültür Merkezi, Odunpazarı Belediyesi Kurşunlu Külliyesi ile Anadolu

Üniversitesi Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi Oda Tiyatrosunda geleneksel kukla ve gölge oyunlarını sergilemiştir. Festival süresince toplam 12 gösteri gerçekleştirilmiş olup, Eskişehir Valiliğinin de yardımlarıyla gösterilere çok sayıda katılımcı iştirak etmiştir.

Festival çerçevesinde 25 Nisan 2013 tarihinde Anadolu Üniversitesi Oda Tiyatrosunda “Gölge Oyunlarının Yaşatılması ve Geleceğe Aktarılması” konulu panel düzenlenmiş olup, aynı gün uluslararası uzmanlarının katılımıyla “UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Miras Temsilî Listesine Çok Uluslu Gölge Tiyatrosu Dosyası Hazırlama İmkânlarını Değerlendirme Yuvarlak Masa Toplantısı” gerçekleştirilmiştir.

Farklı ülkelere ve kültürlere ait gölge tiyatrosu geleneğinin korunması ve yaşatılması, UNESCO’nun kültürlerarası diyalog konusundaki ideallerine hizmet edecek ortak akıl oluşturmak, ilgili kurum ve kuruluşlara danışsal destek vermek ve öncülük etmek amacıyla düzenlenen Yuvarlak Masa Toplantısına Çin, Endonezya, Hindistan, Mısır’dan katılan uzmanların yanı sıra Türkiye’yi temsilen Kültür ve Turizm Bakanlığı, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ve UNİMA Türkiye Millî Merkezi temsilcileri katılmıştır.

Etkinlikler sonucunda farklı kültürlere ait kukla ve gölge oyunları Eskişehir halkı ile buluşurken, yuvarlak masa toplantısı sonrasında Gölge Tiyatrosunun yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılması için “Gölge Tiyatrosu” temalı çok uluslu bir dosya hazırlanması hususunda uzmanlar olumlu görüş bildirmişlerdir.

Çok Uluslu Dosya Hazırlama Yuvarlak Masa Toplantısı

Uluslararası Nasreddin Hoca Çalışmaları Semineri ve Çok Uluslu Nasreddin Hoca Fıkraları Anlatı Geleneği Adaylık Dosyası Hazırlama Yuvarlak Masa Toplantısı

7-8 Mayıs 2013 tarihlerinde Eskişehir’de gerçekleştirilen Uluslararası Nasreddin Hoca Çalışmaları Semineri ve Çok Uluslu Nasreddin Hoca Fıkraları Anlatı Geleneği Adaylık Dosyası Hazırlama Yuvarlak Masa Toplantısına Nasreddin Hoca fıkraları anlatı geleneğinin yaşadığı ülkelerden Somut Olmayan Kültürel Miras ve Nasreddin Hoca uzmanları davet edilmiştir.

Uluslararası Nasreddin Hoca Çalışmaları Semineri

Toplantıya, Afganistan, Arnavutluk, Azerbaycan, Bangladeş, Bosna Hersek, Bulgaristan, Çin, Fas, Gürcistan, Irak, Kazakistan, Kırgızistan, Kuveyt, Lübnan, Makedonya, Mısır, Moldova Cumhuriyeti, Pakistan, Polonya, Romanya, Suudi Arabistan, Sudan, Tacikistan, Tunus, Türkiye, Ukrayna, Ürdün ve Yemen’den uzman ve temsilciler katılmıştır.

Toplantıda ilk olarak Somut Olmayan Kültürel Miras ve Nasreddin Hoca uzmanları, ülkelerindeki Nasreddin Hoca Fıkra Anlatı Geleneği hakkında bilgi içeren sunumlarını yapmış olup, Çok Uluslu Adaylık Dosyası Hazırlama Yuvarlak Masa Toplantısında ise uzmanlar, toplantıya katılan ülkelerde Nasreddin Hoca (Nostradin Hoca, Nasuriddin Hoca, Nasruddin Hodja), Molla Nasrettin, Molla Nasraddi, Nasrettin, Cuha, Efendi (Afandi, Ependi, Apendi, Avanti) adlarına bağlanan fıkra anlatı geleneğinin çok uluslu bir dosya olarak UNESCO’ya sunulmasının mümkün olup olamayacağını tartışmıştır.

Katılımcılar tarafından son olarak, anılan kültürün çeşitli ülkelerde yaşadığının göstergesi olan toplantı sunumlarının ve yazılı materyalin bir araya getirilerek UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından uluslararası bir yayın hâline getirilmesinin faydalı olacağı ifade edilmiştir.

Uluslararası Nasreddin Hoca Çalışmaları Semineri

Bilim ve Sanat Merkezi Öğrencileri Arası Sosyal Bilimler Proje Yarışması ve Atölye Çalışmaları Çocuk Kongresi

Adana Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenlenen “Somut Olmayan Kültürel Mirası Somutlaştırmak” konulu I. Bilim ve Sanat Merkezi Öğrenciler Arası Sosyal Bilimler Proje Yarışması ve Atölye Çalışmaları Çocuk Kongresi 24-25 Nisan 2013 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

Çukurova Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi ve Adana Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliğinin destekleyici kurumlar olarak yer aldığı etkinliğe Adana Valiliğinin talebi doğrultusunda akademik destek sağlamak, etkinliğin Düzenleme ve Bilim Kurullarında görev almak üzere Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Muhtar KUTLU katılmış ve ayrıca proje yarışmasının açılış oturumunda UNESCO, Somut Olmayan Kültürel Miras Sözleşmesi, Eğitim ve bugüne kadar yapılan çalışmalar konusunda konferans vermiştir.

Türkiye’nin birçok ilinde yer alan Bilim ve Sanat Merkezlerindeki İlk ve Orta Öğretim kuşağındaki öğrencileri kapsayan ve somut olmayan kültürel miras bilincini geliştirmek amacıyla düzenlenen yarışma iki gün ve dokuz oturumda gerçekleştirilmiştir. Etkinliğe başta Adana olmak üzere Manisa, Balıkesir, Denizli, Samsun, Malatya, Kırıkkale, Ankara, Giresun, Amasya, Isparta, Çorum, Gümüşhane, Konya, Kütahya, Sivas, İzmir, Bursa ve Kayseri Bilim ve Sanat Merkezlerinden proje sahibi öğrenciler, danışman öğretmenler, öğrenci velileri ve davetliler katılmışlardır. Her oturumda, proje sahibi öğrenciler kendilerine verilen 10-15 dakikalık sürede projelerini sunmuşlar, salon dışında açtıkları stantlarda poster bildirilerle projelerini tanıtmışlardır. Yarışma sonuçları jüri başkanı tarafından gerekçeleriyle birlikte kapanış oturumunda ilan edilmiş, ilk üç dereceye giren projeler ve mansiyon alan iki proje açıklanmıştır. Sonuçların bütün katılımcılar tarafından olumlu ve uzlaşıyla karşılandığı izlenmiştir.

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi Hükûmetler Arası Komitesi 8. Olağan Toplantısı

2-7 Aralık 2013 tarihleri arasında Azerbaycan’ın başkenti Bakü’de gerçekleştirilen toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ, Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Nebi ÖZDEMİR ve UTMK Sektör Uzmanı Deniz TORCU katılmıştır.

Sözleşmeye taraf devletlerden 103’ünün temsilcilerinin yanı sıra, somut olmayan kültürel mirasla ilişkili STK’larla birlikte yaklaşık 800 katılımcının yer aldığı toplantıda, Sözleşmenin uygulanmasına ilişkin aralarında Türkiye’nin de yer aldığı taraf devletlerce sunulan 10 periyodik rapor, Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesine kaydedilmesi için sunulan 12 adaylık, en iyi uygulama örneği olarak sunulan iki öneri, Temsilî Listeye kaydedilmesi için sunulan 31 adaylık ve STK’larla ilgili 19 akreditasyon talebi değerlendirilmiştir.

Toplantının Türkiye açısından önemli konularından birini de İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine aday gösterilen Türk Kahvesi ve Geleneği Dosyasının kabul edilmesi oluşturmuş, bu konu gerek Komite çalışmaları sırasında gerekse sonrasında dünya basınında büyük ilgiyle karşılanmıştır. Komite çalışmalarının ilk gününde ve dosyanın kabu-

lünden sonra birçok basın kuruluşu bu konuda Türk heyetinden beyanat almış ve konuyu kamuoyu ile paylaşmışlardır.

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması ve Ekonomi Uzman Toplantısı

“Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması ve Ekonomi” başlıklı Uzman Toplantısı 5-6 Temmuz 2013 tarihlerinde Fas’ın başkenti Rabat’ta gerçekleştirilmiştir. Toplantıya uzman olarak davet edilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılım sağlamıştır.

Toplantı çerçevesinde somut olmayan kültürel mirasın ekonomik alana aktarımında anlayış ve işbirliği, bu mirasların ortak kültür değerleri olduğu vurgusunun ihmal edilmemesi ve bu süreçte ekonominin rolünün ne olması gerektiği konusunda değerlendirmeler yapılmış, somut olmayan kültürel mirasın korunmasındaki temel amacın ticaret ve ekonomik kazanç olmadığı altı çizilmiştir. Ticari faaliyetlerin mirasın korunmasının ve gelecek kuşaklara aktarımının sürdürülebilir olmasına katkı sağlayacağı, öte yandan ise UNESCO Listelerine yapılan kayıt önerilerinde amacın ticaret ve turizm olarak görülmesinin üstelik elde edilen ticari kâr ve menfaatlerin ilgili topluluğa nasıl yansıdığının belirtilmemiş olmasının sorun yarattığı ve ticarileşme ile ilgili süreçlerin topluluğun kontrolünde ve inisiyatifinde bulunmasının önemli olduğu vurgulanmıştır.

“Sürdürülebilir kalkınma” ve “korumada sürdürülebilirlik” için ilgili topluluğun miraslarından elde edilecek olası kâr ve kazançtan birinci derecede yararlanan taraf olmasının önemi ile turizm ve ticaret kaygısıyla ortaya çıkabilecek yozlaştırmaya karşı tedbir alınmasının gereğinin de altı çizilmiştir. Uygulama Yönergesinin 116. ve 117. maddelerine atfen ticari alanda “kötüye kullanma” ve “sömürme” konusunda duyarlı olunmasına vurgu yapılmış, bu alanda yeni düzenlemeler yapılmasının yararına işaret edilmiştir.

Sualtı Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi

Sualtı Kültürel Mirasının Korunması Sözleşmesi 2001 yılında UNESCO Genel Konferansının 31. Oturumunda kabul edilmiş ve UNESCO’nun kültürel mirası koruyan dördüncü sözleşmesi olmuştur.

2001 Sualtı Kültürel Mirasının Korunması Sözleşmesi, taraf devletlerin bu mirası daha iyi korumasına imkân sağlamayı amaçlamaktadır. Sözleşme, Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyinin (ICOMOS) *Sualtı Kültür Mirasının Korunması ve Yönetimi İle İlgili Tüzükte* geliştirdiği prensipleri benimsemiştir. Sözleşmenin ana hatları aşağıdaki şekliyle özetlenebilir:

- Sualtı kültürel mirasının korunması için temel prensipleri ortaya koymak,
- Kapsamlı bir devlet işbirliği sistemi oluşturmak,
- Sualtı kültürel mirasına yapılacak muamele ve miras hakkında araştırma için geniş çevrelerce kabul edilen uygulanabilir kurallar geliştirmek.

2001 Sözleşmesi, ana metin ve sualtı kültürel mirasına yönelik faaliyetler için kuralları ortaya koyan bir ekten olarak ortaya çıkmaktadır.

Sözleşmenin temel prensipleri aşağıdaki şekliyle özetlenebilir:

- Sualtı kültürel mirasının korunması yükümlülüğü
- İlk seçenek olarak koruma

- Ticari istismar yapmama
- Eğitim ve bilgi paylaşımı

Sözleşme sualtı kültürel mirası için, bunların talanı ve yok edilmesini engellemek bakış açısıyla ortak standartlar ortaya koymakta, sualtı kültürel mirasının karadaki miraslarla aynı şekilde ve nerede konumlanmış olursa olsun kapsamlı korunmasına yardımcı olmakta, bu miraslara nasıl muamele edileceğine ilişkin arkeologlara kılavuzlar sağlanmasına imkân vermektedir.

Sözleşme temel olarak Taraf Devletler Toplantısı eliyle yürütülmektedir. Taraf Devletler Toplantısına uygun bilimsel ve teknik desteği sağlamak üzere Bilimsel ve Teknik Danışma Kurulu oluşturulmuştur. Bilimsel ve Teknik Danışma Kurulu, Sözleşmede belirlenen kural ve düzenlemelerin uygulanmasına ilişkin teknik ve bilimsel sorulara cevap vermek üzere çalışmaktadır.

UTMK Sualtı Kültürel Miras İhtisas Komitesi

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Yonca MORALI Başkanlığında 10 Mayıs 2011 tarihinde kurulan, kendisinin Yönetim Kurulu üyeliğinden ayrılmasından sonra önce Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı Özgür ÖZARSLAN'ın daha sonra Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürü Abdullah KOCAPINAR'ın başkanlığını üstlendiği, Başkan Vekili Yrd. Doç. Harun ÖZDAŞ olan ve 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla üyeleri Prof. Dr. Ahmet A. TIRPAN, Cem Orkun KIRAÇ, Ceyhan ERCİYES, Didehan KARÇIÇEĞİ, Dr. Güzden VARINLIOĞLU, Umut GÖRGÜLÜ, Doç. Dr. Vasıf ŞAHOĞLU, Prof. Dr. Yüksel İNAN ve Sena Sin DALOĞLU'ndan oluşan ve 2012-2013 yıllarında sekiz kez Millî Komisyonumuzda toplanan Sualtı Kültürel Miras İhtisas Komitesi çalışmalarını 2012 ve 2013 yıllarında da aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

Türkiye Batık Envanteri Ege Bölgesi Çalışmaları Konferansı

8 Mayıs 2012 tarihinde UNESCO Türkiye Millî Komisyonunda gerçekleştirilen konferansta, UTMK Sualtı Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Yrd. Doç. Dr. Harun ÖZDAŞ, Anadolu bölgesindeki envanter çalışmaları üzerine değerlendirmelerde bulunmuştur. Anadolu, uzun sahil şeritleri, geçmiş kültürlere ait ticaret yolları ve buna bağlı olarak kültürel değişimin en çarpıcı şekilde gerçekleştiği yer olmasından ötürü, sualtı kültür mirası konusunda dünya tarihinin merkezinde yer almaktadır. Son yıllarda Türkiye Batık Envanterine yönelik Ege Bölgesinde gerçekleştirilen araştırmalarda önemli sonuçlara ulaşılmış olup, konferans dâhilinde denizcilik tarihine ilişkin yeni bilgiler sunulmuştur.

Sualtı Kültürel Mirasının Korunması Sözleşmesi Bilimsel ve Teknik Danışma Kurulu 3. Toplantısı

Sualtı Kültürel Mirasının Korunması Sözleşmesi Bilimsel ve Teknik Danışma Kurulu 3. Toplantısı 19 Nisan 2012 tarihinde UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilmiştir. Anılan toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Sualtı Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Yrd. Doç. Dr. Harun ÖZDAŞ gözlemci olarak katılmıştır.

Bilimsel dalış eğitimi, korumanın yerinde yapılması prensibi, 1.ve 2. Dünya Savaşı sırasında batan gemilerin durumu, sualtında bulunan kültür mirasının ve Sözleşmenin daha görünür hâle getirilmesi için işbirlikleri ile yürütülebilecek faaliyetler toplantıda üzerinde durulan konular olmuştur.

Sualtı Kültürel Mirasının Korunması Sözleşmesi İşlevsel Rehber İlkeler Taraf Devletler Çalışma Grubu Toplantısı

Sualtı Kültürel Mirasının Korunması Sözleşmesi İşlevsel Rehber İlkeler Taraf Devletler Çalışma Grubu Toplantısı 24-26 Eylül 2012 tarihleri arasında UNESCO Genel Merkezinde gerçekleşmiştir. Anılan toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Sualtı Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Yrd. Doç. Dr. Harun ÖZDAŞ katılmıştır.

Toplantıda Sözleşmenin İşlevsel Rehber İlkeleri üzerine değerlendirme yapılarak taslak bir metin üzerinde çalışmalar yürütülmüştür. Yapılan tartışmalar kapsamında Sözleşmenin Fonnuna ilişkin düzenlemeler, STK'ların akreditasyonu, devletlerarası işbirliği mekanizması üzerinde ağırlıklı olarak durulmuştur.

Sualtı Arkeolojisi UNITWIN Ağı 1. Toplantısı

Antalya Kemer'de düzenlenen Sualtı Kültür Mirası UNITWIN Ağı 1. Toplantısı, 16-18 Mayıs 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Kemer Belediyesi, Kemer Tanıtım Vakfı, Konya Selçuk Üniversitesi, Honor Frost Vakfı işbirliğiyle düzenlenen toplantıya yaklaşık 30 üniversite ve sivil toplum kuruluşu katılmıştır. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Sualtı Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Yrd. Doç. Dr. Harun ÖZDAŞ katılmıştır.

Organizasyonun ilk gününde Konya Selçuk Üniversitesi tarafından kurulan ve Kemer Belediyesi tarafından yer tahsisi yapılan enstitüsünün temel atma töreni yapılmıştır. Törende Üniversite Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN, UNESCO Sualtı Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi Birimi Temsilcisi Ulriche GUERİN, Kemer Belediye Başkanı Mustafa GÜL ve Arkeoloji Bölüm Başkanı Prof. Dr. Ahmet Adil TIRPAN konuşma yapmışlardır. Toplantı kapsamında Ağın üyelerinin birbirini tanıması sağlanmış, tanıtıcı sunumlar gerçekleştirilmiş ve Ağı yürütülebileceği faaliyetler konusunda ilk değerlendirmeler yapılmıştır.

UNESCO Sualtı Kültürel Miras Sözleşmesi Taraf Devletler Toplantısı ile Bilimsel ve Teknik Danışma Kurulu Toplantısı

UNESCO Sualtı Kültürel Miras Sözleşmesi Taraf Devletler Toplantısı 28-29 Mayıs 2013 tarihleri arasında, Bilimsel ve Teknik Danışma Kurulu Toplantısı ise 30 Mayıs 2013 tarihinde UNESCO Genel Merkezinde düzenlenmiştir. Anılan toplantılara UNESCO Türkiye Millî Komisyonunu temsilen UTMK Sualtı Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Yrd. Doç. Dr. Harun ÖZDAŞ katılmıştır.

Toplantıların öncesinde 27 Mayıs 2013 tarihinde 2001 Sözleşmesinin Geleceği Bilgi Değişimi Günü düzenlenmiştir. Gün kapsamında on beş sunum gerçekleştirilmiş, Sözleşmenin ve sualtı kültürel mirasının kültürlerarası barışçıl diyalog sürecine katkıları üzerinde durulmuş ve konuya ilişkin örnekler değerlendirilmiştir.

Taraf Devletler Toplantısı kapsamında 2011 ve 2012 yıllarında gerçekleşen etkinlikler ile 2013 yılında öngörülen faaliyetler, Bilimsel ve Teknik Danışma Kurulu üye seçimleri, Teknik ve Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiyeleri, STK'ların akreditasyon süreçleri, Sözleşmenin logosunun kullanımı toplantı kapsamında kullanımı öne çıkan konular olmuştur.

Bilimsel ve Teknik Danışma Kurulu Toplantısı kapsamında ise Sekretarya faaliyetleri özetlenmiş ve Kurula yeni katılan temsilcilerle ilk toplantı gerçekleştirilmiştir.

Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması için Alınacak Tedbirlerle ilgili Sözleşme

1970 Sözleşmesi olarak da bilinen Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması için Alınacak Tedbirlerle ilgili Sözleşme, 1960'ların sonunda ve 1970'lerin başında gerek müzelerde gerekse arkeolojik alanlarda hırsızlığın özellikle de güney ülkelerinde artış göstermesi ve kaçakçılık yoluyla edinilmiş veya kaynağı belirsiz olan objelerin arzında yaşanan artış nedeniyle bu alanda ortaya çıkan ihtiyaç sonucunda 12 Ekim - 14 Kasım 1970 tarihleri arasında gerçekleştirilen 26. UNESCO Genel Konferansında kabul edilmiştir. Sözleşmeye devletimiz 1981 yılında taraf olmuştur.

Sözleşme, taraf devletlerin özellikle önleyici tedbirler, koruma düzenlemeleri ve uluslararası işbirliği çerçevesi alanlarında harekete geçmesini gerektirmekte, kültür varlıklarının kanunsuz olarak transferini önleyici eylem ve tedbirler için uluslararası işbirliğini teşvik etmekte ve kültür varlıklarının iadesi için ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde tedbirler geliştirmektedir.

UTMK Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıkları İhtisas Komitesi

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Mehmet KALPAKLI başkanlığında 13 Aralık 2010 tarihinde kültür varlıklarının yasadışı ithal, ihraç ve mülkiyet transferinin önlenmesi ve yasaklanması ile bu eserlerin ait oldukları ülkelere iadelerinin teşvik edilmesi yönündeki çalışmaların ülkemiz açısından önemi göz önünde tutularak kurulan, kendisinin Komite başkanlığından ayrılmasıyla önce Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı Özgür ÖZARSLAN'ın daha sonra Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürü Abdullah KOCAPINAR'ın başkanlığını üstlendiği, Başkan Vekili Prof. Dr. Sibel ÖZEL olan ve 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla üyeleri Prof. Dr. Bilge UMAR, Cem KAHYAĞLU, Yrd. Doç. Dr. Gül PULHAN, Prof. Dr. Kutalmış GÖRKAY, Özgen ACAR, Doç. Dr. Tuğrul KATOĞLU, Doç. Dr. Zeynep ÇİZMELİ ÖĞÜN, Zülküf YILMAZ ve Zeynep BOZ'dan oluşan ve 2012-2013 yıllarında yedi kez Millî Komisyonumuzda toplanan Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıkları İhtisas Komitesi çalışmalarını 2012 ve 2013 yıllarında da aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

Komite, 1970 yılında UNESCO tarafından kabul edilen Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıklarının Ait Olduğu Ülkeye İadesi Sözleşmesi çerçevesinde, yurtdışında bulunan kültür varlıklarının iade çalışmalarında, akademik destek ve danışmanlık sağlanması, eserlerin iade yöntemlerine ilişkin stratejilerin belirlenmesi ve iade süreçlerindeki güncel veya olası eğilimlerin değerlendirilmesi konularında çalışmalarını sürdürmektedir.

UNESCO 1970-1972 Sözleşmeleri ile Türkiye'de Dünya Miras Alanları ve Yasadışı Yollardan Yurtdışına Çıkartılan Eserlerin İadesi Ulusal Çalıştayı

UNESCO ilkeleri ve millî plandaki uygulamalarımız ışığında kamu kurumları, akademik çevreler, medya ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ekseninde bir sinerji yaratılması amacıyla 13 Haziran 2012 tarihinde Millî Komisyonumuzda UNESCO 1970-1972 Sözleşmeleri ile Türkiye'de Dünya Miras Alanları ve Yasadışı Yollardan Yurtdışına Çıkartılan Eserlerin İadesi

Ulusal Çalıştayı düzenlenmiştir. Çalıştay, aralarında üniversiteler, alan yönetimleri, sivil toplum kuruluşları, basın, valilikler, bakanlıklar, belediyeler, büyükelçilikler, alan başkanlıkları, müze müdürlükleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, TİKA, Emniyet Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de bulunduğu geniş bir katılımı gerçekleştirilmiştir.

Çalıştay Katılımcıları

Çalıştay ile UNESCO'nun söz konusu alanlarda belirlediği ilkeler ile ulusal plandaki uygulamaların kamu, akademi ve medya ekseninde karşılıklı bilgilendirme suretiyle de tartışılması, UNESCO'nun anılan alanlarla ilgili toplantı ve çalışma takvimi çerçevesinde yasadışı yollarla yerlerinden edilmiş kültür varlıklarının ait oldukları ülkelere iadeleriyle ilgili olarak gerçekleştirilecek toplantılarda ülkemiz adına kaydedilecek görüşlerin akademik planda zenginleştirilmesi hedeflenmiştir.

Çalıştay ile ilgili ayrıntılı bilgiye resmî internet sayfasından⁸ ulaşılabilmektedir.

Türkiye'nin 1970 Sözleşmesi Üye Devletler Alt Komitesi Üyeliği

Türkiye, 01 Temmuz 2013 tarihinde gerçekleştirilen seçimlerde 2013-2015 döneminde görev almak üzere, beş farklı bölgeden toplam on sekiz üye devletin temsilcilerinden oluşan Alt Komiteye üye seçilmiştir.

Alt Komite, Sözleşmenin amaçlarını teşvik etmek, taraf devletlerce Genel Konferansa sunulan ulusal raporları değerlendirmek, iyi uygulama örneklerini paylaşmak ve Sözleşmenin uygulanmasında taraf devletlere yardımcı olabilecek rehber ilkeler belirlemek, taraf devletleri faaliyetlerden haberdar etmek ve kapasite geliştirmek gibi amaçlarla 20-21 Haziran 2012 tarihinde gerçekleştirilen 1970 Sözleşmesi Taraf Devletler Toplantısında alınan kararlar doğrultusunda kurulmuş olup İhtisas Komitemiz bu süreci izlemektedir.

⁸ http://unesco.org.tr/dokumanlar/duyurular/13haziran_calistayi.pdf

BİLGİ VE İLETİŞİM SEKTÖRÜ

UNESCO Bilgi ve İletişim Sektörü günümüzdeki şekliyle 1990 yılında kurulmuştur. Bilgi ve İletişim Sektörü, İfade Özgürlüğü ve Medya Gelişimi Birimi, Bilgi Toplumlari Birimi, İdari Ofis, İdari Birim ve Genel Direktör Yardımcılığı Ofisi adlı beş ayrı birimden oluşmaktadır.

İletişim Gelişimi için Uluslararası Program (IPDC) ve Herkes İçin Bilgi Programı (IFAP) sektör tarafından yürütölen iki farklı programdır.

Türkiye'nin Bilgi ve İletişim Programı Kapsamında Herkes İçin Bilgi Programı Hükümetler Arası Konseyi IFAP (2013-2017) ve İletişimin Geliştirilmesi Uluslararası Programı Hükümetler Arası Konseyi IPDC (2011-2015) üyeliği bulunmaktadır.

Sektör programının üç önemli stratejik hedefi:

- Özgür bilgi akışını ve bilgiye evrensel erişimi sağlamak,
- Medyada kültürel çeşitliliği, çoğulculuğu ve dünya bilgi ağını desteklemek,
- Herkesin Bilgi ve İletişim Teknolojilerine (ICT) erişimini sağlamak şeklinde belirlenmiştir.

Bu düzenli programlarına ek olarak Bilgi ve İletişim Sektörü, bütçe dışı fonlarla başta Afrika olmak üzere Arap ölkelerinde, Pasifik'te, Asya'da, Latin Amerika ve Karayipler'de çeşitli bölgeler arası, bölgesel ve ulusal projeler uygulamaktadır. Sektör, Birleşmiş Milletler Ajansları, karşılıklı kalkınma ajansları, uluslararası ve bölgesel sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği hâlinde çalışmalarını yürütmektedir.

Bilgi ve İletişim sektörünün en aktif birimlerinden biri olan Bilgi Toplumlari Birimi'ne bağlı olarak çalışmalarını yürüten Dünya Belleği Programı 1992 yılında kurulmuştur. Programın en görünen yüzü Dünya Belleği Kütüğü ise 1995 yılında kurulmuş olup, ilk kaydını 1997 yılında almıştır. Adaylıklar Uluslararası Danışma Kurulunun her iki yılda bir toplanarak belirlenen ölçütler çerçevesinde değerlendirilmelerin ardından Dünya Belleği Kütüğüne kaydedilirler. 1997 yılından 2013 yılına kadarki süreçte anılan kütükte toplamda 102 ölkeden 300 eser bulunmaktadır.

Bilgi ve İletişim Sektörü, 36. Genel Konferansta iki yıllık program önceliklerini "ifade özgürlüğünü desteklemek" ve "bilgi ve iletişim kapasitelerini, bilgiye evrensel erişimi sağlamak için desteklemek" şeklinde ilan etmiştir.

Bilgi ve İletişim Programı, 2011 yılında yapılan 36. Genel Konferansta eylem planını;

- 1) Şiddetten uzak durma ve barış kültürü için gelişim, demokrasi ve diyaloga teşvik etmek ve ifade özgürlüğüne fırsat veren bir çevreyi desteklemek,
- 2) Sürdürülebilir kalkınma için özgür, bağımsız ve çoğulcu medyayı, sivil katılımı ve cinsiyete duyarlı iletişimi kuvvetlendirmek,
- 3) Üye devletlere, vatandaşlarını belgesel mirası içeren bilgiyi korumaları ve bilgiye evrensel erişimlerini sağlayacak zemini hazırlamaları hususunda gerekli desteği sağlamak şeklinde belirlemiş olup, 5-20 Kasım 2013 tarihleri arasında Paris'te gerçekleştirilen 37. UNESCO Genel Konferansı kapsamında ise eylem planlarını:

- a) İfade özgürlüğü, basın özgürlüğü ve güvenli gazeteciliğe elverişli bir çevre geliştirmek, medyada katılım ve çoğulculuğa olanak sağlamak ve sürdürülebilir ve bağımsız medya kurumlarını desteklemek,
- b) Bilgi ve malumatın evrensel erişimi ve korunmasına olanak sağlamak,

şeklinde belirlemiştir.

Dünya Belleği Programı

UNESCO'nun Bilgi ve İletişim Sektörünün "Bilgi Toplamları İnşası" başlıklı temasının altında yer alan Dünya Belleği Programı, çalışma ve etkinliklerini 1992 yılından bu yana sürdürmektedir. Dünya Belleği Programı ilk toplantısını 1993 yılında Polonya'nın Pultusk şehrinde gerçekleştirmiştir ve o tarihten bu yana konunun uzmanları her iki yılda bir düzenli olarak bir araya gelmektedirler. Programın en görünen yüzü olan Dünya Belleği Kütüğü ise 1995 yılında oluşturulmuştur. Oluşturulan Dünya Belleği Kütüğüne ilk kayıt 1997 yılında alınmıştır. Programın amacı, İnsanlığın tarihî, kültürel ve sosyal belleğini oluşturan ve savaşlar başta olmak üzere çeşitli doğal felaketler veya sosyal nedenlerle ortadan kaybolma tehlikesi olan belge ve bilgilerin insanlığın ortak değerleri olarak korunması ve bu korumanın önlemlerinden biri olarak dijital ortamda paylaşılmasını sağlamaktır. Bu amaca yönelik olarak programın:

- 1) Yeryüzünün belgesel mirasının en uygun tekniklerle korunmasını kolaylaştırmak,
- 2) Belgesel mirasa evrensel erişim konusunda yardımcı olmak,
- 3) Belgesel mirasın varlığı ve önemi hakkında dünya çapında farkındalık oluşturmak,

şeklinde özetlenebilecek üç ana hedefi bulunmaktadır.

Küresel çapta belirlenen amacın ulusal düzeyde gerçekleştirilmesini sağlamak üzere Türkiye'nin Dünya Belleği Kütüğüne kaydedilmesi gerekli miraslarının belirleyip önerilmesi UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından yürütülmektedir.

Evliyâ Çelebi Seyahatnâmesi'nin de 18-21 Haziran 2013 tarihleri arasında Kore Cumhuriyeti'nin Gwangju şehrinde 11. Uluslararası Danışma Kurulu tarafından gerçekleştirilen toplantıda kabul edilmesiyle Türkiye'nin eser sayısı dörde, Dünya Belleği Kütüğüne kayıtlı toplam eser sayısı 300'e yükselmiştir.

Türkiye'nin Dünya Belleği Kütüğünde yer alan dört eseri şunlardır:

- 1) Boğaziçi Üniversitesi Gözlem ve Deprem Araştırma Enstitüsü Kandilli Rasathanesi El Yazmaları (2001),
- 2) Boğazköy Hitit Tabletleri (2001)
- 3) İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi İbn-i Sina Yazmaları Koleksiyonu (2003)
- 4) Evliyâ Çelebi Seyahatnamesi (2013) alınmıştır.

UTMK Dünya Belleği İhtisas Komitesi

Dünya Belleği İhtisas Komitesi Ocak 2012 tarihinde Prof. Dr. Şükrü AKALIN'ın başkanlığında kurulmuş olup, AKALIN'ın Yönetim Kurulu üyeliğinden ayrılmasından sonra Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mehmet ÖZ, komite başkanlığını üstlenmiştir. Komitenin Başkan Vekili Prof. Dr. Yaşar TONTA ve 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla üyeleri Abdullah KOCAPINAR, Cem KAH-YAOĞLU, Dr. Haydar YALÇIN, Prof. Dr. Muhittin MACİT, Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN, Prof. Dr. Semih TEZCAN, Doç. Dr. Uğur ÜNAL ve Zülfi TOMAN'dır. 2012-2013 yıllarında 12 kez Millî Komisyonumuzda, bir kez Eskişehir'de toplanan Dünya Belleği İhtisas Komitesi çalışmalarını 2012 ve 2013 yıllarında da aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

Dünya Belleğinde Türkiye Çalıştayı

UTMK Dünya Belleği İhtisas Komitesi, Dünya Belleği Kütüğüne önerilecek yeni eserlerin kararlaştırılıp sunulması maksadıyla 18 Mart 2013 tarihinde Ankara'da "Dünya Belleğinde Türkiye" başlıklı bir çalıştay gerçekleştirmiştir. Açılış ve bilgilendirme konuşmalarının ardından katılımcılar, ihtisas alanları doğrultusunda;

- 1) Tarih, Bilim Tarihi, Felsefe ve İlahiyat Çalışma Grubu,
- 2) Dil ve Edebiyat Çalışma Grubu,
- 3) Sanat Tarihi ve Arkeoloji Çalışma Grubu,
- 4) Dijitalleştirme ve Dijital İnsani Bilimler Çalışma Grubu

şeklinde dört ayrı gruba ayrılarak Dünya Belleği Kütüğüne kaydedilmesini öngördükleri eserler üzerinde değerlendirme yapmışlardır. Yapılan çalışmaların ardından UNESCO Dünya Belleği Programına gelecek dönemlerde sunulmak üzere Dünya Belleği Ulusal Listesi oluşturulmuştur.⁹

Dünya Belleğinde Türkiye Çalıştayı Katılımcılar

⁹ http://unesco.org.tr/dokumanlar/duyurular/dunya_bellegi_calistayi.pdf

Grup Sözcüleri

Dijital Çağda Dünya Belleği: Dijitalleştirme ve Koruma Konferansı

26-28 Eylül 2012 tarihleri arasında Kanada'nın Vancouver kentinde düzenlenen "Dijital Çağda Dünya Belleği: Dijitalleştirme ve Koruma" (The Memory of the World in the Dijital Age: Digitization and Preservation) konferansına Millî Komisyonumuzu temsilen Dünya Belleği İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Yaşar TONTA katılmıştır.

UNESCO ile British Columbia Üniversitesinin UNESCO'nun Dünya Belleği Programının 20. yılını kutlamak ve dijital mirasın korunması konusundaki farkındalığı arttırmak amacıyla düzenledikleri bu konferansa 110 ülkeden 500'ü aşkın kütüphaneci, arşivci, müzeci, bilgililimci, bilgi ve iletişim teknolojisi uzmanı, hukukçu ve çeşitli disiplinlerden uzmanlar katılmıştır. Toplantıda Google ve Microsoft gibi ticari şirketlerin yanı sıra Internet Society ve OCLC gibi kâr amacı gütmeyen sivil toplum kuruluşları da yer almıştır.

Konferansın sonunda yayımlanan Vancouver Bildirgesinde genel olarak UNESCO'nun dijital koruma ve çerçeve ve uygulamalarını gerçekleştirmede daha aktif rol oynaması ve 2003 tarihli UNESCO Dijital Mirasın Korunması Şartı'nda yer alan uygulama ilkelerini güncellemesi öneriler arasında yer almıştır.

UTMK İletişim İhtisas Komitesi

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nabi AVCİ başkanlığında 2010 tarihinde yeniden kurulan, kendisinin Milletvekili seçilerek UTMK'daki görevlerinden ayrılmasıyla önce Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Şükrü AKALIN'ın daha sonra Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mehmet ÖZ'ün başkanlığını üstlendiği Komitenin Başkan Vekili Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR, 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla üyeleri Prof. Dr. Haluk GÜRGEN, Prof. Dr. Haluk ŞAHİN, Prof. Dr. Hamza ÇAKIR, Hasan ERBAY, Dr. Hilmi BENGİ, İbrahim ŞAHİN, Levent SOYSAL, Mehmet KARTAL, Nurullah ÖZTÜRK, ve Yavuz BAYDAR'dır. 2012-2013 yıllarında 14 kez Millî Komisyonumuzda toplanan İletişim İhtisas Komitesi çalışmalarını 2012 ve 2013 yıllarında da aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

Türkiye'de İletişim Alanında Meydana Gelen Gelişmeler Raporu

İletişim İhtisas Komitesi UNESCO Türkiye Millî Komisyonuna sunulmak üzere Türkiye'de iletişim alanında meydana gelen gelişmeler konusundaki raporunu 2012 yılı sonunda anılan komitenin Başkan Vekili Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR başkanlığında, Dr. Hilmi BENGİ, Prof.

Dr. Haluk GÜRGEN ve Prof. Dr. Haluk ŞAHİN'in katılımıyla bir alt komisyon oluşturarak hazırlamışlardır. Anılan raporda 2012'de İletişim, Bölgesel Faktörler, Radyolar, Televizyonlar, Kamu Yayıncısı: TRT, TRT Kanalları, Dijital Platform, Televizyon Yayıncılığı, Televizyon Dizileri, Televizyon İzleme Alışkanlığı, Sinema, 2012 Yılında Türk Sineması, İnternet Medyası, Sosyal Medya, Telif Sorunu, İnternet Yasası, İletişim Eğitimi gibi başlıklar yer almaktadır.

İletişimin Geliştirilmesi Uluslararası Programı Hükûmetler Arası Konseyi Toplantısı

İletişim İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR, 22-23 Şubat 2012'de Paris'te gerçekleştirilen "İletişimin Geliştirilmesi Uluslararası Programı Hükûmetler Arası Konseyi" toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen katılmıştır. UNESCO'nun 21. Genel Konferansı tarafından kurulan ve 39 üye devletten oluşan İletişimin Geliştirilmesi Uluslararası Programı Hükûmetler Arası Konseyine Türkiye, 36. Genel Konferans kapsamında 2 Kasım 2011 tarihinde seçilmiştir.

Açık Erişimde UNESCO Bölgesel İstişare Toplantısı

20-21 Kasım 2013 tarihlerinde UNESCO Almanya Millî Komisyonu ve UNESCO Hollanda Millî Komisyonu tarafından düzenlenen "Açık Erişimde UNESCO Bölgesel İstişare Toplantısı"(UNESCO Regional Consultations on Open Access)'na Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR katılmıştır. Toplantıda genel olarak açık erişimin yaygınlaşması için UNESCO'nun anahtar bir rol üstlenerek bütün ülkelerde bilgiye ulaşmanın bir temel hak olarak kabulü ve benimsenmesi; bu konuda devletlerin gerekli sübvansiyonlarla açık erişime destek vermeleri ve yasal düzenlemelerin hazırlanması ve uygulanması; araştırma ve geliştirme alanlarında özellikle gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerin yayımlara ve araştırma sonuçlarına ulaşabilmeleri için gerekli düzenlemelerin yapılması önerilmiştir.

UTMK UNESCO Uluslararası Anlaşmalar İhtisas Komitesi

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkan Vekili Büyükelçi Sina BAYDUR başkanlığında 27 Eylül 2010 tarihinde "Normatif Enstrümanlar" adıyla yeniden kurulan, adı 10 Mayıs 2011 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında "UNESCO Uluslararası Anlaşmalar" olarak değiştirilen ve 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla üyeleri Yrd. Doç. Dr. Cavid ABDULLAHZADE, Doç. Dr. Esra DARDAĞAN KİBAR, E. Büyükelçi Ömer LÜTEM, Yankı KOCAEFE (2010-2012) ve Serdar ÖZKAN (2012-2013)'dan oluşan ve 2012-2013 yıllarında sekiz kez Millî Komisyonumuzda toplanan UNESCO Uluslararası Anlaşmalar İhtisas Komitesi çalışmalarını 2012 ve 2013 yıllarında da aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

UNESCO Uluslararası Anlaşmaları Hakkında İhtisas Komitesi Raporu

İhtisas Komitemiz, Türkiye'nin taraf olduğu veya olmadığı UNESCO belgeleri hakkında bir rapor hazırlamıştır.

Günümüzde uluslararası hukuk sürekli olarak gelişmekte, uluslararası hukukta yaşanan gelişmeler ve tarihî süreçler sonucunda kabul edilen uluslararası hukuk düzenlemeleri ile devletimizin ve diğer devletlerin bu kapsamda taraf olduğu anlaşmaların sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu durum devletlerin taraf oldukları anlaşmalar çerçevesinde hak ve yü-

kümlülüklerinin iyi bilinmesini ve uluslararası düzenlemeler ile iç hukuk düzenlemelerinin uyumlaştırılmasının sağlanmasını gerektirmektedir. Devletlerin taraf oldukları sözleşmeler çerçevesinde yükümlülüklerini yerine getirmeleri saygınlık, tutarlılık ve gelişmişlik açısından büyük önem taşımaktadır.

UNESCO kurulduğu günden bu yana eğitim, bilim, kültür ile bilgi ve iletişim alanlarında uluslararası işbirliğinin geliştirilmesi yoluyla küresel düzeyde insanlığa hizmet etmektedir. UNESCO hizmetlerinin uluslararası anlaşmalara dayanılarak yürütülüyor olması açısından, UNESCO bağlamında işletilen mekanizmaların, oluşturulan yapıların ve kurumların temelini anılan düzenlemeler teşkil etmektedir. Dolayısıyla, alanında uzman kişilerin dahi UNESCO Anlaşmalarının içeriği hakkında etraflı bilgi sahibi olması zorunludur.

UNESCO Uluslararası Anlaşmalar İhtisas Komitesi, kuruluş amacı bağlamında, UNESCO Anlaşma, Sözleşme ve Protokolleri gibi bağlayıcı nitelikteki düzenlemeleri Türkiye açısından incelemekte ve takip etmektedir. Komite bu çerçevede “Türkiye’nin UNESCO ile ilişkili Normatif Enstrümanların Envanter ve Güncel Politikalarla Uyum-Uyumsuzluğunun İrdelenmesi” adlı bir proje başlatmıştır.

Bu doğrultuda iki aşamalı bir çalışma yürütülmüş, çalışmanın birinci aşamasında taraf olunan anlaşmalara ilişkin bir rapor hazırlanmış, devletimizin taraf olduğu ve olmadığı anlaşmaların ve bunlara ilişkin bilgilerin dökümü yapılmıştır.

Türkiye hâlihazırda 13 UNESCO Sözleşmesi ve Protokolüne taraftır. Devletimizin taraf olmadığı 26 UNESCO Sözleşmesi ve Protokolü bulunmaktadır.

Birinci aşamanın sonuçlandırılması sonrasında, taraf olmadığımız anlaşmalara ilişkin olarak devletimizin gerekçelerine ve güncel durum değerlendirmesine ilişkin inceleme yapılmış ve çalışmaların ikinci aşaması 2013 yılı içinde sonuçlandırılmıştır.

Yapılan incelemede genel itibarıyla söz konusu 26 sözleşme veya protokolün bir kısmının daha kapsamlı düzenlemeler içeren başka anlaşmalara taraf olunması nedeniyle bir kayba neden olmadığı, bir kısmının yeterli sayıda devlet tarafından imzalanmadığından henüz uygulamada olmadığı, bazılarının Türkiye’nin içinde bulunmadığı bölgelere ait bölgesel anlaşmalar olduğu, bazılarının iç mevzuatımızda uyumu sağlamak için kapsamlı değişiklikler gerektireceği, bir kısmının ise devlet politikalarımıza aykırılık teşkil edebileceği tespit edilmiştir.

Hazırlanan rapor Komite Üyelerinin incelemesi ve Yönetim Kurulunun onayından sonra UNESCO Türkiye Millî Komisyonu internet sitesinde¹⁰ yayımlanmıştır.

UNESCO Kategori 2 Merkezleri Hakkında Rapor

Kategori 2 Enstitü ve Merkezlerinin Türkiye’de kurulmasının altyapısına ilişkin alternatifler değerlendirilmiş ve Yönetim Kuruluna sunulmuştur.

UNESCO Kulüpleri Hakkında Yönerge Hazırlığı

UNESCO Kulüpleri Yönergesi hazırlanarak Yönetim Kuruluna sunulmuş ve Yönetim Kurulunun uygun görmesi üzerine UNESCO Türkiye Millî Komisyonu internet sitesinde¹¹ yayımlanmıştır.

¹⁰ http://unesco.org.tr/dokumanlar/ulus/taraf_olmad%C4%B1gimiz_anlasmlar.pdf

¹¹ http://www.unesco.org.tr/dokumanlar/duyurular/kulupler_yonerge.pdf

SEKTÖRLER VE KOMİTELER ARASI İŞBİRLİĞİ

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Büyük Buluşması

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Büyük Buluşması, Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ve İhtisas Komiteleri üyeleri ve uluslararası davetlilerden oluşan yaklaşık 200 kişilik bir heyetin katılımıyla 16-17 Kasım 2012 tarihlerinde Antalya’da gerçekleştirilmiştir.

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Büyük Buluşması adıyla UTMK tarihinde ilk kez gerçekleştirilen toplantının amacı; bir yandan 2011 yılındaki 36. Genel Konferansı değerlendirmek diğer yandan 2013 yılında yapılacak olan 37. Genel Konferansa hazırlanmak olarak belirlenmiştir. Bu temel amacın yanı sıra toplantı sayesinde Millî Komisyonumuzun kısa, orta ve uzun vadeli proje ve hedeflerinin Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ve İhtisas Komiteleri üyelerimizin bir arada bulunduğu bir ortamda değerlendirilmesi sağlanmıştır.

Toplantıya UNESCO Genel Direktörlüğünden Millî Komisyonlar ve Sivil Toplum Bölümü Direktörü Genc SEITI katılarak, Millî Komisyonlar ile Genel Direktörlük ilişkilerini değerlendiren bir konuşma yapmıştır. SEITI, “UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Büyük Buluşması” izlenimlerini unesco.int¹² sayfasına da taşımış olup, aynı zamanda 16 Kasım tarihinin UNESCO’nun 67. kuruluş yıldönümü olması vesilesiyle memnuniyetlerini ifade etmiştir. Sunumunda, UNESCO öncelikleri ile Millî Komisyonlar ve Sivil Toplum Kuruluşları işbirliğini vurgulamıştır.

Toplantıda ayrıca, kültürel miras alanında uluslararası uzman kuruluş olan ICOMOS ve doğal miras alanında uzman kuruluş olan IUCN temsilcileri ile Dünya Miras Komitesi üyelerinden üç devlet temsilcisinin de katıldığı bir panel gerçekleştirilmiştir.

Bu toplantı çerçevesinde UNESCO Türkiye Millî Komisyonuna katkı sağlayan her düzeydeki üyelerimizin bir araya gelerek farklı sektörler altında ve daha ayrıntılı uzmanlık birikimleriyle yürütülen UNESCO çalışmalarını daha genel hatlarıyla ve karşılıklı bilgi akışı içinde tartışmaları sağlanmış olup, bu tartışmaların sonucunda iki yılda bir gerçekleştirilen UNESCO Genel Konferanslarına Millî Komisyonumuzun daha hazırlıklı katılımı hedeflenmiştir. Nitekim, 2013 yılında gerçekleştirilen UNESCO 37. Genel Konferansında Millî Komisyonumuz katılım ve katkı düzeyi gözlenebilir derecede artmıştır.

UNESCO Millî Komisyonlar ve Sivil Toplum Bölümü Direktörü Genc SEITI

¹² http://www.unesco.org/new/en/member-states/single-view/news/turkey_consultative_meeting_of_the_turkish_national_commission_for_unesco/#.Uvxsz9Hxt2s

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Büyük Buluşması Katılımcılar Toplu Hâlde

13 Şubat 2012 Dünya Radyo Günü Paneli

25 Ekim-10 Kasım 2011 tarihleri arasında toplanan 36. Genel Konferansının 3 Kasım 2011 tarihinde Birleşmiş Milletler Radyosunun ilk yayına başladığı gün olan 13 Şubat'ı Dünya Radyo Günü olarak kabul ve ilan etmesi üzerine UNESCO Türkiye Millî Komisyonu hizmet binasında UTMK Kültürel İfadelerin Çeşitliliği ve İletişim İhtisas Komitelerinin işbirliği ile "13 Şubat Dünya Radyo Günü Paneli" gerçekleştirilmiştir.

Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI, UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve TRT Radyo Dairesi Başkanı Arif KOYUNCU'nun açılış konuşmalarını yaptıkları panelde, radyo yapımcısı Dr. Sibel NART, "Türkiye'de Kamusal Radyo Yayıncılığı" başlıklı bir konuşma yapmıştır. Sayın NART'ın ardından söz alan Doç. Dr. Serhan ADA, Adalet AĞAOĞLU ve Ömer MADRA sırasıyla "Özel Radyo ve Özgür Radyo", "Radyo Yayını ve TV Yayını" ve "Bağımsız bir Radyo Neden Vazgeçilmezdir" başlıklı konuşmalarını yaparak, radyonun önemine değinmişlerdir. Bu bağlamda radyonun küresel iletişim ağlarının kıyısında veya dışında kalan küçük toplulukların yanı sıra okuryazar olmayanların, yoksul ve düşkünlerin, gelişmemiş veya gelişmekte olan bölgelerde kendilerini ifade etme güçlüğü çeken kadınların, gençlerin ve engellilerin bilgi ve iletişim aracı olarak dikkat çekerken, merkezî ve tek-tipleştirici uygulamaların karşısında bağımsızlaştırıcı ve özgürleştirici bir rol oynadığına da değinilmiştir.

13 Şubat 2013 Dünya Radyo Günü Paneli

UTMK İletişim İhtisas Komitesi ve Kültürel İfadenin Çeşitliliği İhtisas Komitesi işbirliğinde gerçekleştirilen, İletişim İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Mehmet ÖZ'ün açılış konuşmasını yaptığı 13 Şubat 2013 Dünya Radyo Günü Panelini İletişim İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR yönetmiştir.

Panelde spor sunucusu ve yazarı Orhan AYHAN, TRT Haber Dairesi Eski Başkanı Ülkü KURANEL, Radyo ODTÜ program sunucusu Ege KAYACAN, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mehmet Sezai TÜRK yeni medya ve radyo hakkında konuşmalar yapmıştır. Katılımın yüksek olduğu panelin kapanışında UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, sesin söze, sözün kelimeler ve cümlelere, cümlelerin hikâyelere daha birçok sanata dönüşmesinde sözlü iletişimin, dolayısıyla radyo gibi iletişim araçlarının ve bu kapsamda günün önemine vurgu yapan bir konuşma yapmıştır.

Sivil Toplum Kuruluşları ile Bilgi Paylaşımı ve İşbirliği Çalıştayı

36. Genel Konferansta öne çıkan “Açık UNESCO” kavramı doğrultusunda ulusal düzeyde farkındalık yaratmak, Sivil Toplum Kuruluşlarının UNESCO süreçlerine katılımını sağlamak ve UNESCO’ya akreditasyon sürecini tartışmak maksadıyla 31 Mayıs 2013 tarihinde Ankara’da Sivil Toplum Kuruluşları ile Bilgi Paylaşımı ve İşbirliği Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizde çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren Sivil Toplum Kuruluşları ulusal ve uluslararası düzeyde çalışmalar yapmaktadır. Bu Çalıştayın amacı, Sivil Toplum Kuruluşlarını UNESCO terminolojisi ve sektörleri ile tanıştırmak, uluslararası alana açılmalarını teşvik etmek ve UNESCO ile buluşturmadır. Sivil Toplum Kuruluşlarının başarılı çalışmalarını UNESCO üzerinden Dünya’ya tanıtmak, anlatmaktır. Temel konu ülkemizdeki Sivil Toplum Kuruluşlarının UNESCO süreçlerine dâhil olmalarını sağlamaktır. Çalıştay sonucunda, UNESCO ve Sivil Toplum Kuruluşları arasındaki işbirliğinin artırılmasını sağlamak ve ortak konularda daha verimli çalışmaktır.

Sivil Toplum Kuruluşları ile Bilgi Paylaşımı ve İşbirliği Çalıştayı

Kültürel Miras Aktarımı: 81 İl 81 Öğretmen

Kültürel mirası korumanın ilk ve önemli adımı onun farkına varmak, var olduğunu bilmektir. Unutulan ve bilinmeyen bir mirasın korunması da imkânsızdır. Kültürel mirası unutulmaktan ve bilinmezlikten kurtaran araç ise kuşaktan kuşağa aktarımdır. Çağdaş kent ortamında dededen toruna anadan kıza kuşaklar arasındaki kültür aktarımı yavaşlamış, hatta çok sınırlı hâle gelmiştir.

Bu aşamada eğitim kurumlarımızın rol üstlenmesi, müfredatını ve eğitim hedeflerini buna göre belirlemesi gerekmektedir. Sözlü aktarımların azaldığı ve geleneksel kültür aktarım biçimlerinin ortadan kalkmakta olduğu dünyanın yeni düzeninde kültür aktarımında asıl görev eğitim kurumlarına ve öğretmenlere düşmektedir. Bu nedenle eğitim müfredatını buna göre yenilenmesinin yanında hizmet içi eğitimlerle öğretmenlerimize kültürel miras duyarlılığı kazanması son derece önemlidir. 10-11 Mayıs 2013 tarihlerinde Millî Eğitim Bakanlığı ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu işbirliği ile Türk Dünyası Kültür Başkenti Eskişehir’de Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI’nın katılımıyla gerçekleştirilen “Kültürel Miras Aktarımı: 81 İl 81 Öğretmen” etkinliği bu anlamda ve muhtevada bir ilk olarak bu tür yeni projelere öncülük etmiştir.

Programa dâhil olan öğretmenlerimizin kültürel miras duyarlılıklarına bir anlamda teşekkür edilen bu proje sayesinde kültürel miras farkındalığının bütün öğretmen ve öğrencilerimizi içine alarak genişleyeceğinin iz ve işaretleri şimdiden ortaya çıkmıştır.

Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI Eskişehir Öğretmen Evi'nde düzenlenen toplantıda 81 ilden gelen öğretmenlerle bir araya gelmiştir. Toplantı vesilesiyle UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ tarafından UNESCO ve Kültürel Miras konulu konferans verilmiştir.

Etkinlikteki sosyal ve eğitsel program süresince 81 ilden gelen öğretmenler Eskişehir kültürü ve tarihinin yanı sıra yerel yönetici ve akademisyenlerle bir araya gelmiş, tarihi ve turistik gezilerin yanı sıra, Eskişehir'in UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras ve Türk Dünyası Kültür Başkentlikleri hakkında bilgilendirilmiştir.

Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI, UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve projeye katılan öğretmenlerle

Sosyal Dönüşüm, Biyoetik ve Kamu Politikaları Konferansı

Etik kuralların yasal düzenlemelere yansımaları sağlayabilmek amacıyla karar vericiler, uzmanlar ve genel olarak halk arasında biyoetik ilkelerinin teşvik edilmesi gerekmektedir.

Üye ülkelerin biyoetik kapasitelerini geliştirmelerine katkı sağlamak ve Ulusal Biyoetik Kurulların çalışmalarını desteklemek bu alanda ilerleme kaydedebilmek için gereklidir. Diğer taraftan, kamu biyoetik politikalarının başarılı olabilmesi ve kapasitenin yaratılması sadece hükûmet düzeyinde değil uzman, öğrenci ve halk nezdinde de gerçekleştirilmelidir.

Çağımız coğrafyasında yaşanan ciddi sosyal dönüşümü dikkate alan, insan haklarına ve insan onuruna saygılı bir yönetim şeklinin benimsenmesi, geleceğin şekillenmesi için oluşacak kamu politikalarında bütün paydaşların katılımı, toplumun doğru bilgiye erişmesi, doğru soruları sorabilmesi ve kamu politikalarının oluşturulmasına katkı vermesi beklenmeli, bu soruların tartışılması için ise aynı anda doğru bir etik çerçevenin çizilmesi gerekmektedir.

Anılan çerçevenin kapsamlı ve etkin şekilde çizilmesi için farklı disiplinler ve grupların katkısına ihtiyaç bulunmaktadır.

Bu sebeplerle ve konunun çok disiplinli yapısı göz önünde bulundurularak Biyoetik, Felsefe, İnsan Hakları, MOST ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitelerinin işbirliğinde 12- 13 Nisan 2012 tarihlerinde, "Sosyal Dönüşüm, Biyoetik ve Kamu Politikaları Konferansı" dü-

zenlemiştir. Konunun farklı boyutlarını incelemek üzere farklı disiplinlerden ulusal ve uluslararası uzmanlar toplantıda bir araya getirilmiştir. Toplantıya ayrıca UNESCO'yu temsilen UNESCO Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Bölümü Müdürü Saniye Gülser CORAT, UNESCO Kahire Ofisi Program Uzmanı Orio IKEBE, UNESCO Uluslararası Biyoetik Komitesi Başkanı Stefano SEMPLICI konuşmacı olarak katılmışlardır. Toplantının çıktıları ve yapılan sunumlar Türkçe ve İngilizce olarak toplantı öncesinde basılmış ve katılımcılara dağıtılmıştır.

UNESCO Uluslararası Biyoetik Komitesi Başkanı Stefano SEMPLICI

Gaziantep Sığınmacı Kampları Ziyareti

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, 28 Şubat-01 Mart 2013 tarihleri arasında UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, MOST İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Akif KİREÇCİ, MOST İhtisas Komitesi Üyeleri Prof. Dr. Servet ÖZDEMİR ve Dr. Cengiz BUCAK, Yönetim Kurulu Üyesi ve İnsan Hakları İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Harun TEPE, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Aylin GÖRGÜN BARAN, Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Yrd. Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL ile UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Genel Sekreter Vekili Sema DİNÇER'den oluşan bir heyet ile temel insan hakları, toplumsal cinsiyet eşitliği, herkes için eğitim ve somut olmayan kültürel miras aktarımı gibi UNESCO'nun yakından ilgilendiği alanlardaki durumlarını yerinde görmüş ve yöneticilerle bilgi alış verişinde bulunmuşlardır.

Türkiye Cumhuriyeti devleti, valilikler, AFAD, kaymakamlıklar ve belediyeler marifetiyle Suriyeli misafirler için olağanüstü bir çabayla çok ciddi maddî ve insanî kaynaklar ayırarak dünyanın başka yerlerinde görülmeyecek derecede iyi şartlarda bir yaşam ortamı hazırlamıştır. Yetkililer bu şartların sürdürülmesi için ellerinden geleni yapmaktadırlar.

Söz konusu yardım ve organizasyon faaliyetlerinin 650 milyon dolar olarak ifade edilmesine rağmen Gaziantep Valisi hesaplanmayan diğer harcamalarla birlikte bu rakamın 2 milyar dolar civarında olduğunu tahmin ettiklerini ifade etmiştir.

Yapılan incelemeler sonucunda Suriyeli sivilinlerin ülkede yaşanan iç savaş yüzünden canlarını kurtarmak üzere yaşadıkları topraklardan ayrılmak zorunda kaldıkları, geride bıraktıkları evlerinin ve ailelerinin ne durumda olduğunu bilmedikleri anlaşılmaktadır.

Kamplarda yaşayan Suriyelilere günde üç öğün sıcak yemek verilmektedir. Yemekler sıra ile dağıtılmaktadır. Bazı kamp sakinleri hazır yemek yemek istemediklerini, sırada beklemek istemediklerini ifade ederek şikâyetlerde bulunmuşlardır. Kamp yönetimleri mümkün olduğu

durumlarda ailelere sebze ve et gibi gıdaları tedarik ederek çadırlarda yemek yapmalarına müsaade etmektedirler. Bu tür uygulamaların aile içinde kültürel mirasın kısmen de olsa aktarımına devamına katkıda bulunduğu değerlendirilmiştir.

Kamplarda Türk yetkililerin büyük destekleriyle okul çağındaki çocukların eğitimi için ayrı binalar veya çadırlar/konteynırlar hazırlanmış ve (kamplarda yaşayan) Suriyeli öğretmenlerin veya öğretmenlik yapabilecek nitelikte eğitilmiş kimselerin desteğiyle örgün eğitim çalışmaları başlatılmıştır. Bu imkânlardan özellikle ilkokul düzeyindeki bütün çocukların faydalandığı görülmüştür.

UTMK heyeti, göç, eğitim, kültürel miras aktarımı, toplumsal cinsiyet eşitliği gibi konular etrafında kamplarda yaptığı görüşme ve gözlemler sonunda Türkiye Cumhuriyeti tarafından sağlanan imkânların iyi düzeyde olmasına karşılık, artarak devam eden göçe ve göçün nedenlerine yönelik uluslararası toplumun daha fazla duyarlılığına ihtiyaç olduğunun UNESCO çerçevesinde paylaşılması gerekliliğinin, UTMK'nın bu tür ziyaretleri periyodik olarak ve farklı aktörlerle sürdürmesinin ve dünya kamuoyunun dikkatini burada yaşanan drama daha çok çekecek faaliyetler yürütülmesin öneminin altını çizmiştir.

Kamplarda yaşayan Suriyelilere günde üç öğün sıcak yemek verilmektedir. Yemekler sıra ile dağıtılmaktadır. Bazı kamp sakinleri hazır yemek yemek istemediklerini, sırada beklemek istemediklerini ifade ederek şikâyetlerde bulunmuşlardır. Kamp yönetimleri mümkün olduğu durumlarda ailelere sebze ve et gibi gıdaları tedarik ederek çadırlarda yemek yapmalarına müsaade etmektedirler. Bu tür uygulamaların aile içinde kültürel mirasın kısmen de olsa aktarımına devamına katkıda bulunduğu değerlendirilmiştir.

Kamplarda Türk yetkililerin büyük destekleriyle okul çağındaki çocukların eğitimi için ayrı binalar veya çadırlar/konteynırlar hazırlanmış ve (kamplarda yaşayan) Suriyeli öğretmenlerin veya öğretmenlik yapabilecek nitelikte eğitilmiş kimselerin desteğiyle örgün eğitim çalışmaları başlatılmıştır. Bu imkânlardan özellikle ilkokul düzeyindeki bütün çocukların faydalandığı görülmüştür.

UTMK heyeti, göç, eğitim, kültürel miras aktarımı, toplumsal cinsiyet eşitliği gibi konular etrafında kamplarda yaptığı görüşme ve gözlemler sonunda Türkiye Cumhuriyeti tarafından sağlanan imkânların iyi düzeyde olmasına karşılık, artarak devam eden göçe ve göçün nedenlerine yönelik uluslararası toplumun daha fazla duyarlılığına ihtiyaç olduğunun UNESCO çerçevesinde paylaşılması gerekliliğinin, UTMK'nın bu tür ziyaretleri periyodik olarak ve farklı aktörlerle sürdürmesinin ve dünya kamuoyunun dikkatini burada yaşanan drama daha çok çekecek faaliyetler yürütülmesin öneminin altını çizmiştir.

UTMK Heyeti Suriyeli Sığınmacılar ile

BÖLGESEL VE ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

Alevi Bektaşî Ritüeli Semah ve Mevlevî Sema Törenleri

2003 yılında kabul edilen ve 2013 yılında 10. Yılı kutlanan Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesinin İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesinde yer alan Mevlevî Sema Törenleri ile Alevi Bektaşî Ritüeli Semah, Millî Komisyonumuz destek ve işbirliği ile 10. Yıl kutlamaları çerçevesinde Fransa Dünya Kültürler Evi'nin 17. Festival programına dâhil edilmiş bu kapsamda Türkiye'den Sema ve Semah gruplarını Paris'e davet edilmiştir.

Alevi Bektaşî Ritüeli Semah Afîşi

Millî Komisyonumuzun katkılarıyla Semah törenleri Louvre Müzesi Auditorium'da 13 ve 14 Nisan 2013 tarihinde, T.C. Başbakanlık Tanıtma Fonu tarafından desteklenen Sema törenleri 28 Haziran 2013 Cuma ve 29 Haziran 2013 Cumartesi günleri Paris Bastille Operasında gerçekleştirilmiştir.

Louvre Müzesi ve Bastille Operası gibi gerek Paris'in gerek dünyanın tanınır, önemli kültür ve gösteri merkezlerinde özgün biçimleriyle icra edilen miraslarımız, yaklaşık 1500 kişi tarafından ilgiyle izlenmiştir.

Mevlevî Sema Törenleri Afîşi

Somut Olmayan Kültürel Miras Güneydoğu Avrupa 6. Bölgesel Semineri

Somut Olmayan Kültürel Miras Güneydoğu Avrupa 6. Bölgesel Semineri, Yunanistan'ın Başkenti Atina'da 10-11 Mayıs 2012 tarihleri arasında bölge ülkelerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Anılan toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Raportörü Dr. Selcan GÜRÇAYIR katılmışlardır.

Toplantının ilk bölümünde, Yunanistan, Arnavutluk, Bulgaristan, Hırvatistan, GKRY, İtalya, Makedonya, Moldova, Karadağ, Romanya, Sırbistan, Slovenya ve Türkiye'den uzmanlar Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesinin kabul edilmesinden bu tarafa ülkelerinde somut olmayan kültürel miras ile ilgili olarak yapılan etkinliklerden, koruma planlarından, yasal düzenlemelerden bahsetmişlerdir.

Toplantının ikinci kısmı çok uluslu dosyalar, uluslararası projeler ve örnek olaylara ayrılmıştır. Toplantı kapsamında ayrıca yıl içerisinde gerçekleştirilebilecek etkinlik önerileri ile farkındalık yaratmaya yönelik yaklaşım, yayın ve faaliyetler değerlendirilmiştir. Değerlendirmeler sonucunda üzerinde uzlaşıya varılan hususlar toplantının sonuç raporuna yansıtılarak karara bağlanmıştır. Somut Olmayan Kültürel Miras Güneydoğu Avrupa 7. Bölgesel Seminerinin 2013 yılında Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da yapılması kararlaştırılmıştır.

Türkiye-Kazakistan Ortak Müzik Etkileşimi Projesi

Millî Komisyonumuz, TÜRKSOY Üyesi Ülkeler Millî Komisyonları Yıllık Toplantılarında vurgulanan daha fazla işbirliği imkânları yaratılması düşüncesini uygulamaya dönüştürmek amacıyla Güneydoğu Avrupa Ülkeleri ile yürüttüğü ve sonuçlandırdığı projelerin benzerlerini TÜRKSOY Üyesi Ülkeler ile de gerçekleştirme kararı almıştır.

UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine ortak dosya hazırlamak ve iki ülke arasındaki ilişkileri güçlendirmek amacıyla, TÜRKSOY ile yürütülen görüşmeler sonucu Türkiye-Kazakistan Ortak Müzik Etkileşimi üzerine bir alan araştırma projesi yapılması Yönetim Kurulumuzca uygun bulunarak hayata geçirilmiştir. Projenin Türkiye ve Kazakistan alan araştırmaları başarıyla tamamlanmıştır.

Türk ve Kazak Araştırma Ekibi alan çalışması yaparken

Proje kapsamındaki Türkiye alan çalışmaları 24 Haziran-02 Temmuz 2012 tarihleri arasında Elazığ, İzmir, Aydın, Kırşehir ve Ankara'nın Çubuk ilçesinde gerçekleştirilmiş olup, Kazakistan

alan çalışmaları ise 14-19 Eylül 2012 tarihleri arasında Kazakistan'da Astana ve Karaganda şehirlerinde gerçekleştirilmiştir.

Projenin alan araştırması sonuçlarını içeren özgün makaleler, görsel ve işitsel ekleri, nota ve diğer çizimler Millî Komisyonumuza iletilmiş olup, yakın zamanda gerekli redaksiyonların yapılmasından sonra Türkçe, Kazakça ve İngilizce olarak Millî Komisyonumuz tarafından yayımlanacaktır.

Birleşmiş Milletler İttifakı İştirakçiler Forumu

Birleşmiş Milletler İttifakı İştirakçiler Forumu 30 Mayıs- 1 Haziran 2012 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. B.M. Genel Sekreteri Ban KI-MOON ve Başbakanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'ın eş başkanlığında gerçekleşen toplantıya 70 devlet, 15 uluslararası örgüt ile çok sayıda özel sektör ve sivil toplum kuruluşunun temsilcileri katılım sağlamıştır. Anılan toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Mehmet KALPAKLI ve MOST İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. M. Akif KİREÇCİ katılmışlardır.

3. TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları Toplantısı

İlki 2010 yılında Ankara'da, ikincisi 2011 yılında Kazan'da, üçüncüsü 13-14 Eylül 2012 tarihlerinde Astana'da yapılan TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Temel Bilimler İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Zeki KAYA, Somut Olmayan Kültürel Miras Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ, Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Prof. Dr. Şeref BOYRAZ katılmışlardır.

Toplantıya Kazakistan Cumhuriyeti, Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti, Türkmenistan Cumhuriyeti, Altay Cumhuriyeti (Rusya Federasyonu), Tuva Cumhuriyeti (Rusya Federasyonu), Saha Cumhuriyeti (Rusya Federasyonu) Millî Komisyonları Başkanları/Genel Sekreterleri; Kazakistan Cumhuriyeti, Kırgızistan Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti, Başkırtdistan Cumhuriyeti (Rusya Federasyonu), Tataristan Cumhuriyeti, Hakasya Cumhuriyeti (Rusya Federasyonu), Saha Cumhuriyeti (Rusya Federasyonu), Gagavuz Yeri Özerk Bölgesi (Moldovya Cumhuriyeti), Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kültür ve eğitim ilgili bakanlıkları ve devlet kurumları başkanları/temsilcileri; TÜRKSOY üyesi UNESCO ile ilişkilendirilmiş okullar ve kulüpleri program komiteleri koordinatörleri tarafından katılım sağlanmıştır.

Davet edilen saygın temsilciler arasında Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi (Türk Konseyi - TDİK) Genel Sekreteri Halil AKINCI, TÜRKSOY Genel Direktörü D. KASEINOV, Officer of the Order of Academic Palms madalyası sahibi, Fransa'nın tanınmış profesörü A. FİSCHLER, UNESCO Almata İşbirliği Ofisi Başkanı S.LAZAREV, UNESCO Taşkent Ofisi Başkanı J.ESPİNAL, Orta Asya Çalışmaları Uluslararası Enstitüsü Direktörü Sh.MUSTAFAEV yer almışlardır.

Gözlemciler arasında başkanlığını Yönetici Sekreter G.ORDZHONİKİDZE'nin yaptığı Rusya Federasyonu UNESCO Komisyonu Delege Heyeti ve Yunus Emre Vakfı isimli Türk Kültür Merkezinin temsilcileri yer almıştır.

TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları III. Toplantısı çerçevesinde Millî Komisyonlar arası işbirliği imkânlarının değerlendirildiği genel kurul toplantısının yanında, V. So-

mut Olmayan Kültürel Miras Semineri, I. Kültürel ve Doğal Miras Semineri ve I. Dünya Belleği Semineri gerçekleştirilmiştir.

Bu seminerler kapsamında;

- Türk dünyası doğal ve kültürel miraslarının kaydının şekillendirilmesi,
- Türk dünyası somut olmayan kültürel miras elemanlarına ilişkin kayıtların güncellenmesi ve İnsanlığın Somut Olmayan Mirası Temsilî Listesi'ne sunulmak üzere ortak çok uluslu dosyaların tespiti,
- Türk dünyası dokümental miras unsurlarının kaydının şekillendirilmesi ve UNESCO Dünya Dokümental Miras (Dünya Belleği Listesi)'ne sunulmak üzere ortak çok uluslu dosyaların tespiti konuları görüşülmüştür.

Toplantı kapsamında ayrıca, UNESCO ile ilişkilendirilmiş okulları ve kulüpleri katılımıyla "genç neslin ahlak ve etik eğitiminde UNESCO ile ilişkilendirilmiş okullar ve kulüpler ile Türkçe konuşan devletler ve bölgeler etnokültürel organizasyonlarının rolü" gayri resmî toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Esas hedefi Organizasyonun temel alanlarında TÜRKSÖY üyesi devletler UNESCO Millî Komisyonları ve Komiteleri arasında işbirliğini geliştirmek olan toplantı boyunca sürdürülen tartışmaların; 2010 yılında Ankara'da, 2011 yılında Kazan'da yapılan önceki TÜRKSÖY üyesi ülkeler UNESCO Millî Komisyonları ve Komiteleri Toplantıları ile Türkçe Konuşan Devletler İşbirliği Konseyi Bışkek Zirvesinde kabul edilen İnsani İlişkilerin Geliştirilmesi Deklarasyonunun sonucu olarak katılımcılar, ortaklık ve karşılıklı destek ruhuyla UNESCO'nun çalışma alanlarında TÜRKSÖY üyesi devletler arasında işbirliğinin üye devletlerin sivil toplumları arasındaki ilişkilerin yaygınlaştırılması da dâhil olmak üzere bazı tavsiye kararları benimsemişlerdir.

2. Uluslararası Bakü İnsani Forumu

2. Uluslararası Bakü İnsani Forumu Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de 4-5 Ekim 2012 tarihlerinde gerçekleşmiş, Forumu Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Harun TEPE katılmıştır.

Azerbaycan Devlet Başkanı İlham ALİYEV ve Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Vladamir PUTİN'in himayelerinde düzenlenen Forumu 60 ülkeden 718 kişi katılmıştır. Katılımcılar arasında Nobel Ödülü kazanmış bilim adamları, eski devlet başkanları, devletlerin UNESCO Nezdindeki Daimi Temsilcileri, politikacılar, büyükelçiler, bilim adamları ve basın mensupları başta gelmektedir. Forum küreselleşme sürecinin, bilim ve teknolojiye değişimlerin insanlığın, toplumun ve uygarlığın dönüşümüne yol açtığını vurgulayarak gelişen toplumlardaki insani sorunlara dikkat çekmeyi ve sorunlara çözüm önerileri geliştirmeyi amaçlamıştır.

Forum kapsamında aşağıdaki konularda sekiz yuvarlak masa toplantısı düzenlenmiştir: Ekonomik Gelişmenin İnsani Yanları, Kesişen Teknolojiler ve Geleceğin Ana çizgileri, Modern Kitle İletişim Araçları ve Tehditler, Post-modern Kültürde Geleneksel Değerler Sistemi, 21. Yüzyılda Küreselleşme Sürecine Yeni Metodolojik Yaklaşımlar, Teknolojiler, Modern Tıp Hakkındaki Görüşün Değişmesi ve Moleküler Biyoloji, Çokkültürlülük ve Kültürel Kendilik Bilinci, Toplum Hayatında Çokkültürlülük.

Bakü Uluslararası İnsani Forumu, toplantının dilleri olan Azerbaycan Dili, Rusça ve İngilizce dillerinde kaleme alınmış bir bildirinin yayınlanmasıyla sona ermiştir. Forum, ekonomik ve teknolojik gelişmelerin insanla ilgili boyutlarının vurgulanması, küreselleşmenin sağladığı imkânların ve yol açtığı sorunların/tehditlerin gösterilmesi, ekonomik değerlerin yanında ya da karşısında kültürel değerlerin hatırlatılması, Türkçe konuşan ülkeler arasında kültürel diyalogun ve işbirliğinin geliştirilmesi, UNESCO'nun barış içinde birlikte yaşama hedefinin gerçekleşmesine katkı sağlama açılarından katılımcılarca başarılı bulunmuştur.

Kültür: Kalkınma için Köprü İnisiyatifi Çerçevesinde Balkan Köprüleri Konuşuyor “Meriç Köprüsü Konuşuyor” Toplantısı

UNESCO'nun Kültür Kalkınma için Köprü İnisiyatifi kapsamında düzenlenen Balkan Köprüleri Konuşuyor etkinliğinin ilki, Edirne'de “Meriç Köprüsü Konuşuyor” başlığı ile 24-25 Kasım 2012 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. UNESCO Venedik Ofisi, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Edirne Valiliği, Edirne Belediye Başkanlığı, Bahçeşehir Üniversitesi, Balkanika Vakfı ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun işbirliğiyle düzenlenen toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Genel Sekreter Yardımcısı Vekili İrem ALPASLAN katılmıştır.

Etkinlik, sabah ve öğleden sonra gerçekleştirilen uzman oturumları ile akşam gerçekleştirilen kültürel etkinlikler şeklinde planlanmış, toplantı kapsamında üç oturum gerçekleştirilmiştir. Toplantının “Sosyal Bütünlük ve Barış İçin İtici Güç Olarak Kültür” başlıklı birinci uzman oturumunda Hırvatistan, Makedonya, Arnavutluk ve Türkiye'den katılımcılar tarafından sunumlar gerçekleştirilmiştir. Bu oturumda Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürü Dr. Abdurrahman ÇELİK tarafından kültür endüstrileri, yaratıcı ekonomiler ve ülkemizdeki durum konusunda sunum gerçekleştirilmiştir. Oturumda yeni yaklaşımlar çerçevesinde özellikle Avrupa'da kültür endüstrisi ve yaratıcı ekonomilerin artan önemi üzerinde durularak kültürel istatistiklerin kapasite geliştirme çalışmaları yürütmek ve stratejik planlamalar yapmak için gerekliliği vurgulanmıştır. İnsan hakları, dönüşümler gibi konularda dinamizmin kültürel çeşitliliğe etkisi hakkında konuşmalar yapılmış ve sanatçıların statüsünün ve hareketliliğinin çeşitliliğin temini açısından önemli olduğu ifade edilmiştir.

Toplantının “Nehirler, Şehirler, Tarih - Belediye Başkanları Arasında bir Tartışma” başlıklı ikinci oturumu bölgeden belediyelerin yanı sıra Venedik Ofisi ve TÜRSAB temsilcilerinin katılım ve sunumlarıyla gerçekleştirilmiştir. İkinci oturumda Belediye temsilcileri tarafından şehirleri hakkında ayrıntılı bilgi paylaşımında bulunulmuş, sınırları içerisinde bulunan tarihi eserler, yapılar ve şehirde yapılan etkinlikler, sürmekte olan restorasyon çalışmaları hakkında bilgi verilmiştir. Tarihi Kentsel Peyzaja İlişkin Tavsiye Kararı üzerinde durularak uygulamadaki yansımaları hakkında tartışmalar yapılmıştır. İkinci Oturumun ardından Etkinliğin resmî açılışı için Meriç Nehri yanındaki etkinlik alanına hareket edilmiş, resmî açılış, açılış konuşmaları sonrasında dans ve müzik gruplarının gösterileri ve etkinlik çerçevesinde Edirne'ye hediye edilen 3 boyutlu animasyonun izlenmesi ile tamamlanmıştır.

“Tarihi Eve Geri Getirmek: Kültür Varlıklarının İadesi Yoluyla Uzlaşma” başlığı ile gerçekleştirilen son oturumda iki örnek vaka değerlendirilmesi üzerinde durulmuştur. Örnek-

lerden biri Boğazköy Sfenksinin iadesi hakkında Kültür ve Turizm Bakanlığını temsilen Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Kaçakçılıkla Mücadele Şubesi Müdür Vekili Mehmet Özgür İRKİN sunum yapmışlardır. Kültürel mirasın insanları işleyen, değiştiren ve onlarla değişen yapısından, şehirleri tanımlamasından ve şehirlere ekonomik katkısından bahsedilmiş, bu açılardan büyük öneme sahip eserlerin yerlerinde görülmesinin mirasın ve alanın korunması ile bölge halkının bilgilendirilmesi açısından faydalı olduğu aktarılmıştır. 1970 Sözleşmesi'nin devletler arasında iki taraflı anlaşmaların önünü açan yapısı vurgulanmıştır.

Türkiye ve Azerbaycan Geleneksel El Sanatları Araştırma Projesi

TÜRKSOY Üyesi Ülkeler Millî Komisyonlarının ve Somut Olmayan Kültürel Miras Seminerlerinin "işbirliği" kararları doğrultusunda Türkiye ve Azerbaycan geleneksel el sanatları konusunda miras aktarımı bakımından kadının rolünü ve UNESCO Listelerine ortak dosya sunma bakımından benzerlikleri tespit etme ve bu sayede iki ülke arasındaki dostluk, kardeşlik ve işbirliği imkânlarını güçlendirmek amacıyla UTMK Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komiteleri işbirliğinde "Türkiye ve Azerbaycan Geleneksel El Sanatları Araştırma Projesi" başlatılmıştır.

"Türkiye ve Azerbaycan Geleneksel El Sanatları Araştırma Projesi" kapsamında, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ve UNESCO Azerbaycan Millî Komisyonu arasında varılan mutabakat çerçevesinde belirlenen beşer kişilik araştırma ekibinin önce Türkiye'de, daha sonra da Azerbaycan'da beşer günlük alan araştırması yapması ve elde edilen sonuçların daha sonra belirlenecek bir tarihte Bakü'de yapılacak bir çalıştayla kamuoyuna duyurulması kararlaştırılmıştır.

Azerbaycan'da Alan Araştırması

"Türkiye ve Azerbaycan Geleneksel El Sanatları Araştırma Projesi" doğrultusunda alan araştırmalarının ilki Türkiye'de 21-25 Ocak 2013 tarihleri arasında ve el sanatları mesleklerinin yoğunlaştığı Ankara (Beypazarı ve Nallıhan ilçeleri), Çankırı, Kastamonu ve Kütahya illerinde gerçekleştirilmiştir. Azerbaycan Proje ekibi, alan çalışmalarından edindiği izlenimleri paylaşmak üzere Millî Komisyonumuza da bir ziyarette bulunmuştur.

Proje kapsamındaki ikinci alan araştırması UNESCO Azerbaycan Millî Komisyonu tarafından yapılan program çerçevesinde 2014 yılında gerçekleştirilerek ve alan araştırmaları çıktıları önce Bakü'de yapılacak çalıştayda sunulacak, daha sonra Millî Komisyonumuz tarafından Türkçe, Azerbaycan Dili ve İngilizce olarak yayımlanacaktır.

UNESCO Kürsüleri ve UNITWIN Ağları Güneydoğu Avrupa Bölgesel Forumu

UNESCO Genel Direktörlüğünde sürdürülen UNESCO Kürsülerinin değerlendirmesi çerçevesinde, UNESCO Kürsüleri ve UNITWIN Ağlarının akademik dünya, sivil toplum, yerel topluluklar arasında politika belirleme ve araştırma yapmada düşünce kuruluşu ve köprü kurucu olarak ikili görevini yansıtmaya ve kuvvetlendirmeye katkı sağlamak, beyin göçünün sosyal ve ekonomik büyümeyi etkilediği bölgede, bölgesel ve bölgeler arası inovasyon ve başarı kutupları geliştirilmesine yardımcı olmak, adı geçen kuruluşların daha etkin faaliyet göstermesini sağlamak üzere iyi uygulamaların ve bilginin paylaşımına hizmet etmek, bölgedeki UNESCO Kürsüleri arasında Kürsülerin bölgedeki rolü açısından ortak bir strateji ve vizyon oluşturulmasını teşvik etmek amaçlarıyla Güneydoğu Avrupa Bölgesel UNITWIN Ağları ve UNESCO Kürsüleri Forumu UNESCO Venedik Ofisi'yle işbirliği içerisinde Millî Komisyonumuzca düzenlenmiştir.

Forum katılımcıları toplu hâlde

12-13 Haziran 2013 tarihlerinde, İstanbul'da gerçekleştirilen toplantıya bölgede bilim ve kültür alanında faaliyet gösteren UNESCO Kürsüleri, UNITWIN Ağları temsilcilerinin yanı sıra UNESCO yetkilileri ve bölge ülkelerinin Millî Komisyon temsilcilerince katılım sağlanmıştır.

Farklı ülkelerden uzmanların da katıldığı toplantıda UNESCO Kürsülerinin Avrupa'da sahip oldukları rol, gelecekte karşılaşmaları muhtemel zorluklar, değerlendirmeler ve geleceğe yönelik bakış açılarına dair sunum ve tartışmalar gerçekleştirilmiş; bilim ve kültür alanlarında bölgesel işbirliğini geliştirmek için olası stratejiler konusunda fikir paylaşımları sağlanmıştır. Tartışmaların sonunda bir sonuç bildirgesi hazırlanmış ve yayımlanmıştır. Ayrıca toplantı sunumları kitaplaştırılmış ve UNESCO'nun resmî sayfasında¹³ yayımlanmıştır.

¹³ <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002219/221930e.pdf>

4. TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları Toplantısı

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, TÜRKSOY Teşkilatı, Eskişehir Valiliği, 2013 Eskişehir Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı ve Eskişehir'deki ilgili kurum ve kuruluşların işbirliğiyle, 02-03 Eylül 2013 tarihlerinde düzenlenen TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları 4. Toplantısına TÜRKSOY Üyesi ülkelerden Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Türkiye, Türkmenistan, Altay Cumhuriyeti (RF), Başkurdistan Cumhuriyeti (RF), Gagavuz Yeri (Moldova), Hakasya Cumhuriyeti (RF), Saha (Yakut) Cumhuriyeti (RF), Tataristan Cumhuriyeti (RF), temsilci ve uzmanlarının yanı sıra Moldova Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu temsilci ve uzmanları gözlemci olmak üzere yaklaşık 150 kişi katılmıştır.

Bilindiği üzere, 13-14 Eylül 2012 tarihinde Kazakistan'ın Başkenti Astana'da yapılan 3. TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları Toplantısında, TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları 4. Toplantısının, 2013 yılı içinde Türk Dünyası Kültür Başkenti Eskişehir'de yapılması kararlaştırılmıştı.

Toplantı 2 Eylül 2013 tarihinde başlamış olup, TÜRKSOY üyesi ülke ve özerk cumhuriyetler, Moldova ve Rusya Federasyonu uzman ve yöneticilerinden oluşan heyetlerin yanı sıra Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI, Tataristan Kültür Bakanı Ayrat SIBAGATULLIN, Eskişehir Valisi Güngör Azim TUNA, TÜRKSOY Genel Sekreteri Dusen KASEİNOV, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Eskişehir Odunpazarı Belediye Başkanı Burhan SAKALLI, Türkçe Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı Darkhan KYDRALI ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyeleri katılmışlardır.

Toplantıya her ülke ve özerk cumhuriyetten bir genç davet edilmiş ve gençlerin bir 'hedef kitle' değil, 'paydaş' olduğu vurgulanmıştır.

TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları 4. Toplantısı çerçevesinde TÜRKSOY Üyesi Ülkeler 6. Somut Olmayan Kültürel Miras Semineri, TÜRKSOY Üyesi Ülkeler 2. Somut Kültürel ve Doğal Miras Semineri, TÜRKSOY Üyesi Ülkeler 2. Dünya Belleği Semineri ve TÜRKSOY Üyesi Ülkeler 1. Eğitim Semineri gerçekleştirilmiştir. Seminerlerde tartışmalar aşağıdaki konu başlıkları çerçevesinde yürütülmüştür:

6. Somut Olmayan Kültürel Miras Semineri

- Somut Olmayan Kültürel Miras Envanteri Güncellemeleri
- Çok Uluslu Adaylık Dosyalarında Önceliklerin Tanımlanması
- Somut Olmayan Kültürel Miras ve Ekonomi
- Somut Olmayan Kültürel Miras ve Gençlik

2. Kültürel ve Doğal Miras Semineri

- Kültürel ve Doğal Miras Envanteri Güncellemeleri
- Çok Uluslu Adaylık Dosyalarında Önceliklerin Tanımlanması
- Kültürel, Doğal Miras ve Ekonomi
- Kültürel, Doğal Miras ve Gençlik

2. Dünya Belleği Semineri

- Dünya Belleği Programı Üzerine Genel Tartışma
- Dünya Belleği Envanterinin Gözden Geçirilmesi
- Birleşik Adaylıklar İhtimalinin Değerlendirilmesi
- Gençler Arasında Dünya Belleği Farkındalığı Yaratılması

1. Eğitim Semineri

- TÜRKSOY Üyesi Ülkeler ve EFA
- Eğitim ve Sürdürülebilirlik
- Eğitim Müfredatında Ortak Kültürel Gelenek
- Gençler Arasında UNESCO Farkındalığı

Toplantıda, üye ülkelerin vizyonları, çalışmaları ve beklentilerinin yanı sıra, UNESCO Millî Komisyonları arasında gerçekleştirilebilecek olası işbirlikleri üzerine ve paralel salonlarda gerçekleştirilmiş olan toplantılarda yapılan önerilerin de dâhil edildiği sonuç raporları taslakları katılımcılara sunulmuştur.

Katılımcılar toplu hâlde

Toplantının sonunda, TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonlarının geçmişte yapılan üç toplantısında alınan kararları ışığında ortaklık ve karşılıklı destek ruhuyla UNESCO'nun çalışma alanlarında var olan işbirliğinin sürdürülmesi ve güçlendirilmesine ile dört ayrı seminerde dile getirilen ve benimsenen önerilerin yer aldığı nihai raporun UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ve TÜRKSOY tarafından hazırlanarak, katılımcıların onayından sonra üçüncü taraflarla paylaşılmasına karar verilmiştir.

Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI

Sürdürülebilir Kalkınma için Somut Olmayan Kültürel Miras Sergisi

28 Ekim 2013 tarihinden itibaren Paris'teki UNESCO Genel Merkezi binasında gerçekleştirilen Sürdürülebilir Kalkınma için Somut Olmayan Kültürel Miras Sergisine Millî Komisyonumuz tarafından, Türkiye'nin görünürlüğüne katkı sağlamak, UNESCO programlarına olan desteğini göstermek ve Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi Hükûmetler Arası Komite adaylığına katkı sağlamak amacıyla desteklenmiştir.

Sergi aynı zamanda, 5-20 Kasım 2013 tarihleri arasındaki 37. Genel Konferansta açık tutulmuş, 2-7 Aralık 2013 tarihleri arasında Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de gerçekleştirilen 8. Somut Olmayan Kültürel Miras Hükûmetler Arası Komite Toplantısına da götürülmüştür.

Sürdürülebilir Kalkınma için Somut Olmayan Kültürel Miras Sergisi

3. Bakü Uluslararası İnsani Forumu

3. Bakü Uluslararası İnsani Forumu Azerbaycan Devlet Başkanı İlham ALİEV ve Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Vladimir PUTİN'in eş başkanlıklarında 31 Ekim – 1 Kasım 2013 tarihleri arasında Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenmiştir. Millî Komisyonumuzun UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Harun TEPE ve UTMK Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ tarafından temsil edildiği foruma 75 ülkeden 750'yi aşkın temsilci tarafından katılım sağlanmıştır.

Yakınlaşan Teknolojiler ve Geleceğin Ana Çizgileri, Bilimsel Yenilikler ve Bunların Eğitime Aktarılması, Sürdürülebilir Kalkınma ve Ekolojik Uygarlık, Çokkültürlülük ve Özgünlük, Moleküler Biyolojide Başarılar ve Biyoteknoloji, Postmodern Dönemde Millî Kimlik, Ekonomik Kalkınmanın İnsancıl Yönleri, Küreselleşen Bilgi Çağında Kitle İletişim Araçlarının Güncel Konuları toplantı kapsamında düzenlenen yuvarlak masa toplantıları için belirlenen tartışma konuları olmuştur.

UNESCO Millî Komisyonlar Toplantıları

UNESCO Genel Konferansında alınan kararlar ve UNESCO bağımsız dış değerlendirmesinin çıktıları doğrultusunda UNESCO Sekretaryası ve Millî Komisyonlar arasındaki işbirliğinin artırılması için farklı konu ve temalar içerisinde çeşitli toplantılar 2012-2013 yılları içerisinde de sürdürülmüştür. Anılan dönemde ayrıca, Millî Komisyonlar arası bölgesel toplantılar da gerçekleştirilmiştir.

Yukarıda anılan toplantılarda genel itibariyle UNESCO orta vadeli stratejisi ve program belgelerine ilişkin değerlendirme ve önceliklerinin aktarılması, Millî Komisyonlar Ağındaki eşgüdümün güçlendirilmesi, Millî Komisyonların özel sektör ve sivil toplum ile işbirliğinin ve bu alanda UNESCO faaliyetlerine katkıları, UNESCO'nun bölge ofisleri ile etkileşimlerine ilişkin değerlendirmeleri, bölgesel işbirliklerinin artırılması ve uygulamaya yansıtılması konuları öne çıkan başlıklar olmuştur.

UNESCO Sekretaryası ve Millî Komisyonlar arasındaki işbirliğinin arttırılmasına yönelik toplantıların çıktıları sonuç bildirisi ve eylem planı olarak UNESCO belgelerine yansımış ve gelecek dönem çalışmalarını şekillendirecek içeriği oluşturmuştur.

Bahse konu toplantılara UTMK katılımı ve toplantı temaları aşağıda özetlenmektedir.

2014-2021 Orta Dönem Stratejisi ve 2014-2017 Program ve Bütçe hazırlıklarına ilişkin Avrupa ve Kuzey Amerika Bölgesi UNESCO Millî Komisyonlarının görüşlerini almak üzere düzenlenen UNESCO Genel Direktörünün Hazırlığı Bölge Danışma Toplantısı Slovakya'nın başkenti Bratislava'da 9-12 Eylül 2012 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Anılan toplantıya UTMK Başkan Vekili M. Sina BAYDUR, Genel Sekreter Vekili Sema DİNÇER ve Genel Sekreter Yardımcı Vekili İrem ALPASLAN katılmıştır. Millî Komisyonumuzun gelecek dönem program, bütçe ve önceliklerine ilişkin öneri ve değerlendirmeleri bu kapsamda dile getirilmiştir.

Bratislava'da gerçekleştirilen Millî Komisyonlar Toplantısı Katılımcıları

UNESCO Sekretaryası, Daimi Temsilcilikler ve Millî Komisyonlar arasındaki iletişim ve işbirliği konularını ele almak vesilesiyle Paris'te 19 Ekim 2012 tarihinde UNESCO Millî Komisyonları ile UNESCO Sekretaryasının işbirliği temalı çalışma grubu toplantısı gerçekleştirilmiş olup, anılan toplantıya UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve Genel Sekreter Yardımcı Vekili İrem ALPASLAN katılım sağlamıştır. Anılan konular altı başlık etrafında tartışılmış ve Millî Komisyonların tartışılan başlıklara ilişkin değerlendirme ve deneyimleri alınarak gelecekte hazırlanması öngörülen tavsiyelerin alt yapısının hazırlanmasına Millî Komisyonumuz da katkıda bulunmuştur.

UNESCO Sekretaryası, Daimi Temsilcilikler ve Millî Komisyonlar arasındaki iletişim ve işbirliğinin ele alındığı UNESCO Millî Komisyonları ile UNESCO Sekretaryasının işbirliği temalı çalışma grubunun ikinci toplantısı Paris'te 21-22 Şubat 2013 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Anılan toplantıya UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Genel Sekreter Vekili Sema DİNÇER ve Genel Sekreter Yardımcı Vekili İrem ALPASLAN katılım sağlamıştır. Toplantı kapsamında birinci toplantının ve e-forumun çıktıları değerlendirilmiş ve dört oturumda yeni dönem önerileri tartışılmıştır. Tartışmaların çıktıları toplantı sonunda hazırlanan sonuç bildirisine önerilerle birlikte yansıtılmıştır.

4 Kasım 2013 tarihinde UNESCO Genel Merkezinde düzenlenen UNESCO Millî Komisyonları Bölgeler Arası Toplantısına UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Başkan Vekili M. Sina BAYDUR, Genel Sekreter Vekili Sema DİNÇER, Genel Sekreter Yardımcı Vekilleri İrem ALPASLAN ve Şule ÜRÜN, Sektör Uzmanları Esra TAŞKIRAN ve Deniz TORCU katılmıştır. Toplantı kapsamında tartışılmak üzere beş tema belirlenmiş olup, bunlardan özellikle Millî Komisyonların gençleri hedefleyen aktiviteleri ve UNESCO'nun 2015 sonrası kalkınma ajandası temalarında Millî Komisyonumuzun görüşleri dile getirilmiştir.

UNESCO 37. GENEL KONFERANSI

Üye devletlerin katılımlarıyla orta ve uzun vadeli stratejik hedefler, program, bütçe, küresel öncelikler, Başkan, Yürütme Kurulu, Uluslararası Komite ve Hükûmetler Arası Konsey üyelikleri, anma ve kutlama yıldönümleri, uluslararası, gün yıl ve on yıl ilanları gibi konuların görüşülerek karara bağlandığı Genel Konferanslar UNESCO tarafından iki yılda bir düzenlenmekte olup, UNESCO'nun en önemli karar organı olarak görev yapmaktadır. Bu kapsamda UNESCO 37. Genel Konferansı 05-20 Kasım 2013 tarihlerinde Paris'teki UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilmiştir.

Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI'nın Türk Heyeti Başkanı olarak katıldığı konferansa Dışişleri Bakanlığı, UNESCO Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği, Millî Eğitim Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı temsilcileri, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Başkanı, Üyeleri ile Genel Sekreterlik Personeli iştirak etmiştir.

08 Kasım 2013 tarihinde Ulusal Beyanlar bölümünde Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI UNESCO Genel Kuruluna hitap etmiştir. AVCI konuşmalarında UNESCO'nun eğitim, kültür, bilim ve iletişim ile ilgili program ve projeleri hakkında Türkiye'nin görüşlerini ifade etmiş olup, eğitimde eşitlik, toplumsal cinsiyet eşitliği, dünya mirası, somut olmayan kültürel miras ve kültürel ifade çeşitliliği konularının insanlık için önemine değinmiştir. İngilizce başladığı konuşmasını Türkçe sürdüren AVCI, Türkiye'nin UNESCO'ya desteğinin devam edeceğini ifade ederek, Ulusal Beyanlar bölümünün teması olan 2015 sonrası dönem hakkında Herkes İçin Eğitim ve Afrika önceliğini vurgulayarak, Dünya'da eşitlikçi ve kaliteli eğitimin hedeflenmesi gerektiğini vurgulamıştır. AVCI konuşmalarında, Türkiye'de misafir edilen Suriyeli vatandaşların durumundan, Dünya Miras Komitesi ve Somut Olmayan Kültürel Miras Komitesi adaylıklarından söz etmiş olup, kimi ülke Eğitim ve Kültür Bakanlarıyla ikili görüşmelerde de bulunarak, Türkiye'nin Dünya Miras Komitesine adaylığına destek talebinde bulunmuştur.

Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI Genel Konferans Konuşması

AVCI, Paris'teki temasları sırasında, UNESCO Genel Direktörü İrina BOKOVA ile görüşerek, yeniden seçilmesinden dolayı kendilerini tebrik etmiş UNESCO'ya Türkiye'nin verdiği desteğin yeni dönemde de devam edeceğini belirtmiştir.

Prof. Dr. Nabi AVCI'nın UNESCO Genel Direktörü İrina BOKOVA'yı Ziyareti

37. Genel Konferans kapsamında 29-31 Ekim 2013 tarihlerinde düzenlenen 8. Gençlik Forumu'na Millî Komisyonumuzdan ulusal bir Sivil Toplum Kuruluşu temsilci olan Emre AKKAŞ görevlendirilmiş olup, toplantının ana temasını; gençlerin sosyal dahililiyeti, diyalog ve beceriler oluşturmuştur. Forum kapsamında ön değerlendirmeyi geçen 45 eylem projesinden seçilen 15 gençlik projesine UNESCO'nun destek vermesi kararlaştırılmış olup, Gençlik Forumu sonuç raporu Genel Konferans oturumlarında, genç delegeler arasından seçilen temsilci tarafından okunmuştur.

37. Genel Konferans sırasında UNESCO Genel Merkezi Cinsiyet Eşitliği Bölüm Başkanı Saniye Gülser CORAT Ziyareti

37. Genel Konferans kapsamında gerçekleştirilen toplantı ve etkinliklerde “Açık UNESCO” kavramı doğrultusunda Bir Gezegen Bir Okyanus, Krizlere Hazırlık ve Reaksiyon, Kültürel Çeşitlilik, Bilgi Paylaşımı, İnsan Hakları, Barış ve Diyalog temalarına yer verilmiş olup, küresel öncelikler olan Afrika ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ile Gelişmekte Olan Küçük Ada Devletleri’nin kalkınması çoğunlukla vurgulanmış, UNESCO’nun içinde bulunduğu mali durum sıklıkla dile getirilmiştir.

Adaylıklar Komitesi Başkan Yardımcısı Büyükelçi M. Sina BAYDUR

37. Genel Konferansın farklı salonlarda eş zamanlı olarak gerçekleştirilen Genel Kurul, Komite ve Komisyon toplantılarını Türkiye Heyeti temsilcileri takip etmiş olup, anılan konferansta alınan önemli kararlar aşağıda sıralanmıştır.

1. Anguilla UNESCO’nun 9. Asosiy Üyesi olarak kabul edildi.
2. Türkiye 2013-2017 yılları için Uluslararası Hidroloji Programı Hükûmetler Arası Konseyi, Hükûmetler Arası Biyoetik Komitesi ve Herkes İçin Bilgi Programı Hükûmetler Arası Konseyi ve Dünya Miras Komitesine seçildi.
3. İrina BOKOVA yeniden UNESCO Genel Direktörlüğüne seçildi.
4. Matrakçı Nasuh’un Ölümünün 450. Yılı, Türk İslam Eserleri Müzesinin Kuruluşunun 100. Yıldönümü, İsmail Bey Gaspıralı’nın Ölümünün 100. Yılı (Ukrayna’nın desteği ile), Halide Edip Adıvar’ın Ölümünün 50. Yılı ve Abdülkadir Meragi’nin Makasidü’l Elhan adlı eserinin yazılışının 600. Yılı (İran tarafından sunulan, Türkiye ve Azerbaycan tarafından desteklenen) ile birlikte dünya çapında toplam 108 öneri kabul edilmiş olup, UNESCO Anma ve Kutlama Yıldönümü Programı kapsamına alınmıştır.
5. Bilim Komisyonu toplantısında, Birleşmiş Milletler tarafından önerilen 2015’in Işık Yılı ilanı benimsendi.
6. 2016 yılı Uluslararası Küresel Anlayış Yılı ilan edildi.
7. Sosyal ve Beşeri Bilimler Komisyonu toplantısında 6 Nisan’ın “Uluslararası Kalkınma ve Barış için Spor Günü” olarak ilan edilmesi benimsendi.

UNESCO 37. Genel Konferansı Eğitim Komisyonu Raporu

05-20 Kasım 2013 tarihleri arasında Paris'te gerçekleşen 37. UNESCO Genel Konferansı çerçevesinde Eğitim Komisyonu, 07-09 Kasım 2013 tarihleri arasında toplanmıştır. Eğitim Komisyonu toplantıları UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi ve Eğitim İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Mustafa SAFRAN ve Sektör Uzmanı Esra HATİPOĞLU tarafından takip edilmiştir. Türkçeye çevrilen ve UTMK Web sayfasında ilgililerin dikkatine sunulan Komisyon Raporunda konuyla ilgili şu hususlar yer almaktadır:

Başkanlığını Libya'dan Abdulsalam El-Qallali'nin yaptığı Komisyonda 2015 sonrası eğitim gündemi, 2014-2017 için Taslak Program ve Bütçenin benimsenmesi, UNESCO himayesi altında Kategori 2 Merkezlerinin kurulması, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim On Yılı'nın İzlenmesi 2014 Sonrası – Küresel Eylem Programı, BM Okuryazarlık 10 Yılı (2003-2012) ve 10 yıl sonrası döneme odaklı tavsiye kararlarının uygulanması gibi konular görüşülmüştür.

Konferansın en çok vurgu yapılan konusu olan 2015 sonrası dönemde eğitim gündemine yönelik Genel Direktör Yardımcısı Dr. Qian TANG bir sunum yapmıştır. Bu sunumda, eğitim temel bir insan hakkı, toplumun ürünü, barış, sürdürülebilir kalkınma, cinsiyet eşitliği, sorumlu evrensel vatandaşlık için bir kurum, eşitsizliği ve yoksulluğu azaltmada anahtar bir katkı sağlayıcı olduğunu belirtmiştir. 2015 hedefleri için sürenin tükenmekte olduğunu, 2011'den bu yana somut sonuçlar elde edildiğini fakat dünya genelinde hâlen 774 milyon kişinin okuma yazma bilmediğini ve bunun yavaş bir ilerleme olduğunu söylemiştir.

Bugünkü hedeflerin ötesine geçebilmek için yeni bir gündeme ihtiyaç duyulduğunu, ölçülebilen hedefler belirlenmesi gerektiğini ve bu hedeflerin EFA vizyonunun genişletilmiş ve güçlendirilmiş hâli olması gerektiğini belirten TANG, eğitimin diğer kalkınma hedeflerine entegrasyonunun sağlanması gerektiğine vurgu yapmıştır.

2015 sonrası eğitim gündemi için; eşit erişim, toplumsal cinsiyet eşitliği, hayat boyu öğrenme kavramlarının zorunluluk taşıdığını, öncelikli temaların ise, erken çocuk bakımı ve eğitim, genç ve yetişkin okuryazarlığı, öğretmenler, iş ve yaşam becerileri, sürdürülebilir kalkınma için eğitim ve evrensel vatandaşlık olduğunu, kapsayıcı hedefin ise 2030 yılına kadar eşit, kaliteli bir eğitim ve hayat boyu öğrenme sağlamak olduğunu ifade etmiştir.

UNESCO 37. Genel Konferansı Doğa Bilimleri Komisyonu Raporu

Paris'teki UNESCO Genel Merkezinde 12-13 Kasım 2013 tarihlerinde gerçekleştirilen UNESCO 37. Genel Konferansı Doğa Bilimleri Komisyonu toplantısı UTMK Yönetim Kurulu Üyesi ve Temel Bilimler İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ, UTMK Yönetim Kurulu Üyesi ve UTMK MaB İhtisas Komitesi Başkanı Dr. Mahir KÜÇÜK, UTMK Yönetim Kurulu Üyesi ve Jeopark İnceleme ve Araştırma Grubu Başkanı Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI ve UTMK Sektör Uzmanı Şule ÜRÜN tarafından takip edilmiş olup, Türkçeye çevrilen ve UTMK Web sayfasında ilgililerin dikkatine sunulan Komisyon Raporunda konuyla ilgili şu hususlar yer almaktadır:

Toplantı gündem maddeleri sıralanacak olursa, 2014-2017 dönemi Temel Program II: “Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim” Program ve Bütçesi’nin onaylanması, UNESCO Gençlik Forumu Sonuçları, UNESCO Kategori 2 Merkezleri kurulma önerileri, Birleşmiş Milletler tarafından 2015 yılının ışık yılı ilan edilmesi, UNESCO ve Hollanda Hükûmeti arasındaki UNESCO-IHE Su Eğitimi Enstitüsü işlevsel anlaşmasının yenilenmesi ve UNESCO Küresel Jeopark Girişimi şeklindedir.

Toplantının ülke beyanları bölümünde Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ ile istişare edilerek Türkiye adına söz alan UNESCO Nezdinde Daimi Temsilciliğimizden Simla Yasemin ÖZKAYA konuşmalarında, doğal afet risklerinin azaltılması ve bu felaketlere karşı erken uyarı sistemlerinin geliştirilmesinin önemine değinerek, UNESCO’nun hükûmetler arası programları vasıtasıyla 2015 sonrası yol haritasının belirlendiğini ifade etmiş, özellikle kadınlar için bilim eğitiminin önemi vurgulamıştır.

Toplantının jeoparklar konulu bölümünde UNESCO Nezdinde Daimi Temsilciliğimizden Simla Yasemin ÖZKAYA ile istişare ederek Türkiye adına söz alan Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI konuşmalarında, Türkiye’nin ilk jeoparkı olan Kula Jeoparkının kabulünün ardından, son dönemde yeni başvuruların hazırlanmakta olduğunu ifade ederek, jeokoruma ve jeolojik alanların korunması için farkındalığın arttırılmasının önemini vurgulamıştır.

Toplantı sonunda Genel Konferansa sunulmak üzere gündem maddeleri tartışılarak karara bağlanmıştır. Dünya genelinde doğa bilimleri alanında 10 yeni Kategori 2 Merkez kurulma tasarısı kabul edilmiş, Birleşmiş Milletler tarafından 2015 yılının Uluslararası Işık Yılı ilan görüşülerek, bütün dünyada ulusal ve bölgesel seviyelerde gerçekleştirilecek ışık bilim ve teknolojisi etkinliklerinin koordinasyonu, teşviki ve düzenlenmesinde UNESCO’nun lider rol oynaması kabul edilmiştir.

Küresel Jeopark Girişimi gündem maddesinde Genel Direktöre Yürütme Kurulunun 194. oturumunda MaB biyosfer rezervleri, dünya miras alanları ve önerilen UNESCO küresel jeopark işaretlerinin tanınması ve korunması ile ilgili mevcut yöntemler hakkında bir rapor sunulmasına karar verilmiştir.

UNESCO 37. Genel Konferansı Sosyal Bilimler Komisyonu Raporu

Paris’teki UNESCO Genel Merkezinde 12-13 Kasım 2013 tarihlerinde gerçekleştirilen UNESCO 37. Genel Konferansı Sosyal Bilimler Komisyonu toplantısı UTMK Yönetim Kurulu Üyesi ve Biyoetik İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ, UTMK Yönetim Kurulu Üyesi ve UTMK Felsefe ve İnsan Hakları İhtisas Komiteleri Başkanı Prof. Dr. Harun TEPE, UTMK Yönetim Kurulu Üyesi ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi Başkanı Fatma YÜCEL AYIK, UTMK Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve MOST İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Halil İbrahim YALIN, UTMK Sektör Uzmanları Sema DİNÇER, İrem ALPASLAN, Şule ÜRÜN, Esra TAŞKIRAN ve Esra HATİPOĞLU tarafından takip edilmiş olup, Türkçeye çevrilen ve UTMK Web sayfasında ilgililerin dikkatine sunulan Komisyon Raporunda konuyla ilgili şu hususlar yer almaktadır:

Toplantı gündem maddeleri, Gençlik Forumu Sonuçları, Taslak Program ve Bütçenin benimsenmesi, UNESCO himayesi altında Kategori 2 Merkezlerinin kurulması, “Beden Eğitimi ve

Spordan Sorumlu Bakanlar ve Üst Düzey Yetkililer V. Uluslararası Konferansı", Birleşmiş Milletler tarafından Uluslararası Beden Eğitimi ve Spor Günü ilanı, Genel Konferansın 1974 yılı 18. Oturumunda benimsenen Bilimsel Araştırmacıların Konumuna ilişkin Tavsiye Kararının revizyonu şeklinde kabul edilmiştir.

Toplantının ülke beyanları bölümünde UNESCO Nezdinde Daimi Temsilciliğimizden Simla Yasemin ÖZKAYA ile istişare edilerek Türkiye adına söz alan Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ konuşmalarında Türkiye'nin Ulusal Gençlik ve Spor Bayramı kutladığını ifade ederek, gençliğe ve spora verdiği önemi vurgulamıştır. Sosyal ve doğa bilimlerinin birlikte değerlendirilmesinin önemi, toplumsal cinsiyet eşitliği, eşitlik ve insan hakları, biyoetik, barış ve kültürel çeşitliliğin korunmasına yönelik olarak Türkiye'nin görüşlerini paylaşmıştır.

Toplantıda sosyal ve beşerî bilimler alanında bir yeni Kategori 2 Merkez kurulma tasarısı kabul edilmiştir. Komisyon Beden Eğitimi ve Spora yönelik olarak "Beden Eğitimi ve Spordan Sorumlu Bakanlar ve Üst Düzey Yetkililer V. Uluslararası Konferansı" takibi ve "Birleşmiş Milletler tarafından Uluslararası Beden Eğitimi ve Spor Günü İlanı" konularını gündemine almıştır. Komisyon Berlin Deklarasyonu'nda yer alan taahhütleri, tavsiyeleri ve başvuruları onaylamakta, üye devletleri bu tavsiyeleri ve başvuruları uygulamaya davet etmektedir. Genel Direktörden, MINEPS V'in takibi sürecinde, UNESCO'nun anti-doping ve spor programı çerçevesindeki gelecek aktiviteleri için kilit bir referans olarak Berlin Deklarasyonunu kullanarak ve aynı zamanda düzenli bütçe üzerinde herhangi ek bir finansal zorunluluktan sakınarak, UNESCO için öncü bir rol sağlamasını talep etmektedir.

Birleşmiş Milletler tarafından Uluslararası Beden Eğitimi ve Spor Günü ilanı için; Genel Direktörü, 6 Nisan'da kutlanmak üzere "Uluslararası Kalkınma ve Barış İçin Spor Günü"ne yönelik farkındalık yaratmak için BM sistemiyle, resmî olmayan kurumlar ve özel sektörü de içeren, ilgili uluslararası kurumlar ve ulusal kurumlarla, sivil toplumla ve diğer bütün ilgili paydaşlarla işbirliğine davet etmiştir.

İnsan Hakları, 6. stratejik hedef içerisinde kendine yer bulmuştur. Anılan stratejik hedefin V. bendi insan hakları başlığını düzenlemekte olup gelecek dönem çalışmalarının temel çerçevesini "insan hakları temelli yaklaşımın bütün program ve aktivitelerde uygulanmasının, Evrensel Periyodik Değerlendirme gibi Birleşmiş Milletler insan hakları mekanizmalarına verilecek katkının, Birleşmiş Milletler kurumları arası icraatın koordine edilmesi" olarak belirlemiştir.

Komisyon toplantısında son olarak, 1974 yılında Genel Konferansın 18. Oturumunda kabul edilen, Bilimsel Araştırmacıların Statüsü Tavsiye Kararının revize edilmesi görüşülerek, daha detaylı istişareler oluşturulması amacıyla 39. Genel Konferanstan önce üye devletler tarafından belirlenen uzmanlardan oluşan özel bir Komite kurulmasına karar verilmiştir.

UNESCO 37. Genel Konferansı Kültür Komisyonu Raporu

Kültür Komisyonu Paris'teki UNESCO Genel Merkezinde 14-16 Kasım 2013 tarihleri arasında toplanmıştır. Kültür Komisyonu toplantısına UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Yönetim Kurulu üyesi ve Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesi Başkanı Dr. Mehmet KALPAKLI, Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıkları İhtisas Ko-

mitesi adına Başkan Vekili Prof. Dr. Sibel ÖZEL, Sualtı Kültürel Miras İhtisas Komitesi adına Başkan Vekili Yrd. Doç. Dr. Harun ÖZDAŞ, UTMK Sektör Uzmanları İrem ALPASLAN ve Deniz TORCU katılmıştır. Kültür Komisyonunun Türkçeye çevrilen ve UTMK Web sayfasında yer alan Raporuna göre Kültür alanında özetle şu kararları almıştır:

Toplantı gündem maddeleri, Taslak Program ve Bütçesinin değerlendirmesi, Gençlik Forumu, Kudüs ve 36 C/Karar 43'ün Uygulanması, İşgal altındaki Arap topraklarında yer alan eğitim ve kültür kurumlarına ilişkin 36 C/Karar 81'in uygulanması, UNESCO Kategori 2 Merkezleri kurulması önerileri, Müzeler ve koleksiyonlarının korunması ve tanıtılmasına yönelik bir standart belirleyici belgenin arzu edilirliğine ilişkin teknik, yasal ve müze boyutunda yapılan ön çalışma, Raporlar ve UNESCO'nun Dünya Sahne Sanatları Başkenti ile İşbirliği şeklinde sıralanmaktadır.

Toplantının ülke beyanları bölümünde UNESCO Nezdinde Daimi Temsilciliğimizden Esra DOĞAN GRAJOWER ile istişare edilerek Türkiye adına söz alan UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ gençlik forumunda yer alan gençleri tebrik ederek, UNESCO'nun ana hedefinin sürdürülebilir bir barış ortamı sağlamak olduğunu ve bu bağlamda barışın inşa edilebilmesi için kültürün korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasının büyük önem taşıdığını vurgulamıştır. Kültürel ifadelerin çeşitliliği ve kültürel endüstrilerin desteklenmesi gerektiğini ve UNESCO'nun sözleşme ve programlarının gelecek için gerekli olduğunun altını çizmiştir. UNESCO ve üye devletlere, sivil toplumun, kadınların ve gençliğin her alanda katılımını sağlaması gerektiğini hatırlatan OĞUZ, Türkiye'de bu doğrultuda kültürel mirasla ilgili birçok önemli adımlar atıldığını ve toplantılar gerçekleştirildiğini de ifade etmiştir.

Oturumun devamında Türkiye adına tekrar söz alan OĞUZ, sürdürülebilir kalkınma için kilit faktörlerin yaratıcılık ve yenilik olduğunu dile getirerek, gerek bilim, gerekse eğitim alanlarında yenilikçi uygulamaların teşvik edilmesinin önemini vurgulamıştır. İçinde bulunduğumuz yüzyılın öncelikli konuları olarak yoksullukla mücadele edilmesi, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımına geçilmesi, iklim değişikliklerinin göz ardı edilmeden, su kaynaklarının sürdürülebilir bir şekilde kullanılması olduğunu dile getirmiş, karar alınırken etik hareket edilmesi gerektiği, bu sayede barış ve sürdürülebilir kalkınmanın yolunu açan kucaklayıcı toplumları oluşturabileceğimizi ifade etmiştir.

Güney-Güney ve Kuzey-Güney işbirliklerinin, bulunduğu coğrafi konum sebebiyle Türkiye tarafından dikkatle takip edildiğini belirten OĞUZ, 2005 yılının ülke çapında Afrika Yılı olarak ilân edildiğini hatırlatmış, bu ilânın ardından Türkiye'nin Afrika'ya 200 milyon ABD dolarlık yardım bütçesi ayırdığını ve bu çerçevede TİKA'nın bölgede tarım, su kaynakları ve doğal mirasa ilişkin gerçekleştirmiş olduğu projelere atıfta bulunmuştur.

Kültür varlıklarının yasadışı ticaretine karşı mücadelede önemli bir çalışma organı olan 1970 Sözleşmesi kapsamında söz alan OĞUZ, Türkiye'nin zengin bir müze yelpazesine sahip olduğunu belirterek, müze ve koleksiyonların korunması, muhafaza edilmesi ve teşvik edilmesi konularında yeni yasal düzenlemelerin gerekliliğine dikkat çekmiş; bu çalışmalar hazırlanırken müzelere ilişkin toplumda farkındalık oluşturma gerekliliği üzerinde durmuştur.

UNESCO'nun kültür alanındaki 1970, 1972, 2003 ve 2005 Sözleşmelerinin kültürün korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasında önemli araçlar olduğunu belirten OĞUZ, UNESCO'nun

gelecek yıllardaki eylem önceliklerini de kültürün aktarımını ve kültürlerarası yakınlaşmayı göz önünde bulundurarak belirlemesi gerektiğini vurgulamıştır.

Kültürlerarası yakınlaşma dönemini yaşadığımız bu dönemde, kültürlerarası diyalog oluşturma, sürdürülebilir bir barış ortamı kurulması konusunda büyük önem arz ettiğini sözlerine ekleyen OĞUZ, bu amacın elde edilebilmesi için kültür eğitimi ve kültürel mirasın nesiller arasında aktarılmasının vazgeçilmez eylem alanları olduğunu belirtmiştir.

Toplantı sonucunda alınan kararlar sıralanacak olursa, Genel Konferans Genel Direktörü, Eski Kudüs Kentinin Kültürel Mirasının Korunması için UNESCO Eylem Planının uygulanmasına dair 38. Oturumda sunulmak üzere bir rapor hazırlamaya davet etmiş, işgal altındaki Arap topraklarında yer alan eğitim ve kültür kurumlarına ilişkin 36 C/Karar 81'in uygulanması konusunun 38. Genel Konferans gündemine alınmasına karar verilmiş, üç yeni Kategori 2 Merkezi kurulması kabul edilerek, Genel Direktör, ICOM ile yakın işbirliği içerisinde, üye devletler ile istişareyle, bütçe dışı fonlardan faydalanarak, müzeler ve koleksiyonların farklı açılardan korunması ve tanıtılmasına yönelik, mevcut standart belirleyici belgelere ek niteliği taşıyacak, bir Tavsiye Kararı formatında, bağlayıcılığı olmayan yeni bir standart belirleyici belge için bir metin hazırlamaya ve bu metni 38. Oturumda sunmaya davet edilmiş ve son olarak UNESCO'nun Dünya Sahne Sanatları Başkenti ile işbirliği gündem maddesi konusunda Genel Direktör bu projenin hazırlanması ve uygulanma için organizasyona entelektüel ve manevi destek vermeye teşvik edilmiştir.

UNESCO 37. Genel Konferansı Bilgi ve İletişim Komisyonu Toplantısı

5-20 Kasım 2013 tarihleri arasında yapılan 37. Genel Konferans sırasında 12-13 Kasım 2013 tarihleri arasında toplanan Bilgi ve İletişim Komisyonu toplantısına UTMK Dünya Belleği İhtisas Komitesi adına Başkan Vekili Prof. Dr. Yaşar TONTA, UTMK İletişim İhtisas Komitesi adına Başkan Vekili Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR ve Sektör Uzmanı Esra TAŞKIRAN katılmıştır. Bilgi ve İletişim Komisyonunun Türkçeye çevrilen ve UTMK Web sayfasında yer alan Raporuna göre özetle bilgi ve iletişim alanında şu kararları almıştır:

Toplantıda çoğunlukla "Madde 5.22- İnternette İlgili Mevzular: Bilgi ve Enformasyona Erişim, İfade Özgürlüğü, Bilgi Toplumu Mahremiyeti ve Etik Boyutlarını İçeren İnternette İlgili Mevzular" üzerinde tartışılmıştır. Bu bağlamda ifade özgürlüğünün temel bir hak ve özgürlük olarak medyada vazgeçilmez bir unsur olduğunun altı çizilerek internette de bu hakların geçerli olması gerektiğine vurgu yapılmıştır. Enformasyon toplumunun etik boyutları mahremiyet ve gizlilik kuralları çerçevesinde görüşülmüştür.

Toplantıda özellikle Brezilya'nın sunduğu 37C/COM.CI/DR.3 belgesi ele alınmıştır. Bu belge birçok ülke tarafından desteklenmiştir ve ilk gün içinde uzlaşma amacıyla bir çalışma grubu bu tasarı üzerinde mutabakata varmak üzere oluşturulmuştur. Anılan çalışma grubunda etik kurallar, insan hakları, ifade özgürlüğü, mahremiyet ve ciddiyet, kişisel özgürlükler, enformasyonun küresel olarak özgür dolaşımı, çevirim dışı olarak tanınan insan haklarının çevirim içi de tanınması ve kullanıcı bilgilerinin suistimalinin önlenmesi konuları ele alınmıştır. Bu öneri bazı değişikliklerle kabul edilmiştir.

60 üye devletin gözlemci ve temsilcilerinin söz aldığı Komisyon toplantısında Millî Komisyonumuz ile istişare ederek Türkiye adına söz alan UNESCO Nezdindeki Daimi Temsilcimizden Esra DOĞAN GRAJOWER konuşmalarında Türkiye’de açık erişim, fırsat eşitliği ve herkes için enformasyon konularına değinerek, yaygın eğitim projeleri ve MEB destekli çalışmaları sayısal bilgilerle dile getirmişlerdir. Türkiye’de orta öğretimde 2009 yılından bu yana seçmeli ders olarak Medya Okuryazarlığı dersinin okutulduğunu ifade ederek, e-öğrenme konusunda FATİH projesini örnek göstermiş, güncel verilerle 16 okulda pilot uygulama yapıldığını ve öğrencilere tablet bilgisayar dağıtılarak, sınıflarda akıllı tahta uygulamasının başlatıldığını belirtmiştir.

Anılan toplantısında ayrıca, Dünya Bilgi Toplamları Zirvesi (WSIS) Getirilerinin Uygulanması Raporu kabul edilmiştir.

Toplantıda ayrıca Madde 5.14 - Uluslararası Kütüphane Dernekleri ve Enstitüleri Federasyonu (IFLA) Medya ve Bilgi Okuryazarlığı Önerileri hakkında bir tavsiye kararları ile Madde 5.18 - Görme, Öğrenme Ve Fiziksel Engelli Kişilere Hizmet Veren Kütüphaneler Hakkındaki IFLA Manifestosu benimsenmiştir.

Toplantının ikinci ve son gününde Dünya Belleği Programına ait olan “Belgesel Mirasın Korunması ve Erişiminde Standart Enstrümanların Oluşturulması Gereksinimiyle İlişkili Olarak Yapılan Ön Çalışmanın Teknik, Finansal Ve Yasal Boyutları” adlı madde görüşülmüştür. Bu madde doğrultusunda belgesel mirasın korunması ve bu mirasa erişim sağlanması hakkında bir taslak tavsiye kararı alınmıştır. Belgesel mirasın korunması ile ilgili olarak bir standart belirleme aracının teknik, mali ve yasal boyutlarına yönelik olarak yapılacak ön çalışmaya dayandırılan bir karar tasarısı sunulmuştur. UNESCO Genel Direktörü tarafından 38. Genel Konferansa tavsiye niteliğinde bir taslak karar sunulması ve kararda önerilen hususların daha ayrıntılı olarak açıklanması ve daha derinlemesine istişareler yapılabilmesi için üye ülkelere ve potansiyel kaynak sağlayıcılara başvurulması istenmiştir.

Bilgi ve İletişim Komisyonu Toplantısında genel olarak, belgesel mirasın korunması ve bu mirasa erişim konusunda henüz yeterli bir farkındalık yaratılmadığı, birçok ülkenin işin teknik, mali ve yasal yönleri üzerinde yeterince hazırlıklı olmadığı kanaati ön plana çıkmıştır. 10 yıl önce UNESCO tarafından kabul edilen dijital mirasın korunması şartının kabul edilmiş olmasına karşılık dünya çapında konu hakkında yeterli bir çalışma gerçekleşmediği dile getirilmiştir.

UNESCO 37. Genel Konferansı kapsamında beş UNESCO sektörü olan Eğitim Komisyonu Raporu¹⁴, Doğa Bilimleri Komisyonu Raporu¹⁵, Sosyal ve Beşerî Bilimler Komisyonu Raporu¹⁶, Kültür Komisyonu Raporu¹⁷, Bilgi ve İletişim Komisyonu Raporu¹⁸ Komisyon toplantılarına ilişkin sonuç raporları Türkçeleştirilerek UTMK Web sayfasından erişime açılmıştır.

¹⁴ http://unesco.org.tr/dokumanlar/duyurular/37_egitim.pdf

¹⁵ http://unesco.org.tr/dokumanlar/duyurular/37_doga_bilimleri.pdf

¹⁶ http://unesco.org.tr/dokumanlar/duyurular/37_sosyal_beseri.pdf

¹⁷ http://unesco.org.tr/dokumanlar/duyurular/37_kultur.pdf

¹⁸ http://unesco.org.tr/dokumanlar/duyurular/37_bilgi_iletisim.pdf

UNESCO ANMA VE KUTLAMA YILDÖNÜMLERİ

UNESCO Genel Merkezinde iki yılda bir gerçekleşen Genel Konferanslar sırasında, üye devletler tarafından önerilen anma ve kutlama yıldönümleri görüşülerek karara bağlanmaktadır. UNESCO tarafından hazırlanan başvuru formlarına göre yapılan öneriler, Yürütme Kurulu tarafından görüşülmekte ve uygun bulunanlar Genel Konferansın onayıyla kesinlik kazanmaktadır.

Her Genel Konferans döneminde her üye devlete UNESCO hedef ve idealleri ile ilgili alanlarda insanlığa yararlı olan tanınmış kişi veya olaylardan oluşan dört öneri sunma hakkı verilmiştir. Önerilen kişi veya olayın yıldönümünün 50 ve katları olması şartı bulunmaktadır.

Dönemsel başvuru takvimine uygun olarak ilgili bakanlıklara, üniversitelere, STK'lara ve diğer kurum ve kuruluşlara UNESCO tarafından belirlenmiş ölçütler gönderilerek anma ve kutlama yıldönümlerine uygun öneriler yapılmasını istemekte ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulunca değerlendirerek UNESCO'ya iletilecek adaylar belirlemektedir.

Bu çerçevede 2011 yılında gerçekleştirilen 36. Genel Konferansta UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından önerilerek, UNESCO tarafından kabul edilen 2012-2013 yılları Anma ve Kutlama Yıldönümleri aşağıda sıralanmıştır.

2012 Anma ve Kutlama Yıldönümleri

- Müzisyen Buhurizade Mustafa İtrî'nin Ölümünün 300. Yıldönümü (2012)
- Yusuf Nâbî'nin Ölümünün 300. Yıldönümü (2012)
- Mimar ve Şehir Planlamacı Kemal Ahmet Arû'nun Doğumunun 100. Yıldönümü (2012)

2013 Anma ve Kutlama Yıldönümü

- Pîrî Reis Dünya Haritasının 500. Yıldönümü (2013)

2013 yılında gerçekleştirilen 37. Genel Konferansta UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından önerilerek, UNESCO tarafından kabul edilen 2014 Anma ve Kutlama Yıldönümleri aşağıda sıralanmıştır.

2014 UNESCO Anma ve Kutlama Yıldönümleri

- Matrakçı Nasuh'un Ölümünün 450. Yılı (2014)
- Türk ve İslâm Eserleri Müzesinin Kuruluşunun 100. Yılı (2014)
- İsmail Bey Gaspıralı'nın Ölümünün 100. Yılı (2014) (Ukrayna'nın desteğiyle)
- Halide Edip Adivar'ın Ölümünün 50. Yılı (2014)
- Abdülkadir Merâgî'nin Müzikoloji alanındaki eseri "Makasıdü'l-Elhan"ın yazılışının 600. Yıldönümü (İran'ın önerisi Türkiye ve Azerbaycan tarafından desteklenmiştir) (2014)

Önceki Yıllarda Kabul Edilen Anma ve Kutlama Yıldönümleri

- Evliya Çelebi'nin Doğumunun 400. Yıldönümü (2011)
- Ressam ve Arkeolog Osman Hamdi Bey'in Ölümünün 100. Yıldönümü (2010)
- Kâtip Çelebi'nin Doğumunun 400. Yıldönümü (2009)
- Kaşgarlı Mahmud'un Doğumunun 1000. Yıldönümü (2008)
- Mevlânâ Celâleddîn-î Rûmî'nin Doğumunun 800. Yıldönümü (2007)
- Nazım Hikmet'in Doğumunun 100. Yıldönümü (2002)
- Osmanlı Kültür ve Bilim Mirasının Başlangıcının 700. Yıldönümü (1999)
- Türk Şairi Şeyh Galib'in Ölümünün 200. Yıldönümü (1999)
- Şair, Yazar ve Millî Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel'in Doğumunun 100. Yıldönümü (1997)
- Nasreddin Hoca'nın Ölümünün 700. Yıldönümü (1996)
- Şair Fuzûlî (Mehmed bin Süleyman Fuzûlî)'nin Doğumunun 500. Yıldönümü (1995)
- Uluğ Bey'in Doğumunun 600. Yıldönümü (1994)
- Yunus Emre'nin Doğumunun 750. Yıldönümü (1991)
- Mimar Sinan'ın Ölümünün 400. Yıldönümü (1988)
- Mustafa Kemal Atatürk'ün Doğumunun 100. Yıldönümü (1981)

TÜRKİYE’NİN HÜKÛMETLER ARASI KOMİTE VE KONSEY ÜYELİKLERİ

İki yılda bir gerçekleştirilen Genel Konferanslar yoluyla UNESCO’ya üye devletler Hükûmetler Arası Komite üyeliklerine seçilmekte olup, bu doğrultuda ilgili alanlarda düzenlenen hükûmetler arası toplantılara iştirak etmektedirler. Buna göre 2012-2013 yıllarında üyesi olunan Komite ve Konseyler şunlardır.

37. Genel Konferansında Üye Olunan Hükûmetler Arası Komite ve Konseyler

UNESCO 37. Genel Konferansında, UTMK Başkan Vekili Büyükelçi M. Sina BAYDUR’un Başkan Yardımcılığını yaptığı Adaylıklar Komitesi toplantılarında tartışılarak, Genel Konferansta alınan karar doğrultusunda Türkiye aşağıda sıralanan Hükûmetler Arası Komite ve Konsey üyeliklerine seçilmiştir.

Uluslararası Hidroloji Programı Hükûmetler Arası Konseyi (IHP)

UNESCO 37. Genel Konferansı kapsamında 14 Kasım 2013 tarihinde Türkiye, 36 üye devletin bulunduğu Uluslararası Hidroloji Programı Hükûmetler Arası Konseyine seçilmiştir.

Seçilen Üyeler (2013-2017): Türkiye, Brezilya, Birleşik Krallık ve Kuzey İrlanda, Burkina Faso, Çin, Endonezya, Japonya, Kore Cumhuriyeti, Meksika, Mısır, Namibya, Umman, Slovenya, Yunanistan.

Mevcut Üyeler (2011-2015): Almanya, Avustralya, Azerbaycan, Dominik Cumhuriyeti, Fildişi Sahilleri, Haiti, Hollanda, İsveç, İsviçre, Kenya, Kuveyt, Madagaskar, Mali, Moğolistan, Pakistan, Polonya, Rusya Federasyonu, Sudan, Suriye, Şili, Uruguay, Yemen.

Herkes İçin Bilgi Programı Hükûmetler Arası Konseyi (IFAP)

UNESCO 37. Genel Konferansı kapsamında 14 Kasım 2013 tarihinde Türkiye, 26 üye devletin bulunduğu Herkes İçin Bilgi Programı Hükûmetler Arası Konseyine seçilmiştir.

Seçilen Üyeler (2013-2017): Türkiye, Bahreyn, Botsvana, Çin, Gine, İsviçre, Litvanya, Rusya Federasyonu, Senegal, Slovakya, Sudan, Venezuela.

Mevcut Üyeler (2011-2015): Avusturya, Belçika, Endonezya, Grenada, İran, İsrail, Kongo, Kazakistan, Moğolistan, Nijer, Peru, Tanzanya, Umman, Uruguay.

Hükûmetler Arası Biyoetik Komitesi (IGBC)

UNESCO 37. Genel Konferansı Kapsamında 14 Kasım 2013 tarihinde Türkiye, 36 Üye Devletten oluşan Hükûmetler Arası Biyoetik Komitesine seçilmiştir.

Seçilen Üyeler (2013-2017): Türkiye, Almanya, Brezilya, Fransa, Fildişi Sahilleri, Guatemala, Gürcistan, Kenya, Litvanya, Lübnan, Madagaskar, Nijer, Nikaragua, Singapur, Slovakya, Togo, Yunanistan.

Mevcut Üyeler (2011-2015): Arjantin, Danimarka, Dominik, Endonezya, Hindistan, İsrail, Kamerun, Kanada, Kore Cumhuriyeti, Kuveyt, Meksika, Pakistan, Rusya Federasyonu, Tayland, Tanzanya, Tunus, Ürdün, Yeni Zelanda, Zambiya.

Türkiye'nin Devam Eden Hükûmetler Arası Komite ve Konsey Üyelikleri

UNESCO 36. Genel Konferansı'nda alınan kararlar doğrultusunda Türkiye'nin aşağıdaki Komite ve Konseylere üyeliği devam etmektedir.

Sosyal Dönüşüm Yönetimi Hükûmetler Arası Konseyi (MOST)

UNESCO'nun 27. Genel Konferansına kurulan ve 35 üye devletten oluşan Sosyal Dönüşüm Yönetimi Hükûmetler Arası Konseyine Türkiye, 36. Genel Konferansta 02 Kasım 2011 tarihinde seçilmiştir.

Seçilen Üyeler (2013-2017): Bangladeş, Birleşik Arap Emirlikleri, Brezilya, Çek Cumhuriyeti, Endonezya, Ekvator, Gine, Güney Afrika, İsrail, Japonya, Kamerun, Kanada, Macaristan, Malezya, Meksika, Norveç, Tunus, Yunanistan.

Mevcut Üyeler (2011-2015): Türkiye, Arjantin, Arnavutluk, Avusturya, Birleşik Arap Emirlikleri, Burkina Faso, Cezayir, Çin, Etiyopya, Filipinler, Guatemala, Honduras, İran, İspanya, İsrail, Jamaika, Kamerun, Kenya, Kongo, Kosta Rika, Letonya, Libya, Litvanya, Lübnan, Madagaskar, Mali, Malezya, Nijerya, Norveç, Slovakya, Sri Lanka, Tayland, Trinidad ve Tobago, Yeni Zelanda, Yunanistan.

Beden Eğitimi ve Spor Hükûmetler Arası Konseyi (CIGEPS)

UNESCO'nun 29. Genel Konferansı tarafından kurulan ve 18 üye devletten oluşan Beden Eğitimi ve Spor Hükûmetler Arası Konseyine Türkiye, 36. Genel Konferansta 02 Kasım 2011 tarihinde seçilmiştir.

Seçilen Üyeler (2013-2017): Almanya, Brezilya, Danimarka, Endonezya, Güney Afrika, İran, Katar, Kongo, Rusya Federasyonu, Yemen.

Mevcut Üyeler (2011-2015): Türkiye, Azerbaycan, Hırvatistan, Kolombiya, Kore, Küba, Ürdün, Zambiya.

Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıklarının İadesi Hükûmetler Arası Komitesi (ICPRCP)

UNESCO'nun 20. Genel Konferansı tarafından kurulan ve 22 üye devletten oluşan Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıklarının İadesi Hükûmetler Arası Komitesine Türkiye, 36. Genel Konferansta 02 Kasım 2011 tarihinde seçilmiştir.

Seçilen Üyeler (2013-2017): Bolivya, Fildişi Sahilleri, Guatemala, Irak, Kore Cumhuriyeti, Litvanya, Mali, Meksika, Moğolistan, Sri Lanka.

Mevcut Üyeler (2011-2015): Türkiye, Afganistan, Azerbaycan, GKRY, İsviçre, Japonya, Kamerun, Madagaskar, Mısır, Peru, Polonya, Suriye.

İletişimin Geliştirilmesi Uluslararası Programı Hükûmetler Arası Konseyi (IPDC)

UNESCO'nun 21. Genel Konferansı tarafından kurulan ve 39 üye devletten oluşan İletişimin Geliştirilmesi Uluslararası Programı Hükûmetler Arası Konseyine Türkiye, 36. Genel Konferansta 02 Kasım 2011 tarihinde seçilmiştir.

Seçilen Üyeler (2013-2017): Afganistan, Bahreyn, Bangladeş, Beyaz Rusya, Brezilya, Birleşik Krallık ve Kuzey İrlanda, Danimarka, Gana, Grenada, Guatemala, İran, Kazakistan, Küba, Madagaskar, Moğolistan, Pakistan, Rusya Federasyonu, Tunus.

Mevcut Üyeler (2011-2015): Türkiye, A.B.D, Azerbaycan, Cezayir, Burkina Faso, Dominik Cumhuriyeti, Fildişi Sahilleri, Gambiya, Hollanda, Honduras, Hırvatistan, İsveç, Kenya, Kongo, Kore, Nijer, Norveç, Peru, Polonya, Togo, Yemen.

İnsan ve Biyosfer Programı Uluslararası Eşgüdüm Konseyi (MaB ICC) (2009-2013)

UNESCO'nun 16. Genel Konferansı tarafından kurulan ve 34 üye devletten oluşan İnsan ve Biyosfer Programı Uluslararası Eşgüdüm Konseyine Türkiye 35. Genel Konferans kapsamında üye olmuştur ve üyeliğı 2013 yılında gerçekleştirilen 37. Genel Konferans itibariyle sona ermiştir.

Dünya Miras Komitesi (2013-2017)

UNESCO'nun Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşmesi 1972 yılında kabul edilmiş, 17 Aralık 1975 tarihinde yürürlüğe girmiş ve sözleşmeye bugüne kadar aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 190 devlet taraf olmuştur.

18-21 Kasım 2013 tarihleri arasında Paris'te gerçekleştirilen 1972 Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşmenin 19. Genel Kurulu bünyesinde, Dünya Miras Komitesi için boşalan 12 koltuğun yeni sahipleri, 19 Kasım 2013 tarihinde gerçekleştirilen seçimler sonucunda belirlenmiştir. Toplam 22 ülkenin seçime girdiğı ve 173 ülkenin oy kullandığı seçimler sonucunda, Türkiye 121 oyla UNESCO Dünya Miras Komitesi seçimleri tarihinin en yüksek oyunu alarak seçilmiştir.

Dünya Miras Komitesinde ilk kez 1983-1987 döneminde görev alan Türkiye, 19 Kasım 2013 tarihinde yeniden Dünya Miras Komitesi'ne seçilerek 24 yıl sonra Komiteye yeniden üye olma hakkını kazanmıştır.

Seçilen Üyeler (2013-2017): Türkiye, Viet Nam, Portekiz, Polonya, Filipinler, Peru, Lübnan, Kore Cumhuriyeti, Kazakistan, Finlandiya, Hırvatistan, Jamaika.

Mevcut Üyeler (2011-2015): Cezayir, Kolombiya, Almanya, Hindistan, Japonya, Malezya, Katar, Senegal, Sırbistan.

UNESCO MİRAS LİSTELERİNDE TÜRKİYE

Doğal ve Kültürel Miras Alanları Listesi

Kültürel Miras Alanları

Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası (1985)
İstanbul'un Tarihi Alanları (1985)
Göreme Millî Parkı ve Kapadokya (1985) (Kültürel ve Doğal, Karma Miras Alanı)
Hattuşa, Hitit Başkenti (1986)
Nemrut Dağı (1987)
Hieropolis-Pamukkale (1988) (Kültürel ve Doğal, Karma Miras Alanı)
Xanthos-Letoon (1988)
Safranbolu Şehri (1994)
Truva Antik Kenti (1998)
Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi (2011)
Çatalhöyük Neolitik Kenti (2012)

Dünya Kültürel ve Doğal Miras Geçici Listesi

Kültürel Miraslar

Ahlat Eski Yerleşimi ve Mezar Taşları (Bitlis)
Alahan Manastırı (Mersin)
Alanya Kalesi ve Tersanesi (Antalya)
Afrodisias Antik Kenti (Aydın)
Bursa ve Cumalıkızık Erken Osmanlı Kentsel ve Kırsal Yerleşimleri (Bursa)
Diyarbakır Kalesi ve Surları (Diyarbakır)
Efes (İzmir)
Harran ve Şanlıurfa Yerleşimleri (Şanlıurfa)
İshakpaşa Sarayı (Ağrı)
Karain Mağarası (Antalya)
Konya Selçuklu Başkenti (Konya)
Likya Uygurluğu Antik Kentleri (Antalya ve Muğla)
Mardin Kültürel Peyzaj Alanı (Mardin)
Perge Antik Kenti (Antalya)
Sagalassos Antik Kenti (Burdur)
Selçuklu Kervansarayları Denizli-Doğubayazıt Güzergâhı
St. Nicholas Kilisesi (Antalya)
St. Paul Kilisesi, St. Paul Kuyusu ve Çevresi (Mersin)
Sümela Manastırı (Trabzon)
Beyşehir, Eşrefoğlu Camii (Konya)
Hatay, St. Pierre Kilisesi (Hatay)
Bergama (İzmir)
Göbeklitepe Arkeolojik Alanı (Şanlıurfa)
Ani Tarihi Kenti (Kars)
Aizanoi Antik Kenti (Kütahya)

Beçin Ortaçağ Kenti (Muğla)
Birgi Tarihi Kenti (İzmir)
Gordion (Ankara)
Hacı Bektaş Veli Külliyesi (Nevşehir)
Hekatomnos Anıt Mezarı ve Kutsal Alanı (Muğla)
Niğde'nin Tarihi Anıtları (Niğde)
Mamure Kalesi (Mersin)
Odunpazarı Tarihi Kent Merkezi (Eskişehir)
Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi (Gaziantep)
Zeugma Arkeolojik Siti (Gaziantep)
Sardes Antik Kenti ve Bintepe Lidya Tümölüsleri (Manisa)
Laodikeia Arkeolojik Alanı (Denizli)
Ceneviz Ticaret Yolu'nda Akdeniz'den Karadeniz'e Kadar Kale ve Surlu Yerleşimleri

Karma (Doğal ve Kültürel) Miraslar

Güllük Dağı-Termessos Millî Parkı (Antalya)
Kekova (Antalya)

Doğal Miras

Tuz Gölü Özel Doğa Koruma Alanı (Ankara-Konya-Aksaray)

İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi

Meddahlık Geleneği (2008)
Mevlevi Sema Törenleri (2008)
Âşıklık Geleneği (2009)
Karagöz (2009)
Nevruz (Azerbaycan, Hindistan, İran, Kırgızistan, Özbekistan ve Pakistan ile ortak dosya, 2009)
Geleneksel Sohbet Toplantıları (Yaren, Barana, Sıra Geceleri ve diğer, 2010)
Alevi-Bektaşî Ritüeli Semah (2010)
Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali (2010)
Geleneksel Tören Keşkeği (2011)
Mesir Macunu Festivali (2012)
Türk Kahvesi ve Geleneği (2013)

Dünya Belleği Listesi

Boğaziçi Üniversitesi Gözlem ve Deprem Araştırma Enstitüsü Kandilli Rasathanesi El Yazmaları (2001)
Boğazköy Hitit Tabletleri (2001)
İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi İbn-i Sina Yazmaları Koleksiyonu (2003)
Evliyâ Çelebi Seyahatnamesi (2013)

Biyosfer Rezervleri Listesi

Camili Biyosfer Rezervi (2005)

Jeopark Listesi

Kula Kakaumene Yanık Ülke Jeoparkı (2013)

2012-2013 YILLARINDAKİ YAYINLAR

Sosyal Dönüşüm, Biyoetik ve Kamu Politikaları Konferans Sunumları

Biyoetik, Felsefe, İnsan Hakları, MOST ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitelerinin işbirliğinde 12-13 Nisan 2012 tarihlerinde düzenlenen “Sosyal Dönüşüm, Biyoetik ve Kamu Politikaları Konferansı” çıktıları ve sunumlarından Türkçe ve İngilizce hazırlanan metinler toplantı öncesinde basılmış ve katılımcılara dağıtılmıştır. Konferans sunumlarından oluşan kitabın elektronik versiyonuna ilgili internet adresinden¹⁹ ulaşılabilmektedir.

Evliyâ Çelebi’nin Sözlü Kaynakları

UNESCO’nun 2011 yılını Evliya Çelebi’nin Doğumunun 400. Yılı olarak UNESCO Anma ve Kutlama Programına almasının ardından, Millî Komisyonumuz, Gazi Üniversitesi Türk Halk Bilimi Araştırma ve Uygulama Merkezi ve Bilkent Üniversitesi Tarih ve Türk Edebiyatı bölümleri işbirliği ile Gazi Üniversitesinin ev sahipliğinde 25-26 Nisan 2011 tarihlerinde “Evliya Çelebi’nin Sözlü Kaynakları Uluslararası Sempozyumu” konulu bir toplantı gerçekleştirmiştir. Toplantının bildirileri 2013 yılında UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından yayımlanmıştır. Kitabın elektronik versiyonuna UTMK internet adresinden²⁰ ulaşılabilmektedir.

Aynı Tadı Paylaşmak: Türkiye-Romanya Geleneksel Ortak Mutfağı Çalıştay Bildirileri

Türkiye ve Romanya Geleneksel Ortak Mutfağı Projesi, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi ile Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komiteleri ortaklığında, Romanya Kültür Bakanlığı işbirliği ile gerçekleştirilmiştir. Türkiye ve Romanya Geleneksel Ortak Mutfağı Projesi kapsamında düzenlenen Çalıştayın bildirileri ise daha sonra kitap hâline getirilmiştir. Kitabın amacı, Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesinin tanımladığı ve gelecek kuşaklara aktarılmasını istediği kültürel mirasın iki ülkedeki durumunu görmek, karşılaştırmak ve deneyimleri paylaşmaktır. Kitabın elektronik versiyonuna UTMK internet adresinden²¹ ulaşılabilmektedir.

¹⁹ http://unesco.org.tr/dokumanlar/kitaplar/biyoetik_kamu_politikalari.pdf

²⁰ http://unesco.org.tr/dokumanlar/kitaplar/evliya_celebi_sozlu_kaynak.pdf

²¹ http://unesco.org.tr/dokumanlar/kitaplar/romanya_g_o_m.pdf

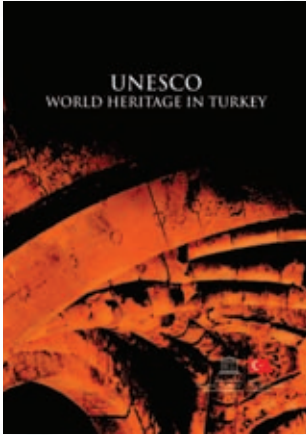
İnsan Savunmasızlığı ve Kişisel Bütünlüğe Saygı Raporu Çevirisi

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Biyoetik ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Bildirgenin maddelerinden biri olan “sosyal sorumluluk ve sağlık” konusunda farkındalık yaratmak üzere 25-26 Nisan 2011 tarihlerinde gerçekleştirdiği “Biyoetik ve İnsan Hakları Uluslararası Bildirgesi: Sağlık ve Sosyal Sorumluluk” başlıklı toplantının ardından Biyoetik ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinde belirlenen ilkeler hakkında ülkemizdeki farkındalığı artırmak üzere ve UNESCO Sosyal Bilimler Sektörünün “kapsayıcı toplumlar” oluşturma önceliği göz önünde tutularak, Uluslararası Biyoetik Komitesi tarafından hazırlanan İnsanın Savunmasızlığı ve Kişisel Bütünlüğüne Saygı İlkesi hakkındaki raporu Türkçeleştirmiş ve yayımlamıştır. Rapor 8. maddede kayıtlı “insan savunmasızlığı ve kişisel bütünlüğe saygı” ilkesi, ilkenin anlamı ve kapsamı hakkında bilgi içermektedir.

Türkçeye çevrilen rapor, UNESCO Sosyal ve Beşerî Bilimler Birimine, UNESCO Yayıncılık Birimine, Birleşmiş Milletler Dag Hammarskjöld Kütüphanesine, Millî Kütüphane Başkanlığına gönderilmiş ve UTMK İnternet sitesinde yayımlanmıştır. Ayrıca, 1-3 Kasım 2013 tarihlerinde Ankara Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve Türkiye Biyoetik Derneği işbirliğiyle düzenlenen Sağlık Bilimlerinde Etik Eğitimi Sempozyumunda 100’ün üzerinde katılımcıya dağıtılmıştır. Raporun elektronik versiyonuna UTMK İnternet adresinden²² ulaşılabilir.

UNESCO World Heritage in Turkey

Türkiye’de yer alan Dünya Miras Listesindeki miras alanlarına ilişkin olarak hazırlanmış özgün akademik makalelerin yer aldığı kitapla ilgili proje, UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve Yrd. Doç. Dr. Özlem KARAKUL’un Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşmenin 40. Yılı kapsamında başlatılmış, çalışma redaksiyon ve tasarım aşamasında Türkiye’nin Dünya Miras Komitesi adaylık süreci ile birleştirilerek Editörlük sürecine Doç. Dr. Yonca ERKAN KÖSEBAY ve Yrd. Doç. Dr. Gaye ÇULCUOĞLU’nun da katılımıyla bir prestij yayımına dönüştürülmüştür. UTMK adına miras alanlarından yıl içinde fotoğraf sanatçısı Osman Nuri YÜCE tarafından proje için çekilen fotoğraflara yer verilen ve CD olarak da yayımlanan kitap, Dünya Miras Komitesi adaylık sürecinde uluslararası toplumla paylaşılmış ve takdir edilmiştir.

Kitap, Türkiye’nin UNESCO Dünya Mirası Listesinde ve UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Miras Geçici Listesinde yer alan Türkiye miraslarını konu alan makalelerden oluşmaktadır. Kitabın elektronik versiyonuna UTMK İnternet adresinden²³ ulaşılabilir.

²² http://unesco.org.tr/dokumanlar/kitaplar/insanin_savunmasizligi.pdf

²³ http://unesco.org.tr/dokumanlar/kitaplar/unesco_dma_kitap.pdf

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Geleceği: Türkiye Deneyimi/The Future of Intangible Cultural Heritage: Turkey's Experience

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesinin 10.Yılı vesilesiyle ve Türkiye'nin 2-5 Haziran 2014 tarihlerinde gerçekleşecek olan Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi Taraf Devletler Genel Kurulunda Hükûmetler Arası Komite adaylığına katkı sağlamak amacıyla, ülkemizin Sözleşmeye taraf olduğu 2006 yılından bu yana eğitim, cinsiyet eşitliği, sürdürülebilirlik ve gençlik gibi birçok kavram temelinde gerçekleştirdiği çalışmalarla ulusal ve uluslararası alanda elde ettiği birikimi ve deneyimi konunun uzmanları ve ilgilileri ile paylaşmak amacıyla Komite Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Komite Üyesi Yrd. Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL ve Komite Raportörü Dr. Selcan GÜRÇAYIR TEKE'nin editörlüğünü yaptığı bu prestij kitabı ve CD'si ile uygulama örneklerini anlatan CD'si hazırlamış olup, kitap ve ekleri Millî Komisyonumuz tarafından ulusal ve uluslararası alanda ilgililerine ulaştırılmıştır. Kitabın elektronik versiyonuna UTMK Web sayfasından²⁴ ulaşılabilmektedir.

²⁴ http://unesco.org.tr/dokumanlar/kitaplar/sokum_deneyimi.pdf

ZİYARETLER

2012-2013 yılları arasında UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, kurum ve kuruluş temsilcileri, sivil toplum kuruluşları, akademisyenler, özel sektör, gençler ve kadın kuruluşlarından oluşan heyetler, gruplar ve kişiler tarafından ziyaret edilmiştir. Aynı şekilde Millî Komisyon tarafından UNESCO çalışmaları ile ilgili kişi ve kurumlara ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Bu ziyaretlerde UNESCO'nun tanınırlığına katkı sağlanırken, işbirliği imkân ve fırsatlarının da ele alınması mümkün olmuştur. Tamamına Web sayfamızda yer verilen bu ziyaretlerden bazıları şunlardır:

Güney Kore Devlet Televizyonundan Shi WOON 23 Ocak 2012 tarihinde Millî Komisyonumuzu ziyaret ederek Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ile UTMK'nın somut ve somut olmayan kültürel miras çalışmaları hakkında bir röportaj yapmış ve ulusal kanallarında yayınlamıştır.

Barış İçin UNESCO Merkezinden Guy P. DJOKEN 2 Mart 2012 tarihinde Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ile UTMK'nın konuyla ilgili çalışmaları hakkında bir görüşme gerçekleştirmiştir.

Sabancı Üniversitesi Araştırma ve Lisansüstü Politikaları Direktörü Cemil ARIKAN, 4 Nisan 2012 ve 17 Mayıs 2012 tarihlerinde Millî Komisyonumuza beraberindeki heyetlerle Üniversite ve UTMK işbirliği imkânlarının değerlendirildiği iki ziyaret gerçekleştirmiştir.

Önceki Millî Eğitim Müsteşarı Dr. Emin ZARARSIZ, 22 Mart 2013 tarihinde çalışmalarımız hakkında bilgi almak üzere Millî Komisyonumuzu ziyaret etmiş ve kendisine UTMK Başkanı tarafından brifing verilmiştir.

UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, İtrî Anma Programı kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı Doç. Dr. Erdem BAŞÇI'yı ziyaret etmiş, TCMB Başkan Yardımcısı Necati ŞAHİN ve Yayın Danışmanı Nuri AKSU'nun 05 Nisan 2012 tarihinde UTMK'yı ziyaretlerinde ise konuyla ilgili etkinlik takvimi ve çerçevesi oluşturulmuştur.

20 Nisan 2012 tarihinde UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, UNESCO Genel Direktörü İrina BOKOVA ile İstanbul'da bir görüşme yapmıştır.

08 Mayıs 2012 tarihinde T.C. Başbakanlık Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Başkanı ve Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Osman HORATA UTMK'yı ikili ve bölgesel işbirliği yaptığımız Kazakistan ile ilişkiler kapsamında ziyaret etmiştir.

Arnavutluk Büyükelçisi Altin KADRO 18 Mayıs 2012 tarihinde UTMK'yı ziyaret ederek, UTMK'nın Balkan ülkeleri ile yürüttüğü ortak müzik ve yemek kültürü temalı projeleri hakkında bilgi almış ve benzer işbirliklerinin Arnavutluk ile de yürütülmesi hâlinde gerekli desteği vereceklerini ifade etmiştir.

Önceki Eskişehir Valisi Dr. Kadir KOÇDEMİR 13 Haziran 2012 tarihinde UTMK'yı ziyaret ederek, Eskişehir'in 2013 yılı Türk Dünyası Kültür ve Somut Olmayan Kültürel Miras Başkentlikleri kapsamında bilgi alış verişinde bulunmuştur.

TÜRKSOY Genel Sekreteri Düsen KASEİNOV ve Doç. Dr. Fırat PURTAŞ 18 Temmuz 2012 tarihinde UTMK ve TÜRKSOY ilişkilerinin güçlendirilmesine yönelik değerlendirmelerde bulunmak üzere Millî Komisyonumuzu ziyaret etmişlerdir.

Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hikmet KOÇAK ve GATA Nefroloji Bilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. İlker YILMAZ 26 Temmuz 2012 tarihinde Millî Komisyonumuzu ziyaret ederek, üniversitenin yürüttüğü UNESCO ile ilişkili projeler hakkında bilgi paylaşımında bulunmuşlardır.

UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi III. Taraf Devletler Genel Kurulu Dönem Başkanı Prof. Dr. Toshiyuki KONO 16 Ekim 2012 tarihinde UTMK'yı ziyaret ederek bilgi alış verişinde bulunmuştur.

UNESCO-L'OREAL Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları kapsamında L'Oréal Ülke Genel Müdürü Giuseppe GENNERO, L'Oréal Türkiye Bilim Direktörü Fügen SOYKUT 14 Kasım 2012 tarihinde Millî Komisyonu ziyaret ederek ödül verilecek genç bilim kadınlarının seçimi konusunda işbirliği imkânlarını değerlendirmişlerdir.

20 Aralık 2012 tarihinde UNDP Çevre ve Sürdürülebilir Kalkınma Programı Temsilcileri Dr. Katalin ZAİM ve Dr. Oğuz KUNTASAL UTMK'yı ziyaret ederek iki kurum arasında daha fazla işbirliği yapılmasına yönelik görüşmelerde bulunmuşlardır.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Nabi AVCI 20 Aralık 2012 tarihinde Millî Komisyonumuzu ziyaret etmişlerdir.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Nabi AVCI'nın Millî Komisyon Ziyareti

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Başkan Yardımcısı Necati ŞAHİN ve Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürü Dr. Murat Selim TOKAÇ, 08 Ocak 2013 tarihinde UTMK'ya yaptıkları ziyaret sırasında İtrî Anma programları hakkında bilgi paylaşımında bulunmuşlardır.

Macaristan Ankara Büyükelçisi Dr. Janos HOVARI ve Elçilikten Viktor MATİS 14 Şubat 2013 tarihinde UTMK'ya yaptıkları ziyarette UTMK ile Balkan ülkeleri arasında yürütülen ortak müzik ve mutfak projelerinin bir benzerinin de Macaristan ile yapılması, ayrıca Dünya Belleği Programı kapsamında ortak çalışma yürütülmesi önerilerini getirmişler, mutfak kültürü üzerine ikili proje yapılması konusunda ön mutabakata varılmıştır.

“Açık UNESCO” kavramı çerçevesinde UNESCO faaliyet alanlarında genç katılımcıların çalışmalarına önem veren UTMK’yı 17 Nisan 2013 tarihinde Yıldız Teknik Üniversitesi Öğrenci Konseyi Başkanı Cemal ALÇIK ve Konsey Üyeleri, 15 Mayıs 2013 tarihinde ise Genç Barış İniyatifi Derneği Yönetim Kurulu üyeleri ziyaret ederek UNESCO ve UTMK çalışmaları hakkında bilgi almışlardır.

Romanya Kültür Bakan Yardımcısı Rodu BOROIANU ve Genel Müdür Nadia TUNSU, 29 Mayıs 2013 tarihinde UTMK’yı ziyaret ederek işbirliği imkânları hakkında bilgi alış verişinde bulunmuş, kendilerine iki ülke tarafından yürütülen ve sonuçlanan ortak yemek kültürü projesinin UTMK tarafından yayımlanan kitabı hediye edilmiştir.

Romanya Bakan Yardımcısı Radu BOROIANU'nun Millî Komisyon Ziyareti

Anadolu Çağdaş Eğitim Vakfı Başkanı Ayla HATIRLI ve beraberindeki heyet 28 Haziran 2013 tarihinde Millî Komisyonumuzu ziyaret etmişler ve Pîrî Reis hakkında yapacakları etkinlikle ilgili olarak istişarede bulunmuşlardır.

UNESCO Genel Müdürlüğü, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Bölüm Başkanı Saniye Gülser CORAT 04 Eylül 2013 tarihinde istişarelerde bulunmak üzere Millî Komisyonumuzu ziyaret etmiştir.

UNESCO Genel Direktörlüğü Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Bölüm Başkanı Saniye Gülser CORAT'ın Millî Komisyon Ziyareti

Medeniyet Araştırmaları Merkezi Kurucu Başkanı Prof. Dr. Bekir KARLIĞA 11 Aralık 2013 tarihinde ortaklaşa yürütülen İtrî Projesi hakkında son değerlendirmeleri yapmak üzere UTMK'yi ziyaret etmiştir.

Medeniyet Araştırmaları Merkezi Başkanı Prof. Dr. Bekir KARLIĞA'nın Millî Komisyonu Ziyareti

İtrî ve Dönemine Disiplinler Arası Bakışlar Sempozyumu

3 Aralık 2012 tarihinde, İstanbul Kültür Sanat Vakfı tarafından İstanbul Üniversitesi'nde gerçekleştirilen "İtrî ve Dönemine Disiplinler Arası Bakışlar Sempozyumu"na UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Birinci Uluslararası Sürdürülebilir Kalkınma İçin Eğitim Konferansı

15 Kasım 2012 tarihinde Bölgesel Çevre Merkezi tarafından düzenlenen "Birinci Uluslararası Sürdürülebilir Kalkınma İçin Eğitim" adlı konferansa UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Avrupa İletişim Konferansı

24-27 Ekim 2012 tarihleri arasında Avrupa İletişim Araştırmaları Derneği ve İletişim Araştırmaları Derneği tarafından İstanbul Mimar Sinan Üniversitesinde düzenlenen Avrupa İletişim Konferansına UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

8. Uluslararası Türk Kültürü Kongresi

24-27 Ekim 2012 tarihleri arasında Eskişehir'de gerçekleşen "VIII. Uluslararası Türk Kültürü Kongresi"ne UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Avrupa Bilgi Okuryazarlığı Konferansı

23-25 Ekim 2012 tarihleri arasında, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü tarafından İstanbul'da gerçekleştirilen "Avrupa Bilgi Okuryazarlığı Konferansı"na UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Bilkent MUN Youth Gathering 2012 Konferansı

13 Ekim 2012 tarihinde Bilkent Üniversitesi Model Birleşmiş Milletler Topluluğu tarafından gerçekleştirilen "Bilkent MUN Youth Gathering 2012 Konferansı"na UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

I. Bilim ve Sanat Merkezleri İlköğretim Öğrencileri Arası Sosyal Bilimler Proje Yarışması ve Atölye Çalışması

8-12 Ekim 2012 tarihleri arasında Adana Valiliği tarafından gerçekleştirilen "I. Bilim ve Sanat Merkezleri İlköğretim Öğrencileri Arası Sosyal Bilimler Proje Yarışması ve Atölye Çalışması" projesine UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Zeugma'nın Sesi Projesi

Temmuz 2012 - Aralık 2013 tarihleri arasında Arp Sanatı Derneği ile Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen "Zeugma'nın Sesi Projesi"ne UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Dünya Mirasının 40. Yılında 40 Ülkeyle UNESCO Sivas Buluşması

15-18 Haziran 2012 tarihleri arasında Sivas'ta gerçekleştirilen "Dünya Mirasının 40. Yılında 40 Ülkeyle UNESCO Sivas Buluşması"na UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Göreme Millî Parkı ve Kapadokya Doğal ve Kültürel Mirası Çalıştayı

24 Mayıs 2012 tarihinde Nevşehir Üniversitesi Kapadokya Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü tarafından düzenlenen “Göreme Millî Parkı ve Kapadokya Doğal ve Kültürel Mirası Çalıştayı”na UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Prof. Kemal Ahmet Arû Anısına Kentsel Planlama ve Tasarım Sempozyumu

İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi tarafından 18-19 Aralık 2012 tarihlerinde düzenlenen “Prof. Kemal Ahmet Arû Anısına Kentsel Planlama ve Tasarım Sempozyumu”na UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiş olup, UTMK’yı temsilen UTMK Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Zeynep ENLİL ve Başkan Vekili Doç. Dr. Yonca ERKAN KÖSEBAY katılmıştır.

Geleneksel Mimarinin Yaşayan İnsan Hazineleeri Yapı Ustaları Projesi

Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Heykel Bölümü tarafından hazırlanan “Geleneksel Mimarinin Yaşayan İnsan Hazineleeri Yapı Ustaları Projesi”ne UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Tarihe Farklı Bakış Açılılarıyla Bakmak Konferansı

1-7 Nisan 2012 tarihleri arasında Tarih Eğitimcileri Birliği Derneği tarafından düzenlenen “Tarihe Farklı Bakış Açılılarıyla Bakmak Konferansı”na UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

İtrî Müzik Kimliği ve Eserleri

T. C. Merkez Bankası tarafından hazırlanan “İtrî Müzik Kimliği ve Eserleri” adlı kitap ve CD’ye UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Somut ve Somut Olmayan Kültürel Varlıkların Korunması, Üretilmesi ve Geliştirilmesi Resim Yarışması

Eğitim 2023 Eğitim Dünyası Araştırma ve Geliştirme Derneği tarafından düzenlenen ödüllü resim yarışmasına UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Uluslararası Akıllı Altyapı ve Coğrafi Bilgi Sistemleri Kongresi-2013

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü ile Pîrî Reis Harita, Gayrimenkul ve CBS Derneği tarafından “Uluslararası Akıllı Altyapı ve Coğrafi Bilgi Sistemleri Kongresi-2013” kapsamında 22-23 Kasım 2013 tarihlerinde düzenlenen etkinliğe UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir. Etkinlik kapsamında, Coğrafi Bilgi Sistemleri teknolojilerini kullanarak gerçekleştirilen başarılı projelerin daha iyi tanıtılması, bu alanda yapılacak yatırımların özendirilmesi ve gündem oluşturulması amacıyla ve Pîrî Reis Dünya Haritasının 500. Yılı vesilesiyle, Pîrî Reis ödülleri verilmiştir. Türkiye’de gerçekleştirilen başarılı projeler belirlenerek farklı birçok kategoride kamu kurumları, özel kuruluşlar ve sürdürülebilir kalkınmaya değer katacak projeler ödüllendirilmiştir.

Pîrî Reis Haritaları ve Minyatür Resimleri

25 Kasım 2013 tarihinde, Anadolu Çağdaş Eğitim Vakfı (ANAÇEV) koordinatörlüğünde, Konferans ve Pîrî Reis Haritaları ve Minyatür Resimleri konulu bir sergi düzenlenmiştir. Etkinliğe UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Pîrî Reis Haritasının 500. Yılı

12 Nisan 2013 tarihinde Ankara Üniversitesi tarafından UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ile işbirliği içinde bir sempozyum gerçekleştirilmiştir. Sempozyumda, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ da açılış konuşması yapmıştır.

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. İlber ORTAYLI’nın sempozyum açılış konferansını sunduğu; Türkiye, ABD ve Belçika’dan bilim insanlarının da katıldığı sempozyum kapsamında, Pîrî Reis’in büstü, Üniversite içindeki “Pîrî Reis Meydanı” meydanına yerleştirilmiştir. Sempozyumla eş zamanlı olarak “Pîrî Reis Haritaları Sergisi” de açılmıştır.

Pîrî Reis ve 1513 Dünya Haritası: 500 Yılın Gizemi

15 Mart 2013 - 31 Mayıs 2013 tarihleri arasında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Tophane-i Amire Kültür ve Sanat Merkezinde, İstanbul Exhibitions ve Boyut Yayın Grubu tarafından gerçekleştirilen sergide, Pîrî Reis öncesi dünyaya bakışı, 1929’dan günümüze haritanın hikâyesi, 1513 Dünya Haritasının özellikleri, çağdaş Türk tasarımcılarının gözünden Pîrî Reis ve haritalarının yanı sıra bu haritaların geleneksel çini sanatına yansıtılmış hâli ile büyük bir çini koleksiyonu da yer almıştır. UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği sağlanmış olup, UTMK’yı temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmıştır.

Türk Deniz Ticareti Tarihi Sempozyumu V

28 Haziran 2013 tarihinde, Dokuz Eylül Üniversitesi bünyesinde yer alan Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Denizcilik Fakültesi, Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü tarafından “Türk Deniz Ticareti Tarihi Sempozyumu V” düzenlenmiştir. Sempozyuma UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Uluslararası Gelibolu Sempozyumu

09-10 Mayıs 2013 tarihlerinde, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ) Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Tarih Bölümü ve Çanakkale Valiliği işbirliğinde düzenlenen Uluslararası Gelibolu Sempozyumunda, Gelibolu’nun siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel tarihimize yapmış olduğu katkılar üzerinde durulmuştur. Edebiyat, tarih, sanat tarihi, tasavvuf ve arkeoloji olmak üzere her alanda Gelibolu’ya ya da Gelibolu’dan yetişen değerlere ilişkin çalışmaları olan yurtiçi ve yurtdışından pek çok araştırmacı, sempozyumda bildiri sunmaları için davet edilmiştir. Sempozyuma UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Dünya Haritasının 500. Yılında Pîrî Reis Latin Amerika’da

Ankara Üniversitesi Latin Amerika Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü tarafından yayımlanan “Dünya Haritasının 500. Yılında Pîrî Reis Latin Amerika’da” adlı kitaba UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği sağlanmıştır.

Pîrî Reis Haritasının 500. Yılı

16 Şubat 2013 tarihinde Forum Çamlık Alışveriş Merkezi tarafından gerçekleştirilen “Pîrî Reis Haritasının 500. Yılı” seminer ve sergisi kapsamında UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiş olup, etkinliğe UNESCO Türkiye Millî Komisyonu’nu temsilen Genel Sekreter Yardımcı Vekili Şule ÜRÜN katılmıştır.

İbni Sina’nın “El-Kanun Fi’t Tıbb” adlı çalışmasının yazılışının 1000. yılı kutlama programı

“İbnî Sina’nın “El-Kanun Fi’t-tıbb” adlı eserinin 100. Yıldönümü vesilesiyle, 23 Kasım 2013 tarihinde, İzmir Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı tarafından bir kutlama programı gerçekleştirilmiştir. Etkinliğe UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir. UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiş olup, etkinliğe UNESCO Türkiye Millî Komisyonunu temsilen UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI katılmıştır.

İbn-i Sina Sempozyumu

Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesi tarafından İbn-i Sina’nın El Kanun fi’t-Tıbb kitabının yazılışının 1000. yılı kutlamaları kapsamında, İbn-i Sina Sempozyumu gerçekleştirilmiştir. Sempozyuma UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Commedia dell'Arte

25 Şubat 2013 tarihinde İstanbul'da İtalyan Kültür Merkezi ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu işbirliği çerçevesinde gerçekleştirilen etkinliğe UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

XIV. Türk Film Araştırmalarında Yeni Yönelimler Konferansı

02-04 Mayıs 2013 tarihleri arasında Kadir Has Üniversitesi tarafından düzenlenen Sinema ve Edebiyat temalı "XIV. Türk Film Araştırmalarında Yeni Yönelimler" adlı konferansa UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Uluslararası Bozkırın Tezenesi Neşet Ertaş Sempozyumu

13-14 Mayıs 2013 tarihlerinde Ahi Evran Üniversitesi tarafından düzenlenen "Uluslararası Bozkırın Tezenesi Neşet Ertaş Sempozyumu"na UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiş olup, etkinliğe UNESCO Türkiye Millî Komisyonunu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmış ve açılış konuşması yapmıştır.

İpek Yolunda Türk Dünyası Ortak Kültür Mirası

3-6 Ekim 2013 tarihleri arasında, Türk Ocakları Genel Merkezi tarafından Uluslararası "İpek Yolunda Türk Dünyası Ortak Kültür Mirası" adlı bir bilgi şöleni düzenlenmiştir. UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiş olup, etkinliğe UNESCO Türkiye Millî Komisyonunu temsilen UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI katılmıştır.

Marka Şehir Bolu ve I. Uluslararası Köroğlu Festivali

26-29 Ekim 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilen festivale Türk Cumhuriyetlerinden bilim, sanat ve kültür alanından uzmanlar katılmış ve Türk Cumhuriyetlerinde ortak halk kahramanı olan Köroğlu ile ilgili yapılan bilimsel araştırmalar ele alınmıştır. Festival çerçevesinde, Köroğlu ile sanat eserlerinin yer aldığı sergiler, Ulusal Anıt Heykel Proje Yarışması, Ulusal Resim Yarışması ve Liselerarası Resim Yarışması gibi etkinlikler yer almıştır. Festivale UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

IV. Uluslararası Bolu Halk Kültürü ve Köroğlu Sempozyumu

Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve Bolu Belediyesi işbirliği ile 26-27 Ekim 2013 tarihlerinde, Bolu Belediye Başkanlığı Özel Kalem Müdürlüğü tarafından "4. Uluslararası Bolu Halk Kültürü ve Köroğlu Sempozyumu" gerçekleştirilmiştir. Sempozyumda konuşulan konular arasında; "Sözlü ve Yazılı Kültürde Köroğlu, Bolu Halk Kültürü, Bolu Ağız ve Özellikleri, Bolu Tarihi, Bolu Coğrafyası ve Bolu'nun Toplumsal Yapısı" başlıkları yer almıştır. Sempozyuma UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

21. Yüzyılda Su Güvenliği ve Türkiye

ODTÜ Jeoloji Mühendisliği Bölümü'nün 50. Yılı Kuruluş Yıldönümü Etkinlikleri çerçevesinde, 12-13 Aralık 2013 tarihlerinde, ODTÜ Jeoloji Mühendisliği Bölümü tarafından UNESCO Su Dayanışma Yılı münasebetiyle "21. Yüzyılda Su Güvenliği ve Türkiye" konulu bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği sağlanmıştır.

1 Usta 1000 Usta Projesi

ARPR İletişim Danışmanlığı ile Anadolu Sigorta tarafından yürütülen ve Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü'nün desteklediği 1 Usta 1000 Usta Projesi dört yıldır sürdürülmektedir. Proje, UNESCO'nun somut ve somut olmayan kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesi ve somut olmayan kültürel mirasla ilgili olarak özellikle yeni kuşakların daha fazla bilinçlendirilmesi hedefleriyle paralellik göstermektedir. Projeye UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadın Sorunları

Giresun Üniversitesi Kadın Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadın Sorunları” konulu uluslararası bir sempozyum gerçekleştirilmiştir. Sempozyuma UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi İETT Genel Müdürlüğü Projesi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi İETT Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde geliştirilen sosyal sorumluluk projesine UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

XIII. ve XIV. Uluslararası Bodrum Dans Festivali

2012 ve 2013 yıllarında Bodrum Dans Kulübü Derneği bünyesinde düzenlenen “XIII. ve XIV. Uluslararası Bodrum Dans Festivalleri”ne UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Avrupa’da Göç, İslam ve Çokkültürlülük Sempozyumu

11-12 Nisan 2013 tarihlerinde, Hacettepe Üniversitesi Göç ve Siyaset Araştırmaları Merkezi tarafından düzenlenen, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Oxford İslam Araştırmaları Merkezi ve Uluslararası Göç Örgütü işbirliğinde, T.C. Cumhurbaşkanlığının himayelerinde Ankara’da “Avrupa’da Göç, İslam ve Çokkültürlülük” konulu bir sempozyum gerçekleştirilmiştir. Sempozyuma UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiş olup, UNESCO Türkiye Millî Komisyonunu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve MOST İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Akif KİREÇCİ katılmıştır.

Avrupa Bilgi Okuryazarlığı Konferansı

22-25 Ekim 2013 tarihleri arasında, Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü ve Zagreb Üniversitesi Bilgi ve İletişim Bölümü ile ortaklaşa İstanbul’da “Avrupa Bilgi Okuryazarlığı Konferansı” gerçekleştirilmiştir. Konferansta “Bilgi Okuryazarlığı: Araştırma ile Uygulama Karşı Karşıya” ve “Dijital Yerlilerde Araştırma ve Bilgi Edinme Davranışları” başlıklı konulara yer verilmiştir. Konferansa UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

İstanbul - Gyeongju 2013 Dünya Kültür EXPO

31 Ağustos- 22 Eylül 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilen “İstanbul- Gyeongju 2013 Dünya Kültür EXPO” etkinliğine UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Hayallerimle Oynuyorum VI

Yenimahalle Kaymakamlığı İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenlenen “Hayallerimle Oynuyorum VI” kukla ve oyuncak tasarımı yarışmasına UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiş ve yarışmada dereceye giren eserlerin sergisi UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ tarafından ziyaret edilmiştir.

Geleneksel Mimarinin Yaşayan İnsan Hazineleeri Yapı Ustaları Sempozyumu

15-21 Mayıs tarihleri arasında Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Heykel Bölümü tarafından düzenlenen “Geleneksel Mimarinin Yaşayan insan Hazineleeri Yapı Ustaları Sempozyumu”na UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiş ve sempozyuma UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmıştır.

Çocuklar İçin Felsefe Eğitimi Kitabı

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Millî Eğitim Bakanlığı ve Türkiye Felsefe Kurumunun işbirliğiyle, 29-30 Eylül 2011 tarihlerinde gerçekleştirilen “İlk ve Ortaöğretimde Felsefe Eğitimi Çalıştayı” bildirileri “Çocuklar İçin Felsefe Eğitimi” adıyla kitaplaştırılarak 2013 yılı sonunda basılmış olup, esere UTMK logo desteği verilmiştir.

WEB SAYFASI

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu İnternet Sitesi, günden güne artan bilgi, belge, haber ve çeviri metinleri ile zenginleşmekte ve buna bağlı olarak ziyaretçi sayısı artmaktadır. UTMK hakkında ayrıntılı bilgi, etkinlik ve çalışmalarla ilgili güncel haber, sektörlerle ilgi geniş tanım içeren Web sayfamızda uluslararası sözleşmeler, bildiriler, tavsiye kararları ve raporların çevirileri ve yayınlarımız yer almaktadır. İnternet sayfamızın uluslararası görünürlüğünü sağlamaya ve Türkiye’den UNESCO ile ilgili konularda başvuru alan ilk adres olma özelliğini korumak amacıyla güçlendirmeye yönelik çalışmalarımız sürmektedir.

LINE